

Department for
Business, Energy
& Industrial Strategy

Aseidiadau Rheoliadau Cynefinoedd o'r Adolygiad o Ddatganiadau Polisi Cenedlaethol ar Ynni

Prif Adroddiad

Department for
Business, Energy
& Industrial Strategy

OGL

© Hawlfraint y Goron 2021

Trwyddedir y cyhoeddiad hwn o dan delerau Trwydded Llywodraeth Agored v3.0 ac eithrio lle nodir yn wahanol. I weld y drwydded hon, ewch i nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence-cymraeg/version/3 neu ysgrifennwch at Information Policy Team, The National Archives, Kew, London TW9 4DU, neu anfonwch e-bost i: psi@nationalarchives.gsi.gov.uk.

Lle rydym wedi canfod unrhyw wybodaeth hawlfraint trydydd parti bydd angen i chi sicrhau caniatâd gan ddeiliaid yr hawlfraint dan sylw.

Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynglŷn â'r cyhoeddiad hwn atom ni yn: enquiries@beis.gov.uk

Cynnwys

Pennod	Tudalen
Crynodeb Annhechnegol	5
Diben yr adroddiad hwn	5
Gofynion ar gyfer HRA	5
Crynodeb o ganfyddiadau	6
1. Cyflwyniad	8
1.1. Y Datganiadau Polisi Cenedlaethol Ynni Diwygiedig	8
1.2. Diben a Chefnidir yr Adroddiad	8
1.3. Strwythur yr Adroddiad	11
2. Proses a Gweithrediad Asesiadau Rheoliadau Cynefinoedd	12
2.1. Deddf a Pholisi Perthnasol	12
2.2. Trosolwg o'r Broses Asesiadau Rheoliadau Cynefinoedd	14
3. Sgrinio HRA	15
3.1. Cwmpasu Safleoedd Ewropeaidd ar gyfer Sgrinio	15
3.2. Ymagwedd at Sgrinio	15
3.3. Cam 1: Penderfynu a yw'r cynllun wedi'i gysylltu'n uniongyrchol â rheolaeth y Safle Ewropeaidd neu'n angenrheidiol	16
3.4. Cam 2: Disgrifio'r cynllun a disgrifio a nodweddu unrhyw gynlluniau neu brosiectau eraill sydd, gyda'i gilydd, â'r potensial i gael effeithiau sylweddol ar y Safle Ewropeaidd	16
3.5. Cam 3: Nodi'r effeithiau posibl ar y Safle Ewropeaidd ar ei ben ei hun ac mewn cyfuniad â chynlluniau a phrosiectau eraill	18
3.6. Cam 4: Asesu arwyddocâd tebygol unrhyw effeithiau ar Safleoedd Ewropeaidd	28
3.7. Crynodeb o'r asesiad sgrinio	34
4. Asesiad Priodol	35
4.1. Dull Asesiad Priodol	35
4.2. Asesu effeithiau andwyol ar gyfanrwydd Safleoedd Ewropeaidd	36
4.3. Effeithiau cyfunol	36
4.4. Mesurau lliniaru	36
4.5. Crynodeb o'r Asesiad Priodol	40
5. Asesiad o'r Datrysiadau Amgen	41
5.1. Dull Asesu'r Datrysiadau Amgen	41
5.2. Cam 1: Diffinio amcanion neu bwrpas y cynllun a'r broblem y mae'n ei hachosi	41
5.3. Cam 2: Deall yr angen am y cynllun	42
5.4. Cam 3: Atebion amgen sy'n ariannol, yn gyfreithiol ac yn dechnegol ymarferol	42
5.5. Cam 4: Atebion amgen sy'n cael llai o effaith ar gyfanrwydd y Safle Ewropeaidd	42
6. Am Resymau Hanfodol sef Er Budd Cyhoeddus Tra Phwysig (IROPI)45	

6.1.	Dull o ystyried IROPI	45
6.2.	Achos dros IROPI	45
6.3.	Iawndal	51

7. Casgliad **53**

Atodiadau **54**

Atodiad A. Gweithgareddau a allai effeithio ar nodweddion cymwys yn absenoldeb manylion am leoliad, graddfa, dyluniad, osgoi neu liniaru **55**

A.1.	Gweithgareddau adeiladu	55
A.2.	Tynnu a gollwng dŵr	56
A.3.	Newidiadau i ddraenio	57
A.4.	Llosgi deunyddiau	57
A.5.	Symudiadau cerbydau a phersonél	58
A.6.	Presenoldeb ffisegol y safle: ar y môr	58
A.7.	Presenoldeb ffisegol y safle: ar y tir	59
A.8.	Datgomisiynu ac adfer	60

Atodiad B. Sylwadau'r ymgynghoriad **61**

Tablau

Tabl 3-1: Effeithiau posibl a allai godi o ganlyniad i'r mathau o ddatblygiad a nodir yn y NPSs	20
Tabl 3-2: Effeithiau sylweddol arwyddocaol a allai godi o ganlyniad i ddatblygiad yn dod ymlaen o dan yr NPSs	29
Tabl 3-3: Cynlluniau a phrosiectau sydd â'r potensial i gael effeithiau mewn cyfuniad gyda'r NPSs	33
Tabl 5-1: Cynllun (EN-1) a Dewisiadau Amgen a ystyriwyd	42

Crynodeb Annhechnegol

Diben yr adroddiad hwn

Mae BEIS yn cynnal adolygiad o bump o'r chwe Datganiad Polisi Cenedlaethol (NPS) ar gyfer Ynni. Mae'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (HRA) hwn yn cyd-fynd â'r NPSs trwy'r broses hon. Mae yna chwe NPS sy'n nodi polisi ar gyfer seilwaith ynni o bwys cenedlaethol:

- Datganiad Polisi Cenedlaethol Cyffredinol am Ynni (EN-1);
- Datganiad Polisi Cenedlaethol ar gyfer Isadeiledd Cynhyrchu Trydan Nwy Naturiol (EN-2);
- Datganiad Polisi Cenedlaethol ar gyfer Seilwaith Ynni Adnewyddadwy (EN-3);
- Datganiad Polisi Cenedlaethol ar gyfer Seilwaith Cyflenwad Nwy a Phiblinellau Nwy ac Olew (EN-4);
- Datganiad Polisi Cenedlaethol ar gyfer Seilwaith Rhwydweithiau Trydan (EN-5); a
- Datganiad Polisi Cenedlaethol ar gyfer Niwclear (EN-6).

Nid yw'r Datganiad Polisi Cenedlaethol ar gyfer Niwclear (EN-6) yn cael ei ddiweddarau ar hyn o bryd. Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno methodoleg a chanfyddiadau'r HRA a gynhaliwyd ar gyfer yr NPSs wedi'u diweddarau, h.y. EN-1 i EN-5.

Gofynion ar gyfer HRA

Yng Nghymru a Lloegr, o dan Reoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau 2017 (fel y'u diwygiwyd) a Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau Morol ar y Môr 2017 (fel y'u diwygiwyd)¹ (y cyfeirir atynt gyda'i gilydd trwy'r ddogfen hon fel y 'Rheoliadau Cynefinoedd') mae'n ofynnol cynnal 'Asesiad Priodol' ar gynlluniau neu brosiectau arfaethedig nad ydynt yn angenrheidiol ar gyfer rheoli'r Safle Ewropeaidd ond sy'n debygol o gael effaith sylweddol ar un neu fwy o Safleoedd Ewropeaidd naill ai'n unigol, neu mewn cyfuniad â chynlluniau neu brosiectau eraill. Mae'r safleoedd hyn yn cynnwys:

- Ardaloedd Cadwraeth Arbennig (ACA)², a ddynodwyd yn wreiddiol o dan Gyfarwyddeb 92/43/EEC y Cyngor Ewropeaidd (y cyfeirir atynt fel y Gyfarwyddeb Cynefinoedd); ac
- Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (AGA), a ddynodwyd yn wreiddiol o dan y Gyfarwyddeb Cadwraeth Adar Gwylt (Cyfarwyddeb y Cyngor 2009/147/EC (sy'n codio Cyfarwyddeb 79/409/EEC)) ar gyfer rhywogaethau adar mudol prin, bregus sy'n digwydd yn rheolaidd a gwlypdiroedd o bwysigrwydd rhyngwladol.

¹ Yn dilyn y newidiadau a wnaed i Reoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau 2017 (fel y'u diwygiwyd) a'r Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau Morol ar y Môr 2017 (fel y'u diwygiwyd) gan Reoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau (Diwygiad) (Ymadael â'r UE) 2019, Ardaloedd Cadwraeth Arbennig (ACA) ac Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (AGA) nid yw'r DU bellach yn rhan o rwydwaith ecolegol Natura 2000 yr UE ac mae bellach yn rhan o rwydwaith safleoedd cenedlaethol y DU. Yn y ddogfen hon cyfeirir atynt o hyd fel Safleoedd Ewropeaidd.

² Yn cynnwys ACA ymgeisydd (cSAC) a Safleoedd o Bwysigrwydd Cymunedol (SCI).

Mae'r Fframwaith Polisi Cynllunio Cenedlaethol (NPPF)³ yn nodi y dylid rhoi'r un amddiffyniad i'r canlynol hefyd:

- Safleoedd Ramsar rhestredig neu arfaethedig (safleoedd gwlyptir o bwysigrwydd rhyngwladol, fel y'u dynodwyd o dan Gonfensiwn Ramsar 1971);
- AGAs posibl (pSPA);
- ACAs posibl (pSAC); a,
- Unrhyw safle a nodwyd, neu sy'n ofynnol, fel mesurau cydadferol ar gyfer effeithiau andwyol ar Safleoedd Ewropeaidd, pSPAs, pSACs a safleoedd Ramsar rhestredig neu arfaethedig.

Cyfeirir at yr holl safleoedd uchod o hyn ymlaen fel Safleoedd Ewropeaidd. Mae'r Canllawiau ar Asesu Effeithiau Trawsffiniol Datblygiadau Ynni ar Safleoedd Natura 2000 y Tu Allan i'r DU (2015)⁴, fel y cyfeirir atynt yn Nodiadau Cynghori Deg⁵ a Deuddeg⁶ yr Arolygiaeth Gynllunio, yn nodi y dylai egwyddorion y Gyfarwyddeb Cynefinoedd (ac felly'r Rheoliadau Cynefinoedd) gael ei gymhwyso i unrhyw ddatblygiad ynni lle gallai effeithiau sylweddol ddigwydd ar Safleoedd Ewropeaidd y tu allan i'r DU. O'r herwydd, mae'r potensial ar gyfer effeithiau trawsffiniol wedi'i ystyried yn yr HRA hwn.

Crynodeb o ganfyddiadau

Gan nad yw'r NPSs EN-1 i EN-5 yn nodi lleoliadau penodol ar gyfer datblygu, mae'r HRA yn lefel uchel ac yn strategol. Gall y mathau o dechnoleg ynni a seilwaith a allai ddod ymlaen o dan yr NPSs arwain at effeithiau andwyol ar gyfanrwydd un neu fwy o Safleoedd Ewropeaidd. Fodd bynnag, gan na ellir gwybod union leoliad y seilwaith nes bod cynigion penodol yn cael eu cyflwyno, nid yw'n bosibl nodi effeithiau penodol ar Safleoedd Ewropeaidd penodol. O'r herwydd, yn unol â'r egwyddor ragofalus, ni ellir diystyru effeithiau andwyol ar gyfanrwydd Safleoedd Ewropeaidd o ganlyniad i'r NPSs. Mae Adran 6 y ddogfen hon yn esbonio pam mae'r Llywodraeth o'r farn bod EN-1 i EN-5, serch hynny, yn cael eu cyfiawnhau gan resymau hanfodol sy'n drech na budd y cyhoedd ('IROPI'), wrth nodi bod ei chasgliadau ond yn berthnasol ar lefel yr NPS a heb ragfarn i unrhyw HRA ar lefel prosiect, a allai arwain at wrthod caniatâd ar gyfer cais penodol. Lle gall prosiectau arwain at effeithiau andwyol ar gyfanrwydd un neu fwy o Safleoedd Ewropeaidd, a chwrdd â'r profion ar gyfer

³ Y Weinyddiaeth Dai, Cymunedau a Llywodraeth Leol (2019) Fframwaith Polisi Cynllunio Cenedlaethol (NPPF). Paragraff 176.

⁴ DECC (2015) Canllawiau ar asesu effeithiau trawsffiniol datblygiadau ynni ar safleoedd Natura 2000 y tu allan i'r DU, ar gael yn: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/408465/transboundary_guidelines.pdf

⁵ Yr Arolygiaeth Gynllunio (2017) Nodyn cynghori deg: Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd sy'n berthnasol i brosiectau seilwaith o bwys cenedlaethol, ar gael yn: <https://infrastructure.planninginspectorate.gov.uk/wp-content/uploads/2015/06/Advice-note-10v4.pdf>

⁶ Yr Arolygiaeth Gynllunio (2020) Nodyn Cynghori Deuddeg: Effeithiau a Phroses Drawsffiniol, ar gael yn: <https://infrastructure.planninginspectorate.gov.uk/legislation-and-advice/advice-notes/advice-note-twelve-transboundary-impacts-and-process/>

IROPI, rhaid gweithredu mesurau digonol i osgoi, lliniaru, a, lle nad yw'n bosibl osgoi a lliniaru, gwneud iawn am yr effeithiau andwyol sy'n deillio o'r datblygiad.

1. Cyflwyniad

1.1. Y Datganiadau Polisi Cenedlaethol Ynni Diwygiedig

Cred y Llywodraeth fod gan bortffolio cynhyrchu ynni'r DU ran bwysig i'w chwarae wrth i'r DU drawsnewid tuag at economi carbon isel. O'r herwydd, mae angen adolygu a diweddaru'r Datganiadau Polisi Cenedlaethol (NPS) ar gyfer seilwaith ynni er mwyn hwyluso'r broses o gyflenwi seilwaith ynni sy'n gallu cwrdd â galw ynni'r DU, wrth weithio tuag at allyriadau nwyon tŷ gwydr 'sero net' erbyn 2050 ac a gostyngiad o 68% yn allyriadau'r DU erbyn 2030.

Cyhoeddwyd Datganiad Polisi Cenedlaethol Cyffredinol am Ynni (EN-1), ar y cyd â phum NPS technoleg-benodol, yn 2011 a nododd bolisi'r Llywodraeth ar gyfer darparu seilwaith ynni mawr. Gyda'i gilydd, maent yn darparu'r fframwaith ar gyfer penderfyniadau caniatâd datblygu ar geisiadau am seilwaith ynni newydd. Mae'r pum NPS technoleg-benodol fel a ganlyn:

- Datganiad Polisi Cenedlaethol ar gyfer Isadeiledd Cynhyrchu Trydan Nwy Naturiol (EN-2);
- Datganiad Polisi Cenedlaethol ar gyfer Seilwaith Ynni Adnewyddadwy (EN-3);
- Datganiad Polisi Cenedlaethol ar gyfer Seilwaith Cyflenwad Nwy a Phiblinellau Nwy ac Olew (EN-4);
- Datganiad Polisi Cenedlaethol ar gyfer Seilwaith Rhwydweithiau Trydan (EN-5); a
- Datganiad Polisi Cenedlaethol ar gyfer Niwclear (EN-6).

Nid yw'r Datganiad Polisi Cenedlaethol ar gyfer Niwclear (EN-6) yn cael ei ddiweddaru ar hyn o bryd. Mae'r drafft diwygiedig EN-1 yn cyfeirio at ynni niwclear fel rhan o'r gymysgedd ynni, ond mae EN-1 yn datgan 'Fel y nodwyd yn y Datganiad Gweinidogol Ysgrifenedig ar 7 Rhagfyr 2017⁷, dim ond tan ddiwedd 2025 y mae EN-6 yn effeithiol, a bydd hefyd yn parhau i ddarparu gwybodaeth a allai fod yn bwysig ac yn berthnasol ar gyfer prosiectau a fydd yn cael eu defnyddio ar ôl 2025. Bydd yr NPS (EN-1) hwn yn cael effaith⁸ ar geisiadau newydd ar gyfer cynhyrchu trydan niwclear y gellir eu defnyddio ar ôl 2025, yn enwedig i'r graddau ei fod yn parhau i sefydlu'r angen i gynhyrchu ynni, gan gynnwys ynni niwclear'. Felly, er nad yw EN-6 yn cael ei ystyried yn yr HRA hwn, ystyrir y potensial ar gyfer seilwaith ynni niwclear newydd.

Wrth adolygu a, lle bo angen, diwygio'r pum NPS ynni sy'n weddill, mae angen iddynt fod yn destun Arfarniad o Gynaliadwyedd (AoS) ac Aseidiadau Rheoliadau Cynefinoedd (HRA) i sicrhau bod unrhyw newidiadau a wneir i'r NPSs yn cael eu hasesu am eu priod oblygiadau. Yn achos yr HRA, rhoddir sylw i oblygiadau ar gyfer safleoedd dynodedig Ewropeaidd ar gyfer cadwraeth natur. Bydd yr adroddiadau AoS ac HRA cysylltiedig yn cael eu cyflwyno ochr yn ochr â'r NPSs ar gyfer ymgynghoriad statudol.

1.2. Diben a Chefndir yr Adroddiad

Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno methodoleg a chanfyddiadau HRA ar gyfer HRA yr NPSs ynni diwygiedig o dan Reoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau 2017 (fel y'i

⁷ <https://questions-statements.parliament.uk/written-statements/detail/2017-12-07/HCWS321>

⁸ Yn ddarostyngedig i drefniadau trosiannol a nodir yn adran 1.6 isod.

diwygiwyd) a Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau Morol ar y Môr 2017 (fel y'u diwygiwyd)⁹ (y cyfeirir atynt gyda'i gilydd fel y 'Rheoliadau Cynefinoedd' trwy gydol y ddogfen hon).

Mae'r ddyletswydd i gyflawni'r HRA yn ymwneud â'r NPSs ynni eu hunain fel cynlluniau strategol. Mae pob NPS ynni yn 'gynllun', sy'n darparu fframwaith strategol ar gyfer cynnal asesiad lefel 'prosiect' dilynol yn ôl yr angen, pan gynigir prosiectau unigol.

Mae'r NPSs yn berthnasol i Gymru a Lloegr, gan gynnwys dyfroedd tiriogaethol (hyd at 12 milltir forol (NM) oddi ar yr arfordir), a'r Parth Ynni Adnewyddadwy. Nid yw'r NPSs yn nodi lleoliadau penodol ar gyfer datblygu ac, felly, mae'r HRA yn asesiad o gynnwys y polisi yn unig. O'r herwydd, mae'n lefel uchel ac yn strategol ei natur ac nid yw'n cynnwys nac yn cymryd lle HRA prosiect ar gyfer unrhyw ddatblygiad seilwaith ynni a allai ddod o dan yr NPSs.

Swyddogaeth adroddiad HRA fydd tynnu sylw at unrhyw risgiau posibl i Safleoedd Ewropeaidd trwy ddulliau testun / polisi dogfennau ynni'r NPS eu hunain. Mae'n crynhoi'r canfyddiadau ar gyfer y pum NPS diwygiedig ac yn ystyried cymhwysedd effeithiau cyfuniad.

Mae'r dull hwn yn ystyried cyfraith achosion ddiweddar Ewrop a'r DU sy'n berthnasol i Safleoedd Ewropeaidd a chanllawiau nad oedd ar gael ar yr adeg y cynhyrchwyd yr HRA ar gyfer NPSs ynni 2011. Yn ôl cytundebau ymadael â'r UE y DU, mae cyfraith achosion yr UE sydd wedi siapio a dylanwadu ar broses HRA hyd at 31 Rhagfyr 2020, yn parhau i fod yn berthnasol yn y DU ac i'r asesiad¹⁰. Heblaw am ddiwygiadau i gadw pob cam o'r broses HRA o dan nawdd y DU, ni wnaed unrhyw newid sylfaenol i swyddogaeth a gweithrediad y Rheoliadau Cynefinoedd yn dilyn eu diwygio gan Reoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2019. Felly, mae'r cyfeiriad at gyfraith achosion Ewropeaidd hyd at 31 Rhagfyr 2020 yn cyd-fynd â dull arfer da o ddefnyddio'r canllawiau mwyaf cyfredol sydd ar gael bob amser.

Ystyrir bod y darnau canlynol o gyfraith achos yn berthnasol a thrafodir eu goblygiadau ar gyfer HRA ar lefel cynllun isod.

1.2.1. People over Wind

Barnodd y dyfarniad People over Wind, Peter Sweetman v Coillte Teoranta (Ebrill 2018) y dylid dehongli Erthygl 6(3) o'r Gyfarwyddeb Cynefinoedd i olygu y dylid asesu mesurau lliniaru fel rhan o Asesiad Priodol ac na ddylid eu hystyried yn ystod y cam sgrinio. Mae union eiriad y dyfarniad ar y pwynt hwn fel a ganlyn:

"Erthygl 6 (3)... er mwyn penderfynu a oes angen cynnal, ar ôl hynny, asesiad priodol o oblygiadau, ar gyfer safle dan sylw, o gynllun neu brosiect, nid yw'n briodol, yn y cam

⁹ Yn dilyn y newidiadau a wnaed i Reoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau 2017 (fel y'u diwygiwyd) a'r Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau Morol ar y Môr 2017 (fel y'u diwygiwyd) gan Reoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau (Diwygiad) (Ymadael â'r UE) 2019, Ardaloedd Cadwraeth Arbennig (ACA) ac Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (AGA) nid yw'r DU bellach yn rhan o rwydwaith ecolegol Natura 2000 yr UE ac mae bellach yn rhan o rwydwaith safleoedd cenedlaethol y DU. Yn y ddogfen hon cyfeirir atynt fel Safleoedd Ewropeaidd.

¹⁰ Tyldesley, D. a Chapman, C., (2013) The Habitats Regulations Assessment Handbook, Mawrth 2021 rhifyn y DU: DTA Publications Limited. [Cyfeirier at A.2.1 Legal Consequences of leaving the EU].

sgrinio, ystyried mesurau sydd â'r nod o osgoi neu leihau effeithiau niweidiol y cynllun neu'r prosiect ar y safle hwnnw”.

Yng ngoleuni'r uchod, ni fydd cam Sgrinio'r HRA yn dibynnu ar fesurau osgoi neu liniaru i ddod i gasgliadau ynghylch a allai'r NPS arwain at 'effeithiau sylweddol tebygol' ar Safleoedd Ewropeaidd, gydag unrhyw fesurau o'r fath yn cael eu hystyried yn y cam Asesu Priodol fel perthnasol.

1.2.2. Holohan

Bydd yr HRA yn ystyried dyfarniad Holohan v An Bord Pleanala (Tachwedd 2018) yn llawn, a nododd:

“Rhaid dehongli Erthygl 6(3) o Gyfarwyddeb y Cyngor 92/43/EEC ar 21 Mai 1992 ar warchod cynefinoedd naturiol a ffawna a flora gwyllt fel rhywbeth sy'n golygu bod yn rhaid i 'asesiad priodol', ar y naill law, gatalogio'r cyfan o fathau o gynefinoedd a rhywogaethau y mae safle'n cael eu gwarchod ar eu cyfer, ac, ar y llaw arall, nodi ac archwilio goblygiadau'r prosiect arfaethedig ar gyfer y rhywogaethau sy'n bresennol ar y safle hwnnw, ac nad yw'r safle hwnnw wedi'i restru ar ei gyfer, a'r goblygiadau ar gyfer mathau cynefinoedd a rhywogaethau y tu allan i ffiniau'r safle hwnnw, ar yr amod bod y goblygiadau hynny yn gyfrifol am effeithio ar amcanion cadwraeth y safle.

Rhaid dehongli Erthygl 6(3) o Gyfarwyddeb 92/43 fel un sy'n golygu y caniateir i'r awdurdod cymwys roi caniatâd i gynllun neu brosiect sy'n gadael y datblygwr yn rhydd i benderfynu wedi hynny baramedrau penodol sy'n ymwneud â'r cyfnod adeiladu, megis lleoliad y llwybrau adeiladu a llwybrau cludo, dim ond os yw'r awdurdod hwnnw'n sicr bod y caniatâd datblygu a roddwyd yn sefydlu amodau sy'n ddigon llym i warantu na fydd y paramedrau hynny'n effeithio'n andwyol ar gyfanrwydd y safle.

Rhaid dehongli Erthygl 6(3) o Gyfarwyddeb 92/43 fel un sy'n golygu, pan fo'r awdurdod cymwys yn gwrthod y canfyddiadau mewn barn arbenigol wyddonol sy'n argymhell y dylid cael gwybodaeth ychwanegol, rhaid i'r 'asesiad priodol' gynnwys datganiad eglur a manwl o resymau sy'n gallu chwalu pob amheuaeth wyddonol resymol ynghylch effeithiau'r gwaith a ragwelir ar y safle dan sylw.”

Yn dilyn y dyfarniad hwn, bydd y potensial i effeithiau ar rywogaethau a chynefinoedd, gan gynnwys y rhai nad ydynt wedi'u rhestru fel nodweddion cymwys, arwain at effeithiau eilaidd ar nodweddion cymwys Safleoedd Ewropeaidd, gan gynnwys y potensial ar gyfer rhyngweithio a dibyniaethau cymhleth. Yn ogystal, cymerir y potensial am effeithiau oddi ar y safle, megis trwy effeithiau ar dir â chysylltiad swyddogaethol, a/neu rywogaethau a chynefinoedd y tu hwnt i ffiniau Safleoedd Ewropeaidd, ond a allai fod yn bwysig wrth gefnogi prosesau ecolegol y nodweddion cymwys i ystyriaeth.

1.2.3. Dutch Nitrogen

Nododd datganiad 2018 'Coöperatie Mobilisation for the Environment and Vereniging Leefmilieu v College van gedeputeerde staten van Limburg and College van gedeputeerde staten van Gelderland (Dutch Nitrogen)':

“Rhaid i Erthygl 6(3) o Gyfarwyddeb 92/43 fod wedi'i ddehongli fel rhywbeth sy'n golygu efallai na fydd 'asesiad priodol' o fewn ystyr y ddarpariaeth honno yn ystyried bodolaeth 'mesurau cadwraeth' o fewn ystyr paragraff 1 o'r erthygl honno, 'mesurau ataliol' o fewn ystyr paragraff 2 o'r erthygl honno, mesurau a fabwysiadwyd yn benodol ar gyfer rhaglen fel yr un sydd dan sylw yn y prif achos neu fesurau 'ymreolaethol', i'r graddau nad yw'r mesurau hynny'n rhan o'r rhaglen honno, os nad yw buddion disgwylidig y mesurau hynny yn sicr ar adeg yr asesiad hwnnw.”

Mae dyfarniad Dutch Nitrogen hefyd yn nodi, yn ôl cyfraith achosion flaenorol:

“...dim ond pan fydd yn ddigon sicr y bydd mesur yn gwneud cyfraniad effeithiol at osgoi niwed i gyfanwydd y safle dan sylw, trwy warantu y tu hwnt i bob amheuaeth resymol na fydd y cynllun neu brosiect dan sylw yn effeithio'n andwyol ar gyfanwydd y safle hwnnw, y gellir ystyried mesur o'r fath yn yr 'asesiad priodol' o fewn ystyr Erthygl 6(3) o'r Gyfarwyddeb Cynefinoedd”.

Felly ni fydd yr HRA hwn ond yn ystyried bodolaeth mesurau cadwraeth a/neu ataliol os yw buddion disgwylidig y mesurau hynny yn sicr ar adeg yr asesiad. Bydd yr HRA hefyd yn sicrhau, os cymhwysir dull trothwy, y bydd yn ystyried y risg y bydd effeithiau sylweddol yn cael eu cynhyrchu hyd yn oed os ydynt yn is na'r gwerthoedd trothwy i sicrhau nad oes unrhyw effaith andwyol ar gyfanwydd y Safleoedd Ewropeaidd.

1.3. Strwythur yr Adroddiad

Mae'r Crynodeb Technegol yn nodi cyd-destun yr adroddiad, yn crynhoi'r broses HRA ac yn crynhoi canfyddiadau'r asesiad. Mae gweddill yr adroddiad wedi'i strwythuro fel a ganlyn:

- Mae **Pennod 1** (y bennod hon) yn cyflwyno pwrpas a chefnidir yr NPSs ynni a'r adroddiad hwn;
- Mae **Pennod 2** yn nodi'r broses Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd a'i weithrediad;
- Mae **Pennod 3** yn disgrifio'r canfyddiadau Sgrinio;
- Mae **Pennod 4** yn disgrifio'r canfyddiadau Asesiad Priodol;
- Mae **Pennod 5** yn disgrifio'r asesiad o Atebion Amgen;
- Mae **Pennod 6** yn trafod Rhesymau Hanfodol sef er Budd Cyhoeddus Tra Phwysig (IROPI) ac iawndal; ac,
- Mae **Pennod 7** yn rhoi casgliad i'r adroddiad.

2. Proses a Gweithrediad Asesiadau Rheoliadau Cynefinoedd

2.1. Deddf a Pholisi Perthnasol

O dan y Rheoliadau Cynefinoedd mae angen asesiad lle gall cynllun neu brosiect arwain at effeithiau sylweddol ar Safle Ewropeaidd. Mae'r safleoedd hyn yn cynnwys Ardaloedd Cadwraeth Arbennig (ACA), a ddynodwyd yn wreiddiol o dan y Gyfarwyddeb Cynefinoedd, ac Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (AGA), a ddynodwyd yn wreiddiol o dan y Gyfarwyddeb Cadwraeth Adar Gwyllt (Cyfarwyddeb y Cyngor 2009/147/EC, sy'n codio Cyfarwyddeb 79/409/EEC).

Mae'r safleoedd hyn bellach yn rhan o rwydwaith safleoedd cenedlaethol y DU ac, wrth symud ymlaen, byddant yn cynnwys unrhyw ACA ac AGA sydd newydd eu dynodi gan y DU.

Mae'r ddeddfwriaeth sy'n berthnasol i rwydwaith cenedlaethol y DU o Safleoedd Ewropeaidd yn cynnwys Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau 2017 (fel y'i diwygiwyd) a Rheoliad Cadwraeth Cynefinoedd Morol a Rhywogaethau Ar y Môr 2017 (fel y'i diwygiwyd), a elwir gyda'i gilydd yn Rheoliadau Cynefinoedd. Yn ogystal, mae'n fater o bolisi Llywodraeth y DU¹¹ bod safleoedd a ddynodwyd o dan Gonfensiwn Ramsar 1971 ar gyfer eu gwlypdiroedd o bwysigrwydd rhyngwladol (safleoedd Ramsar), yn rhai wedi'u rhestru a'u cynnig, hefyd yn cael eu hystyried yn y broses hon ac yn cael yr un amddiffyniad â safleoedd yn y rhwydwaith safleoedd cenedlaethol, ynghyd â safleoedd AGA posib (pSPAs) ac ACA posibl (pSACs). Wedi hyn, cyfeirir at yr holl safleoedd uchod fel Safleoedd Ewropeaidd. At hynny, mae safleoedd a nodwyd, neu sy'n ofynnol, fel mesurau cydadferol ar gyfer effeithiau andwyol ar Safleoedd Ewropeaidd hefyd wedi'u cynnwys. Mae'r Canllawiau ar Asesu Effeithiau Trawsffiniol Datblygiadau Ynni ar Safleoedd Natura 2000 y Tu Allan i'r DU (2015)¹², fel y cyfeirir atynt yn Nodiadau Cyngori Deg¹³ a Deuddeg¹⁴ yr Arolygiaeth Gynllunio, yn nodi y dylai egwyddorion y Gyfarwyddeb Cynefinoedd (ac felly'r Rheoliadau Cynefinoedd) gael ei gymhwyso i unrhyw ddatblygiad ynni lle gallai effeithiau sylweddol ddigwydd ar Safleoedd Ewropeaidd y tu allan i'r DU. O'r herwydd, mae'r potensial ar gyfer effeithiau trawsffiniol wedi'i ystyried yn yr HRA hwn.

¹¹ Y Weinyddiaeth Dai, Cymunedau a Llywodraeth Leol (2019) Fframwaith Polisi Cynllunio Cenedlaethol (NPPF). Paragraff 176.

¹² DECC (2015) Canllawiau ar asesu effeithiau trawsffiniol datblygiadau ynni ar safleoedd Natura 2000 y tu allan i'r DU, ar gael yn: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/408465/transboundary_guidelines.pdf

¹³ Yr Arolygiaeth Gynllunio (2017) Nodyn cyngori deg: Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd sy'n berthnasol i brosiectau seilwaith o bwys cenedlaethol, ar gael yn: <https://infrastructure.planninginspectorate.gov.uk/wp-content/uploads/2015/06/Advice-note-10v4.pdf>

¹⁴ Yr Arolygiaeth Gynllunio (2020) Nodyn Cyngori Deuddeg: Effeithiau a Phroses Drawsffiniol, ar gael yn: <https://infrastructure.planninginspectorate.gov.uk/legislation-and-advice/advice-notes/advice-note-twelve-transboundary-impacts-and-process/>

Gall darnau o dir neu fôr y tu allan i ffin Safle Ewropeaidd fod yn bwysig yn ecolegol wrth gefnogi'r poblogaethau y mae'r Safle Ewropeaidd wedi'u dynodi neu eu dosbarthu ar eu cyfer, fel eu bod yn 'gysylltiedig yn swyddogaethol' a dylid eu hystyried mewn HRA¹⁵.

Mae Rheoliad 110 yn nodi y bydd y Rheoliadau Cynefinoedd yn gymwys mewn perthynas ag NPS fel y mae'n berthnasol i gynllun defnydd tir, (gyda rhai eithriadau). Noda Rheoliad 105(1) os yw cynllun defnydd tir:

"a) yn debygol o gael effaith sylweddol ar Safle Ewropeaidd neu safle morol alltraeth Ewropeaidd (naill ai ar ei ben ei hun neu mewn cyfuniad â chynlluniau neu brosiectau eraill), a

b) ddim yn gysylltiedig yn uniongyrchol â rheolaeth y safle hwnnw nac yn angenrheidiol iddo, rhaid i'r awdurdod llunio cynllun ar gyfer y cynllun hwnnw, cyn i'r cynllun gael ei weithredu, wneud asesiad priodol o'r goblygiadau i'r safle o ystyried amcanion cadwraeth y safle hwnnw".

Cadarnheir nad yw'r pum NPS ynni wedi'u cysylltu'n uniongyrchol â rheolaeth unrhyw Safleoedd Ewropeaidd nac yn angenrheidiol. Felly, mae'n ofynnol sgrinio am effeithiau sylweddol tebygol ac, os na ellir diystyru effeithiau sylweddol tebygol, ar gyfer asesiad priodol.

Mae Rheoliad 107(1) o'r Rheoliadau Cynefinoedd yn nodi:

"Os yw'r awdurdod llunio cynllun yn fodlon, gan nad oes unrhyw atebion amgen, rhaid i'r cynllun defnydd tir gael ei roi ar waith am resymau hanfodol sef er budd cyhoeddus tra phwysig (a allai, yn ddarostyngedig i baragraff (2), fod o natur gymdeithasol neu economaidd), caiff roi effaith i'r cynllun defnydd tir er gwaethaf asesiad negyddol o'r goblygiadau i'r safle Ewropeaidd neu'r safle Ewropeaidd morol ar y môr (yn ôl fel y digwydd)".

At hynny, mae Rheoliad 109 yn nodi:

"Pan fydd cynllun defnydd tir yn cael ei roi ar waith, yn unol â rheoliad 107, er gwaethaf asesiad negyddol o'r goblygiadau i safle Ewropeaidd neu safle Ewropeaidd morol ar y môr, rhaid i'r awdurdod priodol sicrhau bod unrhyw fesurau cydadferol angenrheidiol a gymerir i sicrhau bod cydlyniad cyffredinol Natura 2000 yn cael ei amddiffyn".

Fodd bynnag, gan gyfeirio at y testun a danlinellwyd uchod, er bod y broses fwy neu lai yr un fath, cydlyniad rhwydwaith safleoedd cenedlaethol y DU a ddiogelir. Gwnaed y diwygiad hwn i'r Rheoliadau Cynefinoedd gan y rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2019.

Pe cyrhaeddir camau diweddarach HRA (a amlinellir yn Adran 2.2 isod) a bod cynefin blaenoriaeth Atodiad 1 neu rywogaeth flaenoriaeth Atodiad 2 (nodweddion cymwys wedi'u marcio â seren) yn mynd i gael eu heffeithio, mae gan hyn ddylanwad ar y rhesymau a ganiateir fel rhesymau hanfodol dros er budd cyhoeddus tra phwysig. Yn ôl Rheoliad 107(2) mae'r rhesymau a ganiateir wedi'u cyfyngu i'r rhai sy'n ymwneud ag: a) iechyd pobl, diogelwch y cyhoedd neu ganlyniadau buddiol sydd o'r pwys mwyaf i'r amgylchedd; neu b) unrhyw resymau eraill y mae'r awdurdod llunio cynllun, gan roi sylw dyledus i farn yr awdurdod priodol, yn eu hystyried yn rhesymau hanfodol dros drechu budd y cyhoedd. Yr 'awdurdod priodol' yng Nghymru a Lloegr bellach yw'r Ysgrifennydd Gwladol perthnasol neu Weinidog Cymru, yn y drefn honno. Nid yw hyn bellach yn cynnwys y Comisiwn Ewropeaidd.

¹⁵ Tyldesley, D. a Chapman, C., (2013) The Habitats Regulations Assessment Handbook, Mawrth 2021 rhifyn y DU: DTA Publications Limited.

Gwnaed y diwygiad hwn i'r Rheoliadau Cynefinoedd gan Reoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2019.

2.2. Trosolwg o'r Broses Aseidiadau Rheoliadau Cynefinoedd

Derbyniwyd yn gyffredinol bod gofynion y broses Aseidiadau Rheoliadau Cynefinoedd yn cynnwys pedwar cam^{16 17 18}:

- **Cam Un: Sgrinio** - y broses sy'n nodi'r potensial ar gyfer effeithiau tebygol prosiect neu gynllun ar Safle Ewropeaidd, naill ai ar ei ben ei hun neu mewn cyfuniad â phrosiectau neu gynlluniau eraill ac yn ystyried a yw'r effeithiau hyn yn debygol o fod yn sylweddol.
- **Cam Dau: Aseiad Priodol** - ystyried effaith y prosiect neu'r cynllun ar gyfanrwydd Safle Ewropeaidd, naill ai ar ei ben ei hun neu mewn cyfuniad â phrosiectau neu gynlluniau eraill, mewn perthynas â strwythur a swyddogaeth y Safle Ewropeaidd a'i amcanion cadwraeth. Yn ogystal, lle nodir effeithiau andwyol, cynhelir aseiad o liniaru posibl yr effeithiau hynny. Gwneir yr aseiad o'r effaith ar gyfanrwydd y safle gan gynnwys effaith lliniaru o'r fath.
- **Cam Tri: Aseu Datrysiadau Amgen** - y broses sy'n archwilio ffyrdd amgen o gyflawni amcanion y prosiect neu'r cynllun a allai osgoi neu leihau effeithiau andwyol ar gyfanrwydd y Safle Ewropeaidd.
- **Cam Pedwar: Aseiad lle nad oes atebion amgen yn bodoli a lle mae effeithiau andwyol yn parhau** - ar ôl nodi rhesymau hanfodol sef er budd cyhoeddus tra phwysig (IROPI), os bernir y dylid caniatáu i'r prosiect neu'r cynllun fynd yn ei flaen, nodir, sicrhau mesurau cydadferol a chanfod ei heffeithiolrwydd.

¹⁶ Comisiwn Ewropeaidd (2001) Aseiad o gynlluniau a phrosiectau sy'n effeithio'n sylweddol ar safleoedd Natura 2000 – Canllawiau methodolegol ar ddarpariaethau Erthygl 6(3) a (4) o Gyfarwyddeb Cynefinoedd 92/43/EEC.

¹⁷ Canllawiau ar ddefnyddio Aseiad Rheoliadau Cynefinoedd - <https://www.gov.uk/guidance/appropriate-assessment>.

¹⁸ Tyldesley, D. a Chapman, C., (2013) The Habitats Regulations Assessment Handbook, Mawrth 2021 rhifyn y DU: DTA Publications Limited.

3. Sgrinio HRA

3.1. Cwmpasu Safleoedd Ewropeaidd ar gyfer Sgrinio

Cyn sgrinio mae'n rhaid nodi'r holl Safleoedd Ewropeaidd a allai gael eu heffeithio gan y prosiect neu'r cynllun. Mae maint y chwiliad yn cael ei bennu gan y fethodoleg a'r cwmpas a ddefnyddir a bydd yn dibynnu ar natur y prosiect neu'r cynllun o ran pa mor bellgyrhaeddol y gallai'r effeithiau fod.

Mae'r NPSs yn berthnasol i Gymru a Lloegr, gan gynnwys dyfroedd tiriogaethol (hyd at 12 milltir forol (NM) oddi ar yr arfordir), a'r Parth Ynni Adnewyddadwy. Yn ogystal, bydd yr Ysgrifennydd Gwladol yn archwilio ceisiadau am biblinellau olew a nwy sy'n croesi ffiniau, er enghraifft, piblinell sydd ag un pen yng Nghymru neu Loegr a'r llall yn yr Alban. Felly, gan fod gan yr NPSs gwmpas cenedlaethol, rhaid tybio y gallai unrhyw un o Safleoedd Ewropeaidd Cymru a Lloegr, ynghyd â'r rhai yn yr Alban fel fo'n berthnasol, gael eu heffeithio gan y gallai datblygiad fod yn unrhyw le yn y lleoliadau hynny. Yn y DU, gan gynnwys yr Alban a Gogledd Iwerddon, ar hyn o bryd mae dros 656 ACA, dros 284 AGA ac oddeutu 149 o safleoedd Ramsar wedi'u dynodi ar draws amgylcheddau daearol a morol¹⁹.

Ar ben hynny, gan ddefnyddio'r dull 'ffynhonnell-llwybrydd-derbynnydd' ac ystyried effeithiau pellgyrhaeddol posibl datblygiadau seilwaith ynni, megis ffermydd gwynt ar y môr neu orsafoedd pŵer, mae'n bosibl y gellir effeithio ar rywogaethau symudol o Safleoedd Ewropeaidd yng Ngogledd Iwerddon a gwledydd eraill (effeithiau trawsffiniol). Ystyrir bod hyn yn arbennig o wir yn achos mamaliaid morol, pysgod mudol, adar y môr ac adar mudol, y mae llawer ohonynt yn teithio'n bell i ddefnyddio cynefinoedd eraill, naill ai o fewn eu hystod naturiol neu yn ystod ymfudo. Felly, gall rhywogaethau o'r fath gael eu heffeithio y tu allan i ffin y Safle Ewropeaidd y maent yn nodwedd gymwys ohono. Gall effeithiau trawsffiniol hefyd effeithio ar rywogaethau cymwys mewn Safleoedd Ewropeaidd, lle mae'r rhain yn agos at ddatblygiad newydd neu lle mae disgwyl i'r datblygiad gael effeithiau hirhoedlog. Mae hyn yn cynnwys safleoedd sy'n agos at ffin y Parth Ynni Adnewyddadwy, piblinellau trawsffiniol neu safleoedd sy'n agos at ddatblygiad ynni newydd, yn enwedig safleoedd arfordirol. Gallai hyn gynnwys Safleoedd Ewropeaidd y tu allan i'r DU. Fel y nodwyd yn Adran 2.1, ystyriwyd y potensial am effeithiau trawsffiniol.

3.2. Ymagwedd at Sgrinio

Mae canllawiau gan y Comisiwn Ewropeaidd²⁰ yn argymhell y dylai'r sgrinio ddilyn y camau canlynol:

- Cam 1: Penderfynu a yw'r cynllun wedi'i gysylltu'n uniongyrchol â rheolaeth y Safle Ewropeaidd neu'n angenrheidiol;
- Cam 2: Disgrifio'r cynllun a disgrifio a nodweddu unrhyw gynlluniau neu brosiectau eraill sydd, gyda'i gilydd, â'r potensial i gael effeithiau sylweddol ar y Safle Ewropeaidd;
- Cam 3: Nodi'r effeithiau posibl ar y Safle Ewropeaidd ar ei ben ei hun ac mewn cyfuniad â chynlluniau a phrosiectau eraill; a,
- Cam 4: Asesu arwyddocâd unrhyw effeithiau ar Safleoedd Ewropeaidd.

¹⁹ <https://jncc.gov.uk/>

²⁰ Comisiwn Ewropeaidd (2001) Canllawiau methodolegol ar ddarpariaethau Erthygl 6(3) a (4) o Gyfarwyddeb Cynefinoedd 92/43/EEC.

Ystyrir pob un o'r camau hyn yn eu tro isod.

Yn unol â'r egwyddor ragofalus, mae'n bwysig nodi mai baich y dystiolaeth yw dangos, ar sail gwybodaeth wrthrychol, na fydd y prosiect neu'r cynllun yn cael unrhyw effaith sylweddol debygol (LSE) ar Safle Ewropeaidd. Os gallai fod LSE, neu os oes ansicrwydd ac na ellir diystyru LSE, byddai hyn yn sbarduno'r angen am asesiad priodol. O ganlyniad i gyfraith achos Ewropeaidd²¹, waeth beth yw ystyr arferol Saesneg 'tebygol', yn y cyd-destun statudol hwn mae 'effaith sylweddol debygol' yn 'effaith sylweddol bosibl', un na ellir diystyru ei digwyddiad ar sail tystiolaeth wrthrychol h.y. 'nid oes unrhyw amheuaeth wyddonol resymol o hyd ynghylch absenoldeb effeithiau o'r fath'²².

Mae dyfarniad Waddenzee²³ hefyd yn darparu eglurhad pellach ynghylch y term 'arwyddocaol': "Ile mae cynllun neu brosiect nad yw'n gysylltiedig yn uniongyrchol â rheolaeth safle neu'n angenrheidiol i reoli safle yn debygol o danseilio amcanion cadwraeth y safle, rhaid ei ystyried yn debygol o fod ag effaith sylweddol ar y safle hwnnw. Rhaid asesu'r risg honno yng ngoleuni nodweddion eraill ac amodau amgylcheddol penodol y safle dan sylw gan gynllun neu brosiect o'r fath."

Nid yw mesurau sydd â'r nod o osgoi neu leihau effeithiau ar Safleoedd Ewropeaidd yn cael eu hystyried wrth sgrinio. Mae hyn yn gyson â chyfraith achos Ewropeaidd²⁴.

3.3. Cam 1: Penderfynu a yw'r cynllun wedi'i gysylltu'n uniongyrchol â rheolaeth y Safle Ewropeaidd neu'n angenrheidiol

Nid yw NPS EN-1 i EN-5 wedi'u cysylltu'n uniongyrchol â rheolaeth unrhyw Safleoedd Ewropeaidd nac yn angenrheidiol â hwy. O'r herwydd, mae'n angenrheidiol sgrinio i benderfynu a yw'r cynigion yn debygol o fod â LSE ar unrhyw Safleoedd Ewropeaidd (Camau 2 i 4 isod).

3.4. Cam 2: Disgrifio'r cynllun a disgrifio a nodweddu unrhyw gynlluniau neu brosiectau eraill sydd, gyda'i gilydd, â'r potensial i gael effeithiau sylweddol ar y Safle Ewropeaidd

3.4.1. Ddiben a chynnwys yr NPSs Ynni

Mae'r NPSs yn nodi polisi cenedlaethol ar gyfer seilwaith ynni yn Lloegr a Cymru. Maent yn ffurfio'r fframwaith ar gyfer penderfyniadau caniatâd datblygu ar geisiadau am seilwaith ynni newydd gan yr Ysgrifennydd Gwladol. Dylid nodi na fydd yr NPSs yn ymdrin â phob prosiect ynni, gan eu bod yn ymwneud â phrosiectau seilwaith o bwys cenedlaethol yn unig (NSIPs). Yn gyffredinol, mae hyn yn ymwneud â phrosiectau cynhyrchu ynni sydd â chynhwysedd o fwy na 50MW yn Lloegr a gallu 350MW yng Nghymru, er bod hyn yn amrywio yn ôl technoleg.

²¹ Dyfarniad Waddenzee (7 Medi 2004) Achos C127/02

²² Tyldesley, D. a Chapman, C., (2013) The Habitats Regulations Assessment Handbook, Mawrth 2021 rhifyn y DU: DTA Publications Limited.

²³ Dyfarniad Waddenzee (7 Medi 2004) Achos C127/02

²⁴ People over Wind v Coillte Teoranta (12 Ebrill 2018) Achos C-323/17

Mae EN-1 yn nodi'r fframwaith polisi a rheoliadol, yr angen am wahanol fathau o seilwaith ynni, yr egwyddorion asesu wrth ystyried cymwysiadau NSIP, effeithiau generig a allai ddigwydd a mesurau lliniaru sy'n berthnasol i bob math o seilwaith ynni. Mae EN-1 yn nodi bod angen ystod eang o dechnolegau cynhyrchu ynni er mwyn cwrdd â'r galw a darparu hyblygrwydd. Mae hyn yn cynnwys y canlynol:

- Gwynt ar y Môr (gan gynnwys gwynt arnofiol);
- Ffotofoltäig solar (PV);
- Ffrwd Llanw;
- Ynni o Wastraff (gan gynnwys Technolegau Trosi Uwch (ACTs)), gyda neu heb Dal a Storio Carbon (CCS);
- Biomass gyda neu heb CCS;
- Nwy Naturiol gyda neu heb CCS;
- Hydrogen glân; a
- Niwclear.

Mae EN-1 yn glir nad oes angen cynhyrchu trydan glo newydd neu gynhyrchu gydag olew ar raddfa fawr bellach ac mae'r llywodraeth yn ceisio eu diddymu'n raddol o'r system ynni. Sylwer nad oes gan hydrogen a CCS NPSs penodol ac maent yn dod o dan EN-1 yn bennaf. Mae EN-2 yn nodi, er bod yr NPS yn ymwneud ag ynni o nwy naturiol, y gallai fod yn berthnasol i hydrogen, yn enwedig gan y gall planhigion cyd-danio hefyd ddefnyddio hydrogen. Mae EN-2 ac EN-3 hefyd yn cyfeirio at y potensial ar gyfer CCS ochr yn ochr â thechnolegau hyllogi. Er mwyn sicrhau eglurder, mae hydrogen a CCS wedi'u hystyried ynddynt eu hunain yn yr HRA hwn.

Mae EN-2 yn ymwneud â gorsafoedd cynhyrchu nwy naturiol. Mae'n annog cipio a storio carbon, cyfuno rhwydweithiau gwres a phŵer, a chyd-danio biomass a hydrogen, lle bo hynny'n briodol.

Mae EN-3 yn canolbwyntio ar gynhyrchu gwynt ar y môr, ond mae hefyd yn cwmpasu'r technolegau canlynol:

- Biomass a Hyllogi Gwastraff;
- Ffrwd llanw;
- Storio hydro wedi'i bwmpio; a
- Solar PV.

Mae EN-4 yn ymwneud yn bennaf â'r seilwaith i fewnforio a dosbarthu nwy ac olew, gan gynnwys:

- Storio nwy naturiol tanddaearol;
- Cyfleusterau mewnforio nwy naturiol hylifedig (LNG);
- Cyfleusterau derbyn nwy naturiol; a
- Phiblinellau nwy ac olew.

Mae EN-5 yn ymwneud â rhwydweithiau trydan ac felly mae'n ymwneud â dosbarthiad yr ynni a gynhyrchir trwy ddatblygiad a nodir yn EN-2 ac EN-3. Mae hyn yn cynnwys:

- Systemau trosglwyddo (trosglwyddo trydan yn bell trwy linellau 400kV a 275kV);
- Systemau dosbarthu (llinellau foltedd is o 132kV i 230kV o is-orsafoedd trosglwyddo i'r defnyddiwr terfynol) y gellir naill ai eu cludo ar dyrau / polion neu o dan y ddaear; a
- Seilwaith cysylltiedig, e.e. is-orsafoedd a gorsafoedd trawsnewid i drosi pŵer DC i bŵer AC ac i'r gwrthwyneb.

3.4.2. Cynlluniau a phrosiectau sydd â'r potensial i gael effeithiau mewn cyfuniad

Gallai'r NPSs ynni ryngweithio â chynlluniau a phrosiectau eraill i arwain at effeithiau mewn cyfuniad, fel yr eglurir ymhellach yn adran 3.6.1 isod. O ystyried natur lefel uchel yr NPSs, mae ystyried effeithiau cyfuniad wedi tybio y gallai datblygiad o unrhyw fath a gefnogir yn EN-1 i EN-5 ddod ymlaen. Mae cynlluniau ar lefel genedlaethol sydd â'r potensial i arwain at effeithiau mewn cyfuniad â'r NPSs wedi'u nodi a'u rhestru yn Nhabl Tabl 3-3. Mae hefyd yn rhestru'r mathau eraill o gynllun a phrosiect sydd â'r potensial i gael effeithiau mewn cyfuniad â datblygu seilwaith ynni, er bod y cynlluniau perthnasol yn dibynnu ar leoliad unrhyw seilwaith sy'n dod ymlaen. Er enghraifft, ni fydd pob cynllun lleol yn berthnasol i bob prosiect ynni – mae'n debygol mai dim ond y cynllun lleol ar gyfer yr ardal y mae'r prosiect wedi'i leoli ynddo, ac o bosibl gynlluniau lleol yr awdurdodau cyfagos, fydd yn berthnasol.

3.5. Cam 3: Nodi'r effeithiau posibl ar y Safle Ewropeaidd ar ei ben ei hun ac mewn cyfuniad â chynlluniau a phrosiectau eraill

Yn HRA, mae'n arferol ystyried effeithiau adeiladu, gweithredu a datgomisiynu ar wahân, lle maent yn berthnasol. Er bod effeithiau posibl trwy gydol y gwaith adeiladu a gweithredu yn wahanol, o ystyried natur strategol yr asesiad hwn a'r effeithiau potensial lefel uchel sy'n cael eu hystyried, nid ymdriniwyd â hwy ar wahân yn y broses asesu. Tybir, gan ddefnyddio'r egwyddor ragofalus ac ar sail senario waethaf, y bydd effeithiau datgomisiynu yn debyg i effeithiau adeiladu ac, felly, hefyd yn cael eu cynnwys yn yr effeithiau a ystyrir.

Cydnabyddir y bydd effeithiau seilwaith-benodol na fydd yn bosibl eu nodi tan gam y prosiect, oherwydd natur lefel uchel yr asesiad. Lle bo modd, amlygwyd effeithiau penodol posibl, ond dim ond ar gyfer datblygiadau seilwaith arfaethedig unigol y rhoddir ystyriaeth fanwl i effeithiau.

Nid yw'r NPSs ynni yn cynnwys polisiâu, cynigion safle nac amcanion penodol y gellid eu hasesu'n llym yn eu rhinwedd eu hunain. Fodd bynnag, mae'r NPSs yn caniatáu ar gyfer ac yn hwyluso datblygiad o natur a graddfa sydd â'r potensial i effeithio ar Safleoedd Ewropeaidd.

Yn unol ag arfer gorau cyfredol, mae'n briodol ymgymryd â dull 'derbynydd ffynhonnell-llwybr' wedi'i dargedu at nodi safleoedd i'w sgrinio. Mae hyn yn caniatáu ystyried symud rhywogaethau symudol / mudol fel adar, pysgod a mamaliaid morol a'u potensial i ryngweithio â seilwaith. Gallai datblygu seilwaith ynni, fel y'i hwylusir gan yr NPSs, ddigwydd yn unrhyw le yng Nghymru a Lloegr, a thrwy hynny effeithio o bosibl ar unrhyw un o'r Safleoedd Ewropeaidd ledled y DU ac yn ehangach ledled Ewrop (effeithiau trawsffiniol), yn dibynnu ar leoliad y datblygiad. O'r herwydd, nid yw'n bosibl asesu ffynonellau, llwybrau a derbynyddion penodol yn fanwl. Fodd bynnag, mae'r sgrinio hwn yn nodi llwybrau effaith bosibl allweddol sy'n gysylltiedig â'r mathau o ddatblygiad ynni a nodir yn yr NPSs, y gellir eu defnyddio i lywio cwrpas HRAs ar lefel prosiect.

Nodir y gwahanol fathau o ddatblygiad seilwaith ynni a allai godi o ganlyniad i'r NPSs, gweithgareddau posibl sy'n gysylltiedig â hwy a'r effeithiau posibl ar Safleoedd Ewropeaidd yn Nhabl Tabl 3-1. Ar gyfer pob technoleg ynni, mae hyn yn nodi'r 'ffynhonnell' bosibl (y math o ddatblygiad a gweithgareddau canlyniadol nodweddiadol yn ystod adeiladu, gweithredu a datgomisiynu isadeiledd) a'r 'llwybr' (math o effaith) y gallai'r gweithgareddau hyn arwain ato. Mae Tabl 3-1 yn nodi pa NPS sy'n sefydlu manylion ar gyfer pob technoleg (nodwch fod pob un hefyd wedi'i chynnwys yn EN-1, gan ei bod yn ddogfen gyffredinol). Mae Atodiad 7. Atodiad A yn nodi mwy o fanylion ar sut y gall y gweithgareddau tebygol sy'n deillio o bob technoleg seilwaith ynni arwain at yr effeithiau a nodwyd.

Yna gellir nodi'r derbynyddion perthnasol (y Safleoedd Ewropeaidd, rhywogaethau a chynefinoedd yr effeithir arnynt) ar lefel y prosiect. Gallai'r derbynyddion hyn gynnwys safleoedd Ewropeaidd yn y DU neu y tu hwnt, os ystyrir bod effeithiau trawsffiniol yn debygol. Gall y technolegau neu'r effeithiau a nodwyd yn Nhabl Tabl 3-1 effeithio ar rai safleoedd Ewropeaidd yn unig. Yn benodol, technolegau arfordirol a morol, sef gwynt ar y môr a ffrwd llanw (y ddau wedi'u nodi yn EN-3), sydd fwyaf tebygol o effeithio ar safleoedd arfordirol a morol Ewropeaidd. Yn ogystal, mae gorsafoedd pŵer, gan gynnwys y rhai sy'n cael eu tanio gan hydrogen (EN-1), nwy naturiol (EN-2), biomas a gwastraff (EN-3) fel arfer yn defnyddio llawer iawn o ddŵr, ac felly, byddant wedi'u lleoli ar yr arfordir neu wrth ymyl corff mawr arall o ddŵr, a allai effeithio ar Safleoedd Ewropeaidd arfordirol a morol, yn ogystal â Safleoedd Ewropeaidd ar y tir. Efallai y bydd seilwaith ynni arfordirol a morol hefyd yn fwy tebygol o effeithio ar Safleoedd Ewropeaidd mewn gwledydd eraill (effeithiau trawsffiniol), oherwydd agosrwydd y safleoedd hyn â gwledydd eraill ac o gofio bod rhai rhywogaethau morol yn symudol iawn ac yn symud rhwng dyfroedd tiriogaethol gwahanol wledydd. Fodd bynnag, mae effeithiau'n dibynnu ar rywogaethau a phoblogaethau penodol, gan gynnwys ffactorau megis pa mor symudol ydyn nhw, eu llwybrau ecoleg ac ymfudo, na fydd yn hysbys nes bod safleoedd penodol yn cael eu hystyried yn ystod y prosiect. Yn ogystal, gall safleoedd arfordirol a morol fod yn fwy tebygol o arwain at effeithiau trawsffiniol. Er enghraifft, ACA Dogger Bank yw'r banc tywod mwyaf yn nyfroedd y DU ac mae'n ymestyn i ddyfroedd yr Iseldiroedd a'r Almaen, felly byddai angen ymgynghori ag awdurdodau mewn gwledydd cyfagos ar unrhyw ddatblygiadau sy'n effeithio ar y safle hwn.

Serch hynny, nid yw'r potensial am effeithiau ar yr amgylchedd morol ac arfordirol yn gyfyngedig i brosiectau yn yr ardal hon. Gallai prosiectau mewndirol effeithio ar Safleoedd Ewropeaidd arfordirol a morol oherwydd agosrwydd neu os ydynt wedi'u cysylltu, er enghraifft gan gwrs dŵr. At hynny, gall llawer o Safleoedd Ewropeaidd sydd â rhywogaethau symudol iawn fel adar neu ystlumod, fod â chysylltedd tir neu gynefin wedi'i gysylltu'n swyddogaethol y tu allan i'r Safle Ewropeaidd sy'n bwysig i'r boblogaeth ac yn angenrheidiol er mwyn iddo oroesi. Yn yr un modd, nid yw effeithiau trawsffiniol yn gyfyngedig i safleoedd arfordirol a morol ac maent yn arbennig o debygol o ddigwydd os yw'r Safle Ewropeaidd yr effeithir arno wedi'i ddynodi ar gyfer rhywogaethau mudol. Mae cyrff dŵr mewndirol a chynefinoedd yr ucheldir yn chwarae rolau pwysig wrth gefnogi rhydwyr ac adar dŵr a geir ar yr arfordir am rywfaint o'r flwyddyn wrth iddynt deithio, dros y gaeaf ac yn ystod y tymor bridio. Yn ogystal, nodir y gall piblinellau olew a nwy groesi o un wlad i'r llall ac felly bydd angen ystyried effeithiau trawsffiniol.

Tabl 3-1: Effeithiau posibl a allai godi o ganlyniad i'r mathau o ddatblygiad a nodir yn y NPSs

Math o ddatblygiad seilwaith ynni	Rhagdybiaethau	Gweithgareddau Posibl (adeiladu, gweithredu a datgomisiynu)	Effeithiau Posibl / Effeithiau Sylweddol Tebygol
EN-1: Hydrogen	<p>Mae cynhyrchu hydrogen a'r isadeiledd sydd ei angen yn ansicr ar hyn o bryd. Mae angen ystyried cynhyrchu, trosi i drydan, storio a chludiant.</p> <p>Mae'r effeithiau a restrir yn ymwneud â hydrogen glân</p>	<p>Gweithgareddau adeiladu</p> <p>Symudiadau cerbydau a phersonél</p> <p>Presenoldeb ffisegol y safle</p> <p>Llosgi deunyddiau</p> <p>Tynnu a gollwng dŵr</p> <p>Newidiadau i ddraenio</p> <p>Gweithgareddau digomisiynu ac adfer</p>	<p>Adeiladu / datgomisiynu:</p> <p>Colli cynefinoedd / rhywogaethau a / neu ddarnio</p> <p>Llygredd sŵn a dirgryniad</p> <p>Newidiadau mewn hydroleg / draenio</p> <p>Gweithrediad:</p> <p>Llygredd aer</p> <p>Llygredd sŵn a dirgryniad</p> <p>Llygredd golau</p> <p>Newidiadau yn ansawdd / tymheredd dŵr</p> <p>Newidiadau mewn hydroleg / draenio</p> <p>Cyflwyno rhywogaethau anffrodorol ymledol</p>
EN-1: Niwclear	<p>Byddai gwastraff ymbelydrol yn cael ei gludo a'i storio oddi ar y safle.</p> <p>Oherwydd y cyfaint mawr o ddŵr ar gyfer oeri sydd ei angen, mae gorsafoedd pŵer niwclear yn debygol o fod yn arfordirol.</p> <p>Mae systemau diogelwch sydd ar waith yng nghynlluniau gorsafoedd</p>	<p>Gweithgareddau adeiladu</p> <p>Symudiadau cerbydau a phersonél</p> <p>Presenoldeb ffisegol y safle</p> <p>Tynnu a gollwng dŵr</p> <p>Newidiadau i ddraenio</p> <p>Gweithgareddau digomisiynu ac adfer</p>	<p>Adeiladu / datgomisiynu:</p> <p>Colli cynefinoedd / rhywogaethau a / neu ddarnio</p> <p>Llygredd sŵn a dirgryniad</p> <p>Cyflwyno rhywogaethau anffrodorol ymledol</p> <p>Newidiadau mewn hydroleg / draenio</p> <p>Gweithrediad:</p> <p>Llygredd aer</p>

Math o ddatblygiad seilwaith ynni	Rhagdybiaethau	Gweithgareddau Posibl (adeiladu, gweithredu a datgomisiynu)	Effeithiau Posibl / Effeithiau Sylweddol Tebygol
	<p>pŵer niwclear newydd a chydymffurfiaeth â threfn ddeddfwriaethol a rheoliadol gadarn y DU yn golygu bod</p> <p>y risg o ryddhau radiolegol o ynni niwclear (yn ystod gweithrediad arferol ac o ganlyniad i ryddhad heb ei gynllunio) yn fach iawn.</p> <p>Tybir y bydd gwaredu a storio gwastraff ymbelydrol yn cael ei wneud oddi ar y safle. Byddai cyfleusterau o'r fath yn NSIP yn eu rhinwedd eu hunain ac yn destun proses HRA ar wahân.</p>		<p>Llygredd sŵn a dirgryniad</p> <p>Llygredd golau</p> <p>Llygru tir</p> <p>Newid yn ansawdd / tymheredd dŵr</p> <p>Newidiadau ym maint / llif / draeniad dŵr</p> <p>Gwrthdrawiad a ffrwyno pysgod</p> <p>Cyflwyno rhywogaethau anffroddol ymledol</p> <p>Newid arfordirol</p>
EN-1: Dal a Storio Carbon (CCS)	Byddai dal carbon yn rhan o orsaf bŵer, er y gallai fod angen cymryd tir	<p>Gweithgareddau adeiladu</p> <p>Symudiadau cerbydau a phersonél</p> <p>Presenoldeb ffisegol y safle (gan gynnwys safleoedd storio)</p> <p>Tynnu a gollwng dŵr</p> <p>Newidiadau i ddraenio</p>	<p>Adeiladu / datgomisiynu:</p> <p>Colli cynefinoedd / rhywogaethau a / neu ddarnio</p> <p>Llygredd sŵn a dirgryniad</p> <p>Cyflwyno rhywogaethau anffroddol ymledol</p> <p>Newidiadau ym maint / llif / draeniad dŵr</p> <p>Gweithrediad:</p> <p>Llygredd sŵn a dirgryniad</p>

Math o ddatblygiad seilwaith ynni	Rhagdybiaethau	Gweithgareddau Posibl (adeiladu, gweithredu a datgomisiynu)	Effeithiau Posibl / Effeithiau Sylweddol Tebygol
	<p>ychwanegol ar gyfer ôl-ffitio technolegau dal carbon²⁵.</p> <p>Byddai cludo carbon trwy biblinell neu ar long.</p> <p>Bydd carbon wedi'i ddal yn cael ei storio ar y môr.</p>		<p>Newid yn ansawdd / tymheredd dŵr</p> <p>Llygru tir</p> <p>Gwrthdrawiad a ffrwyno pysgod</p>
EN-2: Nwy Naturiol	<p>Capasiti >50 MW yn Lloegr a chapasiti >350 MW yng Nghymru</p> <p>>300 MW – mae angen Parodrwydd i Ddal Carbon (CCR) (sylwer y gallai ymgynghoriad ar wahân ar gynigion ar gyfer Parodrwydd i Ddatgarboneiddio newid hyn yn y dyfodol)</p> <p>Mynediad at ddŵr ar gyfer oeri a thyrbinau nwy cylch cyfun oeri posibl</p>	<p>Gweithgareddau adeiladu</p> <p>Symudiadau cerbydau a phersonél</p> <p>Presenoldeb ffisegol y safle</p> <p>Lloggi deunyddiau</p> <p>Tynnu a gollwng dŵr</p> <p>Newidiadau i ddraenio</p> <p>Gweithgareddau digomisiynu ac adfer</p>	<p>Adeiladu / datgomisiynu:</p> <p>Colli cynefinoedd / rhywogaethau a / neu ddarnio</p> <p>Llygredd sŵn a dirgryniad</p> <p>Cyflwyno rhywogaethau anffrodorol ymledol</p> <p>Newidiadau mewn hydroleg / draenio</p> <p>Gweithrediad:</p> <p>Llygredd aer</p> <p>Llygredd sŵn a dirgryniad</p> <p>Llygredd golau</p> <p>Llygru tir</p>

²⁵ Mae EN-1 yn nodi y gellir cynnwys y gwaith dal carbon sy'n ofynnol ar gyfer gwaith CCS pŵer newydd sy'n cael ei adeiladu fel datblygiad cysylltiedig yn y cais am gydsyniad datblygu ar gyfer yr orsaf gynhyrchu thermol berthnasol, ac yna bydd yn cael ei ystyried fel rhan o'r cais hwnnw. Fodd bynnag, er mwyn bod yn rhagofalus a chydabod y gallai ceisiadau am ôl-ffitio CCS ddod ymlaen, mae'r gwaith dal carbon wedi'i ystyried yma.

Math o ddatblygiad seilwaith ynni	Rhagdybiaethau	Gweithgareddau Posibl (adeiladu, gweithredu a datgomisiynu)	Effeithiau Posibl / Effeithiau Sylweddol Tebygol
			<p>Newid yn ansawdd / tymheredd dŵr</p> <p>Newidiadau ym maint / llif / draeniad dŵr</p> <p>Gwrthdrawiad a ffrwyno pysgod</p> <p>Effeithiau newid yn yr hinsawdd ar gynefinoedd a rhywogaethau</p> <p>Cyflwyno rhywogaethau anffordorol ymledol</p>
<p>EN-3: Gwynt ar y Môr (gan gynnwys gwynt arnofiol)</p>	<p>100MW yn Lloegr a >350MW yng Nghymru</p> <p>Angen prydles Ystad y Goron o fewn 12 nm o arfordir</p> <p>Y tu hwnt i'r terfyn 12 nm lle, o dan gyfraith ryngwladol, mae'r DU yn gallu adeiladu gosodiadau ffermydd gwynt neu strwythurau eraill i gynhyrchu ynni adnewyddadwy yn y Parth Ynni Adnewyddadwy.</p>	<p>Gweithgareddau adeiladu</p> <p>Presenoldeb ffisegol y safle</p> <p>Gweithgareddau datgomisiynu</p>	<p>Adeiladu / datgomisiynu:</p> <p>Colli / darnio cynefinoedd / rhywogaethau</p> <p>Llygredd sŵn a dirgryniad</p> <p>Tarfu ar rywogaethau morol</p> <p>Gweithrediad:</p> <p>Newidiadau i feysydd electromagnetig</p> <p>Taro adar</p> <p>Tarfu ar rywogaethau morol</p> <p>Newid yn ansawdd dŵr</p> <p>Cyflwyno rhywogaethau anffordorol ymledol</p> <p>Newidiadau i brosesau morol</p>
<p>EN-3: Solar ffotovoltaig</p>	<p>>50 MW yn Lloegr</p> <p>>350 MW yng Nghymru</p>	<p>Gweithgareddau adeiladu</p> <p>Presenoldeb ffisegol y safle</p> <p>Gweithgareddau digomisiynu ac adfer</p>	<p>Adeiladu / datgomisiynu:</p> <p>Llygredd sŵn a dirgryniad</p> <p>Colli cynefinoedd / rhywogaethau a / neu ddarnio</p>

Math o ddatblygiad seilwaith ynni	Rhagdybiaethau	Gweithgareddau Posibl (adeiladu, gweithredu a datgomisiynu)	Effeithiau Posibl / Effeithiau Sylweddol Tebygol
			<p>Newidiadau ym maint / llif / draeniad dŵr Cyflwyno rhywogaethau anffroddol ymledol</p> <p>Gweithrediad: Colli cynefinoedd / rhywogaethau a / neu ddarnio Newidiadau mewn hydroleg / draenio wedi ei sefydlu yn ystod y cyfnod adeiladu. Llygredd golau, yn ddibynnol ar fesurau diogelwch y safle.</p>
EN-3: Storio Hydro wedi'i Bwmpio	>50 MW yn Lloegr >350 MW yng Nghymru	Gweithgareddau adeiladu Presenoldeb ffisegol y safle Tynnu a gollwng dŵr Gweithgareddau digomisiynu ac adfer	<p>Adeiladu / datgomisiynu: Colli cynefinoedd / rhywogaethau a / neu ddarnio Newidiadau ym maint / llif / draeniad dŵr Cyflwyno rhywogaethau anffroddol ymledol Llygredd sŵn a dirgryniad Newidiadau yn ansawdd dŵr</p> <p>Gweithrediad: Llygredd sŵn a dirgryniad Gwrthdrawiad a ffrwyno pysgod Newidiadau yn ansawdd / tymheredd dŵr</p>

Math o ddatblygiad seilwaith ynni	Rhagdybiaethau	Gweithgareddau Posibl (adeiladu, gweithredu a datgomisiynu)	Effeithiau Posibl / Effeithiau Sylweddol Tebygol
EN-3: Ffrwd llanw	>100 MW yn Lloegr > 350 MW yng Nghymru	Gweithgareddau adeiladu Presenoldeb ffisegol y safle Gweithgareddau digomisiynu ac adfer	<p>Adeiladu / datgomisiynu: Colli cynefinoedd / rhywogaethau a / neu ddarnio Cyflwyno rhywogaethau anffrodorol ymledol Llygredd sŵn a dirgryniad Tarfau ar rywogaethau morol</p> <p>Gweithrediad: Newid arfordirol Gwrthdrawiad rhywogaethau morol â thyrbinau Llygredd sŵn a dirgryniad Newidiadau i feysydd electromagnetig Aflonyddu ar rywogaethau morol (gan gynnwys adar y môr) Cyflwyno rhywogaethau anffrodorol ymledol</p>
EN-3: Biomass	>50 MW yn Lloegr >350 MW yng Nghymru >300 MW – angen CCR Yn gofyn am biomass wedi ei fewnforio Mynediad i ddŵr ar gyfer oeri	Gweithgareddau adeiladu Symudiadau cerbydau a phersonél Presenoldeb ffisegol y safle Llosgi deunyddiau Tynnu a gollwng dŵr Newidiadau i ddraenio	<p>Adeiladu / datgomisiynu: Colli cynefinoedd / rhywogaethau a / neu ddarnio Cyflwyno rhywogaethau anffrodorol ymledol Llygredd sŵn a dirgryniad Newidiadau ym maint / llif / draeniad dŵr</p>

Math o ddatblygiad seilwaith ynni	Rhagdybiaethau	Gweithgareddau Posibl (adeiladu, gweithredu a datgomisiynu)	Effeithiau Posibl / Effeithiau Sylweddol Tebygol
		Gweithgareddau digomisiynu ac adfer	Gweithrediad: Llygredd aer Llygredd sŵn a dirgryniad Llygredd golau Newidiadau yn ansawdd / tymheredd dŵr
EN-3: Ynni o Wastraff	>50 MW yn Lloegr >350 MW yng Nghymru Yn gofyn am agosrwydd at ffynonellau gwastraff	Gweithgareddau adeiladu Symudiadau cerbydau a phersonél Presenoldeb ffisegol y safle Llosgi deunyddiau Tynnu a gollwng dŵr Newidiadau i ddraenio Gweithgareddau digomisiynu ac adfer	Adeiladu / datgomisiynu: Colli cynefinoedd / rhywogaethau a / neu ddarnio Newidiadau ym maint / llif / draeniad dŵr Effeithiau newid yn yr hinsawdd ar gynefinoedd a rhywogaethau Llygredd sŵn a dirgryniad Gweithrediad: Llygredd aer Llygredd sŵn a dirgryniad Llygredd golau Newid yn ansawdd / tymheredd dŵr Cyflwyno rhywogaethau anfrodorol ymledol
EN-4: Isadeiledd cyflenwad nwy a phiblinellau nwy ac olew	Capasiti storio o leiaf 43 miliwn metr ciwbig safonol (Mcm) Neu	Gweithgareddau adeiladu Presenoldeb ffisegol y safle Carthu cynnal a chadw Ffaglu / awyru nwy	Adeiladu / datgomisiynu: Colli cynefinoedd / rhywogaethau a / neu ddarnio Llygredd sŵn a dirgryniad Cyflwyno rhywogaethau anfrodorol ymledol

Math o ddatblygiad seilwaith ynni	Rhagdybiaethau	Gweithgareddau Posibl (adeiladu, gweithredu a datgomisiynu)	Effeithiau Posibl / Effeithiau Sylweddol Tebygol
	Cyfradd llif dosbarthu o leiaf 4.5 miliwn metr ciwbig safonol o nwy y dydd (Mcm/d)		<p>Newidiadau ym maint / llif / draeniad dŵr</p> <p>Llygru tir</p> <p>Gweithrediad:</p> <p>Newid yn ansawdd dŵr</p> <p>Newid arfordirol</p> <p>Llygredd aer</p> <p>Effeithiau newid yn yr hinsawdd ar gynefinoedd a rhywogaethau</p>
EN-5: Rhwydweithiau trydan	Cysylltu gorsafoedd pŵer presennol a newydd ag ardaloedd â gwefr negyddol	Gweithgareddau adeiladu Presenoldeb ffisegol y safle	<p>Adeiladu / datgomisiynu:</p> <p>Colli cynefinoedd / rhywogaethau a / neu ddarnio</p> <p>Cyflwyno rhywogaethau anffrodorol ymledol</p> <p>Llygredd sŵn a dirgryniad</p> <p>Newidiadau ym maint / llif / draeniad dŵr</p> <p>Gweithrediad:</p> <p>Taro adar / ystlumod</p>

3.6. Cam 4: Asesu arwyddocâd tebygol unrhyw effeithiau ar Safleoedd Ewropeaidd

Bydd LSEs yn digwydd os bydd datblygiad yn tanseilio amcanion cadwraeth Safle Ewropeaidd. Mae amcanion cadwraeth Safleoedd Ewropeaidd yn Lloegr yn fras yn cynnwys y targedau canlynol:

- Cynnal neu adfer maint a dosbarthiad cynefinoedd a chynefinoedd cymwys rhywogaethau cymwys;
- Cynnal neu adfer strwythur a swyddogaeth (gan gynnwys rhywogaethau nodweddiadol) cynefinoedd naturiol cymwys;
- Cynnal neu adfer strwythur a swyddogaeth cynefinoedd rhywogaethau cymwys;
- Cynnal neu adfer y prosesau ategol y mae cynefinoedd naturiol cymwys a chynefinoedd rhywogaethau cymwys yn dibynnu arnynt;
- Cynnal neu adfer poblogaethau rhywogaethau cymwys; a
- Chynnal neu adfer dosbarthiad rhywogaethau cymwys ar y safle.

Ar gyfer safleoedd Ewropeaidd yng Nghymru, mae gweledigaeth a dangosyddion perfformiad wedi'u nodi ar gyfer pob nodwedd gymhwys. Mae'r rhain yn amrywio yn dibynnu ar y math o nodwedd gymhwys, ond yn gyffredinol maent yn adlewyrchu'r rhai a restrir uchod, megis cynnal neu adfer maint, strwythur a swyddogaeth cynefinoedd cymwys; sicrhau bod digon o ardal, dosbarthiad ac ansawdd cynefin addas yn bresennol i gynnal poblogaethau o rywogaethau cymwys; a chynnal neu gynyddu poblogaeth a maint y rhywogaethau cymwys. Yn ogystal, mae amcanion cadwraeth ar gyfer safleoedd Ewropeaidd yng Nghymru yn aml yn cynnwys ffactorau sy'n effeithio ar nodweddion cymwys i fod o dan reolaeth.

Dylid darllen yr amcanion cadwraeth ar y cyd â'r Ddogfen Cyngor Atodol ar Amcanion Cadwraeth neu Reoliad 37²⁶, lle mae hwn ar gael ar gyfer Safle Ewropeaidd. Mae'r cyngor atodol yn rhoi manylion ychwanegol ar sut y gellir cyflawni'r targedau priodoledd. Fodd bynnag, mae'r cyngor atodol yn berthnasol i asesiadau ar lefel prosiect yn unig. Oherwydd natur strategol yr asesiad hwn ar gyfer yr NPSs, nid ydynt yn cael eu hystyried ymhellach.

O ystyried natur strategol yr NPSs, ac nad ydynt yn cynnwys unrhyw ddyraniadau safle-benodol ar gyfer seilwaith ynni, ni ellir gwybod ar hyn o bryd pa fath o seilwaith ynni a ddaw ymlaen ym mha leoliadau. Nid yw'r NPSs yn cyfyngu ar leoliad datblygiad ynni, ac maent yn caniatáu datblygiad o natur a graddfa a allai o bosibl effeithio ar Safleoedd Ewropeaidd, fel y nodir yn Nhabl Tabl 3-1. O'r herwydd, mae'n bosibl y gallai'r NPSs arwain at effeithiau sylweddol tebygol ar Safleoedd Ewropeaidd.

Mae Tabl 3-2 yn tynnu ar yr effeithiau posibl a nodwyd yng ngholofn olaf Tabl 3-1 ac yn nodi'r mathau o nodwedd gymhwys sy'n debygol o fod yn sensitif i'r effeithiau hyn ac

²⁶ Cynhyrchir Dogfennau Rheoliad 37 yng Nghymru o dan Reoliad 37 (3) o Reoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau 2017, sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r corff cadwraeth natur statudol gynghori ynghylch gweithrediadau a allai achosi dirywiad mewn cynefinoedd naturiol neu gynefinoedd y rhywogaeth, neu aflonyddu ar rywogaethau, y mae'r safle wedi'i ddynodi ar ei gyfer. Mae'r rhain yn nodi cyngor cadwraeth ar gyfer Ardaloedd Morol Gwarchoddedig. Yn Lloegr, ceir gwybodaeth gyfatebol yn y ddogfen 'Amcanion Cadwraeth a Chyngor ar Weithrediadau'.

amcanion cadwraeth nodweddiadol Safleoedd Ewropeaidd y gellid eu tanseilio gan effeithiau o'r fath. Defnyddiwyd geiriad yr amcanion cadwraeth nodweddiadol ar gyfer Safleoedd Ewropeaidd yn Lloegr ond mae yr un mor berthnasol i safleoedd yng Nghymru neu Loegr. Nid yw 'ffactorau sy'n effeithio ar nodweddion cymwys i fod o dan reolaeth' wedi'u hychwanegu at y tabl yn benodol ond gallent fod yn berthnasol i unrhyw un o'r effeithiau sylweddol tebygol posibl.

Tabl 3-2: Effeithiau sylweddol arwyddocaol a allai godi o ganlyniad i ddatblygiad yn dod ymlaen o dan yr NPSs

Math o effaith sylweddol debygol	Math o nodwedd gymhwyso y gellid ei heffeithio'n sylweddol	Amcanion cadwraeth y gellid eu tanseilio
Llygredd aer	Cynefinoedd sy'n sensitif i faetholion (gan gynnwys priddoedd a dŵr) a phlanhigion	<ul style="list-style-type: none"> • Cynnal neu adfer strwythur a swyddogaeth (gan gynnwys rhywogaethau nodweddiadol) cynefinoedd naturiol. • Cynnal neu adfer strwythur a swyddogaeth cynefinoedd rhywogaethau cymwys. • Cynnal neu adfer y prosesau ategol y mae cynefinoedd naturiol cymwys a chynefinoedd rhywogaethau cymwys yn dibynnu.
Llygredd sŵn a dirgryniad	Rhywogaethau adar Rhywogaethau mamaliaid Rhywogaethau pysgod	<ul style="list-style-type: none"> • Cynnal neu adfer poblogaethau rhywogaethau cymwys. • Cynnal neu adfer dosbarthiad rhywogaethau cymwys ar y safle.
Llygredd golau	Rhywogaethau ystlumod Rhywogaethau adar a phryfed nosol	<ul style="list-style-type: none"> • Cynnal neu adfer poblogaethau rhywogaethau cymwys. • Cynnal neu adfer dosbarthiad rhywogaethau cymwys ar y safle.
Newid yn ansawdd / tymheredd dŵr	Cynefinoedd dŵr croyw (fel afonydd a llynnoedd) Cynefinoedd morol Cynefinoedd gwlyptir (gan gynnwys ecosystemau daearol sy'n ddibynnol ar ddŵr daear) Cynefinoedd arfordirol (morfa heli, twyni tywod) Rhywogaethau dyfrol (dŵr croyw, hallt a morol)	<ul style="list-style-type: none"> • Cynnal neu adfer strwythur a swyddogaeth (gan gynnwys rhywogaethau nodweddiadol) cynefinoedd naturiol. • Cynnal neu adfer strwythur a swyddogaeth cynefinoedd rhywogaethau cymwys. • Cynnal neu adfer y prosesau ategol y mae cynefinoedd naturiol cymwys a chynefinoedd rhywogaethau cymwys yn dibynnu. • Cynnal neu adfer poblogaethau rhywogaethau cymwys.

Math o effaith sylweddol debygol	Math o nodwedd gymhwyso y gellid ei heffeithio'n sylweddol	Amcanion cadwraeth y gellid eu taseilio
Newidiadau ym maint / llif / draeniad dŵr	Cynefinoedd dŵr croyw Cynefinoedd morol Cynefinoedd gwlyptir Rhywogaethau dyfrol (dŵr croyw, hallt a morol)	<ul style="list-style-type: none"> • Cynnal neu adfer maint a dosbarthiad cynefinoedd a chynefinoedd cymwys rhywogaethau. • Cynnal neu adfer strwythur a swyddogaeth (gan gynnwys rhywogaethau nodweddiadol) cynefinoedd naturiol. • Cynnal neu adfer strwythur a swyddogaeth cynefinoedd rhywogaethau cymwys. • Cynnal neu adfer y prosesau ategol y mae cynefinoedd naturiol cymwys a chynefinoedd rhywogaethau cymwys yn dibynnu. • Cynnal neu adfer poblogaethau rhywogaethau cymwys.
Llygru tir	Cynefinoedd a rhywogaethau daearol Cynefinoedd a rhywogaethau gwlyptir	<ul style="list-style-type: none"> • Cynnal neu adfer strwythur a swyddogaeth (gan gynnwys rhywogaethau nodweddiadol) cynefinoedd naturiol. • Cynnal neu adfer strwythur a swyddogaeth cynefinoedd rhywogaethau cymwys. • Cynnal neu adfer y prosesau ategol y mae cynefinoedd naturiol cymwys a chynefinoedd rhywogaethau cymwys yn dibynnu.
Colli / darnio cynefinoedd	Holl gynefinoedd a rhywogaethau	<ul style="list-style-type: none"> • Cynnal neu adfer maint a dosbarthiad cynefinoedd a chynefinoedd cymwys rhywogaethau.
Gwrthdrawiad a ffrwyno pysgod	Rhywogaethau pysgod	<ul style="list-style-type: none"> • Cynnal neu adfer dosbarthiad rhywogaethau cymwys ar y safle.
Newid arfordirol	Cynefinoedd arfordirol Rhywogaethau pysgod Rhywogaethau adar môr Mamaliaid morol	<ul style="list-style-type: none"> • Cynnal neu adfer maint a dosbarthiad cynefinoedd a chynefinoedd cymwys rhywogaethau. • Cynnal neu adfer strwythur a swyddogaeth (gan gynnwys rhywogaethau nodweddiadol) cynefinoedd naturiol. • Cynnal neu adfer strwythur a swyddogaeth cynefinoedd rhywogaethau cymwys.

Math o effaith sylweddol debygol	Math o nodwedd gymhwyso y gellid ei heffeithio'n sylweddol	Amcanion cadwraeth y gellid eu tanseilio
		<ul style="list-style-type: none"> • Cynnal neu adfer dosbarthiad rhywogaethau cymwys ar y safle.
Gwrthdrawiad rhywogaethau morol â thyrbinau	Rhywogaethau pysgod Mamaliaid morol Rhywogaethau morol eraill	<ul style="list-style-type: none"> • Cynnal neu adfer poblogaethau rhywogaethau cymwys.
Taro adar / ystlumod	Rhywogaethau adar Rhywogaethau ystlumod	<ul style="list-style-type: none"> • Cynnal neu adfer poblogaethau rhywogaethau cymwys.
Tarfu ar rywogaethau morol	Rhywogaethau morol	<ul style="list-style-type: none"> • Cynnal neu adfer poblogaethau rhywogaethau cymwys. • Cynnal neu adfer dosbarthiad rhywogaethau cymwys ar y safle.
Effeithiau newid yn yr hinsawdd ar gynefinoedd a rhywogaethau	Holl gynefinoedd a rhywogaethau	<ul style="list-style-type: none"> • Cynnal neu adfer maint a dosbarthiad cynefinoedd a chynefinoedd cymwys rhywogaethau. • Cynnal neu adfer strwythur a swyddogaeth (gan gynnwys rhywogaethau nodweddiadol) cynefinoedd naturiol. • Cynnal neu adfer strwythur a swyddogaeth cynefinoedd rhywogaethau cymwys. • Cynnal neu adfer y prosesau ategol y mae cynefinoedd naturiol cymwys a chynefinoedd rhywogaethau cymwys yn dibynnu.
Newidiadau i feysydd electromagnetig	Rhywogaethau morol	<ul style="list-style-type: none"> • Cynnal neu adfer poblogaethau rhywogaethau cymwys. • Cynnal neu adfer dosbarthiad rhywogaethau cymwys ar y safle.
Cyflwyno rhywogaethau anfrodorol ymledol	Holl gynefinoedd a rhywogaethau	<ul style="list-style-type: none"> • Cynnal neu adfer strwythur a swyddogaeth (gan gynnwys rhywogaethau nodweddiadol) cynefinoedd naturiol. • Cynnal neu adfer strwythur a swyddogaeth cynefinoedd rhywogaethau cymwys. • Cynnal neu adfer y prosesau ategol y mae cynefinoedd naturiol cymwys a chynefinoedd rhywogaethau cymwys yn dibynnu.

Math o effaith sylweddol debygol	Math o nodwedd gymhwyso y gellid ei heffeithio'n sylweddol	Amcanion cadwraeth y gellid eu tanseilio
		<ul style="list-style-type: none"> • Cynnal neu adfer dosbarthiad rhywogaethau cymwys ar y safle. • Cynnal neu adfer poblogaethau rhywogaethau cymwys.

3.6.1. Asesiad mewn cyfuniad

Mae angen ystyried y potensial ar gyfer LSE ar Safleoedd Ewropeaidd yn 'unigol' ac yn 'gyfuniad'. Pan ddaw LSE yn unig i ben, gellir ystyried effeithiau cyfuniad posibl â chynlluniau a phrosiectau eraill i asesiad priodol. Fodd bynnag, os oes effaith, ond ni ystyrir bod ganddo LSE ar Safle Ewropeaidd, h.y. mae'r effaith yn fach ac nid yn sylweddol, mae angen cynnal asesiad mewn cyfuniad yn ystod y cam sgrinio. Gall yr effaith nad yw'n arwyddocaol sy'n deillio o'r NPS, ar y cyd ag effeithiau cynllun neu brosiect arall, gael LSE ar y Safle Ewropeaidd.

Gall effeithiau cronol gynyddu'r effeithiau ar nodweddion cymwys mewn ffordd ychwanegol neu synergidd. Er enghraifft, gall effeithiau cronus:

- Gynyddu sensitifrwydd neu fregusrwydd y nodweddion cymwys;
- Achos effeithiau ar nodweddion cymwys yn ddwysach dros ardal;
- Achos effeithiau ar nodweddion cymwys dros ardal fwy; a / neu
- Effeithio ar feysydd newydd o'r un nodwedd gymhwyso.

Nid yw effeithiau ar wahanol nodweddion cymwys yn debygol o fod yn effeithiau cronus.

Lle gellir dangos na fydd prosiectau yn cael unrhyw effaith, h.y. dim effaith sylweddol, yna nid oes unrhyw ofyniad i gynnal asesiad mewn cyfuniad. Yn fyr, nid oes unrhyw beth i gyfuno ag ef, a allai wedyn gael effaith bosibl ar Safle Ewropeaidd.

Oherwydd natur strategol a lefel uchel yr NPSs, nid yw'n bosibl sgrinio Safleoedd Ewropeaidd o asesiad priodol ac nid yw'n bosibl diystyru'r potensial i effeithiau mewn cyfuniad ddigwydd. Rhestrir y mathau o gynlluniau a phrosiectau sydd â'r potensial i gael effeithiau mewn cyfuniad yn Nhabl Tabl 3-3. Mae'r Llawlyfr HRA²⁷ yn cynghori y gallai cynlluniau a phrosiectau ar y camau canlynol fod yn berthnasol i asesiad mewn cyfuniad:

- Ceisiadau wedi eu cyflwyno ond heb eu penderfynu eto;
- Prosiectau sy'n destun adolygiad cyfnodol;
- Prosiectau wedi'u hawdurdodi ond heb eu cychwyn eto;
- Prosiectau wedi'u cychwyn ond heb eu cwblhau eto;
- Prosiectau hysbys nad oes angen awdurdodiad allanol arnynt;
- Cynigion mewn cynlluniau mabwysiedig; a
- Chynigion mewn cynlluniau drafft wedi'u cyhoeddi neu eu cyflwyno'n ffurfiol ar gyfer ymgynghori, archwilio neu fabwysiadu terfynol.

Mae'r mathau o effeithiau a allai ddigwydd mewn cyfuniad yn cynnwys:

²⁷ Tyldesley, D. a Chapman, C., (2013) The Habitats Regulations Assessment Handbook, Mawrth 2021 rhifyn y DU: DTA Publications Limited.

- Aflonyddiad sŵn, dirgryniad a golau;
- Llygredd aer, tir a dŵr;
- Newidiadau i faint / llif dŵr a newid arfordirol;
- Anaf a marwolaeth rhywogaethau; a
- Newidiadau o ran maint, cyfansoddiad a strwythur cynefinoedd.

Mae effeithiau cyfuniad o'r fath yn fwy tebygol o godi pan fydd prosiectau lluosog yn cael effeithiau tebyg; oherwydd effeithiau sy'n fwy na therfyn yr hyn y gall y cynefinoedd neu'r rhywogaethau perthnasol ei oddef a dod yn effeithiau sylweddol. Dylai unrhyw brosiect neu gynllun sy'n cael ei sgrinio am effeithiau posibl ar yr un Safleoedd Ewropeaidd gael ei gynnwys yn yr asesiad mewn cyfuniad. Mae hyn yn cynnwys datblygu seilwaith heblaw ynni a datblygu ar raddfa lai nad yw'n NSIP. Gall effeithiau cyfuniad fod yn rhinwedd agosrwydd, cysylltedd a / neu amseru. Mae'r effeithiau cyfun mwyaf cyffredin yn cynnwys ansawdd aer ychwanegyn, ansawdd / maint dŵr ac effeithiau aflonyddu ar gynefinoedd / rhywogaethau. Trafodir effeithiau cyfuniad ar y cam asesu priodol.

Tabl 3-3: Cynlluniau a phrosiectau sydd â'r potensial i gael effeithiau mewn cyfuniad gyda'r NPSs

Chynlluniau a Phrosiectau Nodweddiadol
Ynni <ul style="list-style-type: none"> • NPS Cynhyrchu Pŵer Niwclear (EN-6) a'r Datganiad Gweinidogol Ysgrifenedig ar 7 Rhagfyr 2017 • Cynllun Ynni a Hinsawdd Cenedlaethol y DU • Y Cynllun Deg Pwynt ar gyfer Chwyldro Diwydiannol Gwyrdd
Morol <ul style="list-style-type: none"> • Datganiad Polisi Morol • Cynlluniau Morol • Strategaeth Forol
Datblygiad <ul style="list-style-type: none"> • Fframwaith Polisi Cynllunio Cenedlaethol • Fframwaith Cynllunio Cenedlaethol (Yr Alban) • Cynllun Gofodol Cymru • Cynlluniau Datblygu Lleol • Cynlluniau Datblygu Lleol (Cymru)
Mwynau a gwastraff <ul style="list-style-type: none"> • NPS ar gyfer Gwastraff Peryglus • NPS ar gyfer Seilwaith Gwaredu Daearegol • Polisi Cynllunio Cenedlaethol ar gyfer Gwastraff • Cynlluniau Gwastraff Lleol a Mwynau
Dŵr <ul style="list-style-type: none"> • NPS ar gyfer Dŵr Gwastraff

Chynlluniau a Phrosiectau Nodweddiadol
<ul style="list-style-type: none"> • NPS ar gyfer Adnoddau Dŵr • Cynlluniau Rheoli Basn Afon • Cynlluniau Rheoli Adnoddau Dŵr • Strategaethau Rheoli Echdynnu Dalgylch • Cynlluniau Rheoli Traethlin
Trafnidiaeth
<ul style="list-style-type: none"> • NPS ar gyfer Porthladdoedd • NPS ar gyfer Rhwydweithiau Cenedlaethol • NPS Meysydd Awyr • Strategaeth Trafnidiaeth Cymru • Strategaeth Buddsoddi Trafnidiaeth • Cynlluniau Trafnidiaeth Lleol
Seilwaith
<ul style="list-style-type: none"> • Cynllun Seilwaith Cenedlaethol • Prosiectau Seilwaith Arwyddocâd Cenedlaethol a datblygiad(au) cysylltiedig sydd naill ai'n gweithredu, wedi eu cydsynio neu'n cynllunio • Prosiectau seilwaith eraill sydd naill ai'n gweithredu, wedi eu cydsynio neu'n cynllunio
Amgylchedd a'r hinsawdd
<ul style="list-style-type: none"> • Cynllun 25 Mlynedd yr Amgylchedd • Ffyniant i Bawb – Cymru sy'n effro i'r hinsawdd

3.7. Crynodeb o'r asesiad sgrinio

Mae'r asesiad sgrinio wedi cadarnhau nad oes gan yr NPSs gysylltiad uniongyrchol â ac nad ydynt yn angenrheidiol ar gyfer rheoli Safleoedd Ewropeaidd. Gan fod yr NPSs yn lefel uchel ac nad ydynt yn nodi safleoedd penodol ar gyfer datblygu ynni, nid yw'n bosibl penderfynu a fydd y prosiectau ynni sy'n deillio o hyn yn cael unrhyw effeithiau ar Safleoedd Ewropeaidd ar hyn o bryd, neu pa Safleoedd Ewropeaidd a fydd yn cael eu heffeithio. Fodd bynnag, gallai'r NPSs arwain at ddatblygiad o natur a graddfa a allai gael effeithiau sylweddol tebygol ar Safleoedd Ewropeaidd naill ai ar eu pennau eu hunain neu mewn cyfuniad â chynlluniau a phrosiectau eraill. O'r herwydd, yn unol â'r egwyddor ragofalus, mae'r NPSs wedi cael eu sgrinio i mewn i'w hasesu'n briodol.

4. Aseiad Priodol

4.1. Dull Aseiad Priodol

Nid oedd y cam sgrinio yn gallu dod i'r casgliad na fyddai unrhyw effeithiau sylweddol tebygol yn codi o'r NPSs naill ai ar eu pennau eu hunain neu mewn cyfuniad. Nodwyd effeithiau posibl yn ymwneud â'r canlynol (gweler Tabl 3.1):

- Llygredd aer;
- Llygredd sŵn a dirgryniad;
- Llygredd golau;
- Newidiadau yn ansawdd / tymheredd dŵr (croyw a morol);
- Newidiadau mewn hydroleg / draenio;
- Llygru tir;
- Colli cynefinoedd / rhywogaethau a / neu ddarnio;
- Gwrthdrawiad a ffrwyno pysgod;
- Newid arfordirol;
- Gwrthdrawiad rhywogaethau morol â thyrbinau;
- Taro adar / ystumod;
- Effeithiau newid yn yr hinsawdd ar gynefinoedd a rhywogaethau;
- Newidiadau i feysydd electromagnetig;
- Cyflwyno rhywogaethau anfrodorol ymledol;
- Newidiadau i brosesau morol; a
- Tarfu ar rywogaethau morol.

Gallai'r effeithiau hyn ddigwydd ar unrhyw Safleoedd Ewropeaidd yng Nghymru a Lloegr, neu ymhellach i ffwrdd. Mae effeithiau ymhellach i ffwrdd yn fwyaf tebygol ar gyfer gwynt ar y môr, datblygiad sy'n debygol o ddigwydd ar yr arfordir (yn fwyaf tebygol o fod yn orsafoedd pŵer nwy ond gallai gynnwys technolegau eraill hefyd) a datblygiad yn agos at ffiniau gwlad.

Felly mae angen aseiad priodol oherwydd 'ni ellir eithrio effaith sylweddol debygol ar sail gwybodaeth wrthrychol'. Hynny yw, 'os yw'r cynllun neu'r prosiect yn debygol o danseilio amcanion cadwraeth y safle, mae'r aseiad o'r risg honno'n cael ei wneud yng ngoleuni nodweddion eraill ac amodau amgylcheddol penodol y safle dan sylw gan gynllun neu brosiect o'r fath' (yn unol â dyfarniad Waddensee, paragraffau 45 a 49).

Dim ond yn erbyn yr amcanion cadwraeth ar gyfer Safleoedd Ewropeaidd y gall yr aseiad priodol ystyried y llwybrau effaith posibl a nodwyd yn ystod Sgrinio Cam 1. Yn ddibynnol ar y nodweddion cymwys, mae'r amcanion cadwraeth ar gyfer ACAs ac AGAs yn nodweddiadol yn ymdrin â maint, dosbarthiad, strwythur a swyddogaeth cynefinoedd naturiol cymwys, gan gefnogi prosesau y mae cynefinoedd (a rhywogaethau) yn dibynnu arnynt a phoblogaeth a dosbarthiad rhywogaethau cymwys. Ar y cyd â'r cyngor atodol²⁸ ar gyfer Safle Ewropeaidd, mae'r amcanion cadwraeth yn darparu fframwaith ar gyfer asesu a gwybodaeth ar sut y gall nodweddion cymwys gael eu heffeithio'n andwyol. Nid oes gan safleoedd Ramsar amcanion

²⁸ Megis y Cyngor Atodol perthnasol ar Amcanion Cadwraeth neu ddogfen Rheoliad 37.

cadwraeth; fodd bynnag, gan eu bod fel arfer yn troshaenu ACAs ac AGAs, gellir cymhwyso amcanion cadwraeth y safleoedd hyn i safle Ramsar.

4.2. Asesu effeithiau andwyol ar gyfanrwydd Safleoedd Ewropeaidd

Pwrpas y cam asesu priodol yw nodi a fyddai'r cynllun yn cael effeithiau andwyol ar gyfanrwydd y Safle(oedd) Ewropeaidd a effeithir. Diffinnir cyfanrwydd safle fel “cydlyniad strwythur a swyddogaeth ecolegol y safle, ar draws ei ardal gyfan, sy'n ei alluogi i gynnal y cynefin, gasgliad o gynefinoedd a / neu boblogaethau'r rhywogaeth y mae'r safle wedi ei ddynodi ar eu cyfer, neu y bydd yn cael ei ddynodi”²⁹. Mae canllawiau'r Comisiwn Ewropeaidd ar ddarpariaethau Erthygl 6 (ac felly'n berthnasol i Reoliad 105 o'r Rheoliadau Cynefinoedd), yn pwysleisio bod cyfanrwydd safle yn cynnwys ei swyddogaethau ecolegol ac y dylai'r asesiad o effaith andwyol ganolbwyntio ar amcanion cadwraeth y safle a'u cyfyngu iddynt³⁰.

Gallai'r effeithiau a nodir yn Nhabl Tabl 3-2 arwain at effeithiau andwyol ar gyfanrwydd Safleoedd Ewropeaidd, er bod hyn yn dibynnu ar natur a lleoliad unrhyw ddatblygiad sy'n dod ymlaen o dan yr NPSs. Oherwydd natur strategol y dogfennau a'r ffaith nad ydyn nhw'n nodi lleoliadau penodol i'w datblygu, nid yw'n bosibl cynnal asesiad manwl o'r potensial ar gyfer effeithiau andwyol ar gyfanrwydd Safleoedd Ewropeaidd. At hynny, mae'r NPSs yn ymdrin ag ystod fawr o ddatblygiadau seilwaith ynni posibl, a fyddai'n dangos rhywfaint o amrywiad yn yr effeithiau penodol y gallent eu cael ar wahanol nodweddion cymwys. O ganlyniad, ni fu'n bosibl pennu'r effeithiau y gallai EN-1 i EN-5 eu cael ar gyfanrwydd un neu fwy o Safleoedd Ewropeaidd, mewn perthynas ag amcanion cadwraeth Safle Ewropeaidd penodol.

4.3. Effeithiau cyfunol

O ystyried natur unrhyw NPS ynni ac absenoldeb unrhyw botensial datblygu uniongyrchol (fel sy'n digwydd trwy gael safleoedd enwebedig), mae'n anochel y bydd oedi rhwng mabwysiadu'r NPSs ac unrhyw ddatblygiad ynni dilynol. Nid yw'n bosibl gwybod pryd (neu yn wir os) y bydd unrhyw gynnig prosiect dilynol yn dod ymlaen ac felly nid yw'n bosibl rhagweld pa gynlluniau a phrosiectau eraill a fydd yn berthnasol i asesiadau prosiect yn y dyfodol.

O ystyried yr ansicrwydd ynghylch lleoliad unrhyw seilwaith ynni penodol a allai ddod ymlaen o dan yr NPSs, nid yw'n bosibl diystyru effeithiau mewn cyfuniad. Mae cynlluniau perthnasol ar lefel genedlaethol a'r mathau o gynlluniau a phrosiectau a fydd yn berthnasol i HRA lefel prosiect yn y dyfodol wedi'u nodi yn Nhabl Tabl 3-3. Mae'n debygol y bydd angen HRA ar lefel prosiect ar gyfer pob datblygiad seilwaith ynni newydd, lle bydd effeithiau cyfuniad yn cael eu hasesu fesul achos.

4.4. Mesurau lliniaru

Yn unol â'r achos People over Wind, ni chymerwyd mesurau lliniaru i ystyriaeth yn y cam sgrinio ond maent i'w hystyried yn yr asesiad priodol hwn.

²⁹ Natural England (2019) MPA Conservation Advice Glossary of Terms. Ar gael yma: https://designatedsites.naturalengland.org.uk/pdfs/MPA_CAGlossary_March2019.pdf

³⁰ Y Comisiwn Ewropeaidd (2018) Managing Natura 2000 Sites. Darpariaeth Erthygl 6 y Cyfarwydddeb 'Cynefinoedd' 92/43/EEC.

Mae'r NPSs yn mynd rhywfaint o'r ffordd i leihau'r effeithiau a allai arwain at effeithiau negyddol ar Safleoedd Ewropeaidd. Er enghraifft, mae EN-1 yn nodi 'y dylai datblygiad o leiaf anelu at osgoi niwed sylweddol i fuddiannau bioamrywiaeth a chadwraeth ddaearegol' ac 'Wrth wneud penderfyniadau, dylai'r Ysgrifennydd Gwladol sicrhau bod pwysau priodol ynghlwm wrth safleoedd dynodedig o bwysigrwydd rhyngwladol, cenedlaethol, a lleol'. Mae'r NPSs hefyd yn nodi mesurau i liniaru effeithiau posibl datblygiad a nodwyd. Fodd bynnag, nid yw'r darpariaethau generig yn yr NPSs yn rhoi digon o sicrwydd na fydd unrhyw effeithiau andwyol yn digwydd, gan nad yw manylion prosiectau penodol wedi'u penderfynu eto ac, felly, nid yw'n bosibl penderfynu a fydd effeithiau'n digwydd ac a yw'n bosibl gwneud hynny lliniaru effeithiau o'r fath. Yn ogystal, mae'r NPSs yn cydnabod efallai na fydd yn bosibl osgoi neu liniaru pob effaith.

Gellid gweithredu mesurau lliniaru posibl ar lefel HRA y prosiect a gallant fod yn ddigonol i osgoi neu liniaru unrhyw effaith andwyol ar gyfanrwydd Safle Ewropeaidd. Fodd bynnag, mae lliniaru o'r math hwn yn benodol i brosiect a heb brosiect dim ond ar y lefel strategol hon y gellir ei ystyried. Rhestrir isod fesurau lliniaru generig y gellid eu gweithredu i osgoi neu leihau effeithiau andwyol ar gyfanrwydd Safleoedd Ewropeaidd o ganlyniad i ddatblygiad y gellid ei ganiatáu trwy'r NPSs. Sylwch y gallai fod yn bosibl osgoi effeithiau ar Safleoedd Ewropeaidd trwy leoli datblygiad mewn lleoliad gwahanol a dylid archwilio hyn ar gyfer pob prosiect yn ei dro, er y nodir bod lleoliadau fel arfer yn cael eu cyfyngu rhywfaint gan natur y prosiect. Er enghraifft, mae angen i orsafoedd pŵer nwy wedi'u hoeri â dŵr fod yn agos at ffynhonnell ddŵr addas ac mae angen lleoli ffermydd gwynt lle mae amodau gwynt yn addas, ac mae angen digon o dir ar gyfer pob prosiect ar gyfer adeiladu a gweithredu. Mae'r mesurau lliniaru a restrir isod yn gyffredinol yn fesurau safonol, y gwyddys eu bod yn effeithiol. Mae unrhyw fesurau mwy newydd, sy'n debygol o fod â lefel uwch o ansicrwydd o ran eu heffeithiolrwydd, yn cael eu hamlygu felly. Sylwch nad yw'r mesurau lliniaru a awgrymir isod yn gynhwysfawr, a bydd y mesurau mwyaf priodol yn benodol i'r prosiect ac yn cael eu llywio gan natur y prosiect a'r union effeithiau sy'n debygol o godi.

Mae mesurau osgoi a lliniaru cyffredinol yn cynnwys:

- Lleoliadau, llwybrau neu raddfeydd gofodol amgen;
- Dulliau adeiladu neu weithredu amgen;
- Cynllun neu ddyluniad amgen;
- Amserlennu (adeiladu, gweithredu a datgomisiynu) fel bod gweithgareddau a allai fod yn niweidiol yn osgoi cyfnodau pwysig yng nghylch bywyd rhywogaethau allweddol (e.e. cyfnodau mudo, bridio a gaeafu); a
- Datblygu cynlluniau a gweithdrefnau rheoli addasol.

Mae enghreifftiau o fesurau lliniaru posibl mwy penodol wedi'u nodi isod ar gyfer pob math o effaith a allai godi:

Llygredd aer

- Sicrhau bod cerbydau'n symud yn effeithlon i'r safle ac oddi yno, megis defnyddio cerbydau cludo i symud gwastraff o'r safle.
- Blaenoriaethu defnyddio dulliau cludo mwy cynaliadwy ar gyfer cludo nwyddau a theithio i'r gwaith.
- Gweithredu protocolau adeiladu a gweithredol i leihau llwch i'r eithaf.
- Ystyried defnyddio gostyngiad catalytig (lleihau allyriadau ocsidau nitraidd).

Llygredd sŵn a dirgryniad

- Ystyried defnyddiau'r safle gydag effeithiau sŵn / dirgryniad i ffwrdd o dderbynyddion sensitif.
- Defnyddio rhwystrau sŵn, neu fyndiau.
- Ymgymryd â gweithgareddau sy'n arwain at lefelau uwch o sŵn a / neu ddirgryniad (yn enwedig adeiladu) y tu allan i'r tymor bridio, neu, os yw'r safle wedi'i ddynodi ar gyfer adar sy'n gaeafu, y tu allan i'r tymor gaeafu.

Llygredd golau

- Cyfyngu'r defnydd o oleuadau artiffisial yn agos at dderbynyddion sensitif.
- Cyfyngu ar amseroedd gweithredu i leihau'r angen am oleuadau artiffisial.
- Dyluniad goleuadau sensitif, gan gynnwys uchder isel a thorbwyntiau ar gyfer goleuadau allanol.

Newidiadau yn ansawdd / tymheredd dŵr (croyw a morol)

- Sicrhau bod dŵr gwastraff yn cael ei drin yn addas cyn ei ryddhau yn ôl i'r amgylchedd. Gallai hyn gynnwys caniatáu iddo oeri cyn ei ryddhau (sylwer nad yw hyn yn fesur safonol gan y byddai angen i ddyluniad y datblygiad gynnwys ardal ddal a system oeri ar gyfer dŵr gwastraff cyn ei ryddhau. Mae ei effeithiolrwydd yn dibynnu ar dymheredd y dŵr pan fydd yn cael ei ryddhau, oherwydd gall hyn ddal i fod yn wahanol i dymheredd y dŵr amgylchynol i raddau).
- Lleihau'r defnydd o ddŵr trwy effeithlonrwydd dŵr, a defnyddio / aildefnyddio dŵr lle bo hynny'n bosibl.
- Dylai dyluniad y system oeri gynnwys lleoliadau derbyn a gollwng sy'n osgoi neu'n lleihau effeithiau andwyol, gan gynnwys ystyried trefniadau cyflenwi dŵr amgen (nodwch fod hwn yn fesur llai safonol a rhaid iddo fod yn rhan annatod o'r dyluniad. Efallai na fydd yn gyraeddadwy i bob datblygiad, gan ei fod yn dibynnu ar faint a natur y corff dŵr dan sylw a dosbarthiad rhywogaethau sensitif yn hyn).
- Dylunio'r arllwysiad dŵr oeri i gynyddu momentwm y gollyngiad, i helpu gyrru'r ffrwd thermol, a hyrwyddo cymysgu a gwasgaru a dadfeilio digon o gynhyrchion bioladdwyr cysylltiedig (os oes angen y rhain) a lleihau'r risg o ail-gylchredeg.
- Defnyddio dewisiadau amgen i oeri dŵr mewn gweithfeydd pŵer (nwy, biomas ac ynni o wastraff), fel sychu / aeri ag aer neu oeri cylch caeedig.
- Ar gyfer adeiladu a chynnal a chadw alltraeth, dim ond ychydig bach o danwydd a llygryddion posibl eraill y dylai llongau morol eu cludo a dylid eu cynnal a'u cadw'n dda a'u harchwilio'n aml i leihau'r risg o unrhyw ollyngiadau.

Newidiadau mewn hydroleg / draenio

- Lleihau'r defnydd o ddŵr trwy effeithlonrwydd dŵr, ac aildefnyddio dŵr lle bo hynny'n bosibl.
- Gweithredu draeniad addas, fel systemau draenio cynaliadwy (SuDS), ar y safle i reoli llifogydd.

Llygru tir

- Gweithredu gweithdrefnau rheoli llygredd, megis ardaloedd dynodedig ar gyfer storio a dadlwytho, gyda mesurau i ddal unrhyw ollyngiadau i'r ardaloedd hyn.

- Dylai gweithdrefnau ymateb brys fod ar waith os bydd digwyddiad, a dylid cadw offer perthnasol ar y safle.

Colli / darnio cynefinoedd

- Ffurfweddu'r safle fel y gellir cadw cynefinoedd gwerthfawr, os yn bosibl.
- Creu coridorau bywyd gwyllt amgen mor agos â phosibl i'r rhai a gollwyd o ganlyniad i ddatblygiad, lle mae'r rhain yn cynnal cysylltiadau rhwng rhai safleoedd a chynefin ategol (sylwer mai dim ond lle mae'n mynd i'r afael â mater penodol ac yn cynnal cyfanrwydd safle Ewropeaidd y bydd gwella / creu cynefinoedd yn fesur lliniaru) (sylwer fod hyn yn fesur llai safonol gan ei fod yn dibynnu ar y cynefinoedd a'r defnydd tir presennol yn yr ardal ehangach, ac efallai y bydd angen prynu tir ychwanegol. Mae'r mesur hwn yn debygol o fod yn fwy effeithiol ar raddfa fwy, lle gall fwydo i rwydweithiau cynefinoedd rhanbarthol).
- Gwella'r cynefin presennol i gefnogi nodweddion cymwys yn well (mae hwn yn fesur llai safonol, gan ei fod yn dibynnu ar ansawdd y cynefin a'r cyfrifoldebau rheoli presennol).

Gwrthdrawiad a ffrwyno pysgod

- Dylunio datblygiad fel nad yw'n rhwystro unrhyw gyrsiau dŵr (nodwch na fydd hyn yn bosibl i rai technolegau).
- Gosod gwarchodwyr pysgod ar unrhyw offer tynnu dŵr (bydd hyn yn helpu atal ffrwyno pysgod ond gallai pysgod ddal i gael eu rhwystro ar y gard).
- Lleoli offer tynnu dŵr i ffwrdd o'r rhan fwyaf o ardaloedd poblog pysgod mewn safleoedd dyfrol, os yn bosibl, neu i ffwrdd o ardaloedd sensitif, fel meithrinfeydd pysgod (sylwer fod hwn yn fesur llai safonol a rhaid iddo fod yn rhan annatod o'r dyluniad. Efallai na fydd yn gyraeddadwy i bob datblygiad, gan ei fod yn dibynnu ar faint a natur y corff dŵr dan sylw a dosbarthiad rhywogaethau perthnasol yn hyn).

Newid arfordirol

- Lleihau newidiadau corfforol i'r arfordir, lle bo hynny'n bosibl.
- Gweler y lliniaru uchod ar gyfer colli / darnio cynefinoedd.

Gwrthdrawiad rhywogaethau morol â thyrbinau

- Tyrbinau safle wedi'u lleoli i ffwrdd o lwybrau mudo hysbys / tiroedd bwydo allweddol lle bo hynny'n bosibl.
- Integreiddio synwryddion sy'n diffodd tyrbin neu'n rhoi signal rhybuddio pan nodir risg gwrthdrawiad (mae hwn yn fesur llai safonol, a thechnoleg sy'n datblygu; felly, efallai y bydd angen monitro lefel yr effeithiolrwydd).

Taro adar / ystlumod

- Tyrbinau gwynt safle a llinellau trydan i ffwrdd o lwybrau mudo, llinellau hedfan a chlwydi allweddol.
- Integreiddio synwryddion sy'n diffodd tyrbin neu'n rhoi signal rhybuddio pan nodir risg gwrthdrawiad (mae hwn yn fesur llai safonol, a thechnoleg sy'n datblygu; felly, efallai y bydd angen monitro lefel yr effeithiolrwydd).
- Lleihau'r risg o wrthdrawiad tyrbin trwy addasiadau dylunio (gallai hyn gynnwys mesurau llai safonol gyda mwy o ansicrwydd ynghylch eu heffeithiolrwydd).

Effeithiau newid yn yr hinsawdd ar gynefinoedd a rhywogaethau

- Cyfrannu at greu rhwydweithiau ecolegol cysylltiedig i ganiatáu i rywogaethau symud trwy'r dirwedd mewn ymateb i amodau newidiol (sylwer fod hwn yn fesur llai safonol gan ei fod yn dibynnu ar y cynefinoedd a'r defnydd tir presennol yn yr ardal ehangach, ac efallai y bydd angen prynu tir ychwanegol. Mae'r mesur hwn yn debygol o fod yn fwy effeithiol ar raddfa fwy, lle gall gysylltu i rwydweithiau cynefinoedd rhanbarthol).
- Sicrhau bod cerbydau'n symud yn effeithlon i'r safle ac oddi yno, megis defnyddio cerbydau cludo i symud gwastraff o'r safle.
- Blaenoriaethu defnyddio dulliau cludo mwy cynaliadwy ar gyfer cludo nwyddau a theithio i'r gwaith.
- Gweithredu dal a storio carbon.

Newidiadau i feysydd electromagnetig

- Sicrhau bod ceblau wedi'u lleoli'n ddigon dwfn ac wedi'u hinswleiddio'n dda (gan gynnwys defnyddio ceblau cyfnerthol).

Cyflwyno rhywogaethau anfrodorol ymledol

- Gweithredu cynllun bioddiogelwch.
- Defnyddio deunyddiau o ffynonellau lleol / cenedlaethol, lle bo hynny'n bosibl.

4.5. Crynodeb o'r Asesiad Priodol

O ystyried y potensial i'r NPSs arwain at effeithiau andwyol ar Safleoedd Ewropeaidd, a'r ffaith nad yw'r NPSs yn nodi prosiectau neu leoliadau penodol i'w datblygu, nid yw'n bosibl diystyru effeithiau andwyol ar gyfanrwydd Safleoedd Ewropeaidd. Mae potensial am effeithiau andwyol ar Safleoedd Ewropeaidd yn y DU ac ar Safleoedd Ewropeaidd mewn gwledydd eraill (effeithiau trawsffiniol), yn enwedig o ganlyniad i ddatblygiad gwynt ac arfordirol ar y môr. Lle mae hyn yn wir, mae'r Rheoliadau Cynefinoedd yn ei gwneud yn ofynnol i atebion amgen gael eu hystyried, fel y trafodir ym Mhennod 5. Os nad oes unrhyw atebion amgen ac y gallai effeithiau andwyol ar gywirdeb ddigwydd o hyd, efallai y bydd datblygiad yn gallu bwrw ymlaen os bydd rhesymau hanfodol er budd cyhoeddus tra phwysig (IROPI) yn berthnasol (fel y trafodir ym Mhennod 6).

Oherwydd y potensial am effeithiau andwyol ar Safleoedd Ewropeaidd mewn gwledydd eraill (trawsffiniol), ystyrir y dylid rhoi gwybod i wledydd Iwerddon, Ffrainc, Gwlad Belg, yr Almaen, Denmarc, Sweden a'r Iseldiroedd, fel y nodir yn yr AoS, o'r potensial am effaith amgylcheddol sylweddol yn sgil gweithredu'r NPS o dan y Rheoliadau Asesiad Amgylcheddol Strategol.

5. Aseiad o'r Datrysiadau Amgen

5.1. Dull Aseu'r Datrysiadau Amgen

Mae Rheoliad 107(1) o'r Rheoliadau Cynefinoedd yn nodi "Os yw'r awdurdod llunio cynllun yn fodlon, gan nad oes unrhyw atebion amgen, rhaid i'r cynllun defnydd tir gael ei roi ar waith am resymau hanfodol sef er budd cyhoeddus tra phwysig...caiff roi effaith i'r cynllun defnydd tir er gwaethaf aseiad negyddol o'r goblygiadau i'r safle Ewropeaidd neu'r safle Ewropeaidd morol ar y môr...".

Mae canllawiau Defra ar gymhwyso erthygl 6(4)³¹ yn nodi mai pwrpas y prawf datrysiadau amgen yw penderfynu a oes unrhyw ffyrdd dichonadwy eraill i gyflawni amcan cyffredinol y cynllun [neu'r prosiect], a fydd yn llai niweidiol i gyfanrwydd y Safle(oedd) Ewropeaidd yr effeithir. Felly, rhaid dangos absenoldeb atebion amgen dichonadwy cyn y gall yr aseiad symud ymlaen i'r cam nesaf.

Y gofyniad yw ystyried 'atebion amgen', nid dim ond 'dewisiadau amgen'. Yn ôl Llawlyfr Aseu Rheoliadau Cynefinoedd³², mae pedwar prif gam wrth sefydlu presenoldeb neu absenoldeb datrysiadau amgen:

- Cam 1 – diffinio amcanion neu bwrpas y cynllun a'r broblem y mae'n ei hachosi y mae angen ei datrys, h.y. y niwed sy'n byddai'n achosi i gyfanrwydd Safle Ewropeaidd;
- Cam 2 – deall yr angen am y cynllun;
- Cam 3 – a oes atebion amgen sy'n ariannol, yn gyfreithiol ac yn dechnegol ymarferol;
- Cam 4 – a oes atebion amgen sy'n cael llai o effaith ar gyfanrwydd y Safle Ewropeaidd?

Mewn rhai achosion, gall dewisiadau amgen eang gyflawni'r un amcan cyffredinol, ond yn gyffredinol mae'r ystod a grëir gan yr amcanion yn cwtogi'r ystod o opsiynau amgen e.e. ni fyddai atebion amgen ar gyfer traffordd newydd fel arfer yn cynnwys aseu dulliau eraill o deithio. Ystyrir y camau hyn yn eu tro isod.

5.2. Cam 1: Diffinio amcanion neu bwrpas y cynllun a'r broblem y mae'n ei hachosi

Prif amcanion yr NPSs Ynni yw i'r system ynni i sicrhau bod y cyflenwad ynni bob amser yn ddiogel, yn ddibynadwy, yn fforddiadwy ac yn gyson â chyrredd ein targed i dorri allyriadau nwyon tŷ gwydr i sero net erbyn 2050.

Mae Tabl 3-1 a Thabl Tabl 3-2 yn nodi effeithiau posibl ac effeithiau sylweddol tebygol yr NPSs ynni. Fodd bynnag, ar hyn o bryd nid yw'n bosibl diffinio 'problem' benodol (effaith neu effaith andwyol benodol ar safle Ewropeaidd), gan fod risgiau i gyfanrwydd y Safleoedd Ewropeaidd wedi'u nodi ar lefel uchel ac i raddau helaeth maent wedi'u nodi'n rhagofalus. Dim ond yn ystod cam prosiect unrhyw ddatblygiad seilwaith ynni sy'n codi y gellir ystyried dewisiadau amgen manwl i ddatblygiadau penodol, unwaith y bydd effeithiau, llwybrau a derbynyddion penodol wedi'u nodi.

³¹ Defra (Rhagfyr 2012) Cyfarwyddebau Cynefinoedd ac Adar Gwyllt: canllawiau ar gymhwyso erthygl 6(4) Datrysiadau amgen, am resymau hanfodol sef er budd cyhoeddus tra phwysig (IROPI) a mesurau cydadferol.

³² Tyldesley, D. a Chapman, C., (2013) The Habitats Regulations Assessment Handbook, Mawrth 2021 rhifyn y DU: DTA Publications Limited.

5.3. Cam 2: Deall yr angen am y cynllun

Fel y nodir yn Adran 5.2, mae angen yr NPSs i sicrhau cyflenwad ynni diogel, dibynadwy, fforddiadwy a charbon isel. Nid oedd dibynnu ar yr NPSs presennol yn cael ei ystyried yn ddewis arall rhesymol yng ngoleuni'r gofynion i adlewyrchu'r Papur Gwyn Ynni ac i aros ar y trywydd iawn ar gyfer sero net erbyn 2050. Hefyd byddai'r NPS presennol ar ryw adeg yn mynd yn dyddio ac angen ei dynnu'n ôl.

5.4. Cam 3: Atebion amgen sy'n ariannol, yn gyfreithiol ac yn dechnegol ymarferol

Mae'r Gwerthusiad o Gynaliadwyedd yn nodi pedwar dewis arall (A1 i A4) i'r gymysgedd o dechnolegau ynni sydd wedi'u cynnwys yn yr EN-1 diwygiedig, fel y dangosir yn Nhabl Tabl 5-1. Mae'r NPSs yn gosod fframwaith strategol lle mae diwydiant i gynnig prosiectau seilwaith ynni newydd. Mae'r dewisiadau amgen rhesymol sydd wedi'u llunio i lywio datblygiad EN-1 yn seiliedig ar y rhagdybiaeth sylfaenol y bydd angen cyfuniad o dechnolegau, nid un dechnoleg sengl, i gyflenwi cyflenwadau diogel a fforddiadwy o ynni sy'n gydnaws â sero net ac amddiffyn yr amgylchedd. Mae'n bwysig nodi bod yr holl ddewisiadau amgen yn amrywiadau o EN-1 ond yn cael eu gwahaniaethu trwy dynnu neu gyfyngu ar dechnolegau penodol. Ystyrir goblygiadau HRA y dewisiadau amgen hyn yn Adran 5.5.

Tabl 5-1: Cynllun (EN-1) a Dewisiadau Amgen a ystyriwyd

Cynllun	Trosolwg o'r technolegau
EN-1	Mae EN-1 yn cyfuno seilwaith a nodir ym Mhennod 3 EN-1. I grynhoi: Ynni Adnewyddadwy (gan gynnwys Biomass ac Ynni o Wastraff gyda CCS neu hebdo), cynhyrchu trydan Nwy Naturiol gyda CCS neu hebdo, cynhyrchu trydan wedi'i danio â hydrogen, Dŵr wedi'i Bwmpio, Niwclear rhwydwaith trydan cysylltiedig, a seilwaith nwy naturiol, olew, hydrogen a CCS.
Dewis gwahanol	Trosolwg o'r technolegau
Dewis Amgen 1 (A1)	Fel ar gyfer EN-1 heb Niwclear a Nwy Naturiol heb ei Ostwng.
Dewis Amgen 2 (A2)	Fel ar gyfer EN-1 heb Nwy Naturiol heb ei Ostwng.
Dewis Amgen 3 (A3)	Fel ar gyfer EN-1 heb Niwclear.
Dewis Amgen 4 (A4)	Fel ar gyfer EN-1 ond gyda gwarchodaeth lymach o'r amgylchedd morol.

5.5. Cam 4: Atebion amgen sy'n cael llai o effaith ar gyfanrwydd y Safle Ewropeaidd

O ystyried bod pob un o'r dewisiadau amgen yn cynnwys detholiad o'r technolegau sydd wedi'u cynnwys yn yr EN-1 diwygiedig, byddai'r effeithiau perthnasol a nodir yn Nhabl Tabl 3-1 yn weithredol. Gan mai'r dewisiadau amgen rhesymol yw pob amrywiad o EN-1, ac o

ystyried natur strategol a heb fod yn benodol i safle y NPSs, mae'r effeithiau'n debygol o fod yn debyg i raddau helaeth rhwng opsiynau.

5.5.1. A1: Fel ar gyfer EN-1 heb Niwclear a Nwy Naturiol heb ei Ostwng

Trwy ganolbwyntio ar gyfuniad o dechnolegau Ynni Adnewyddadwy, Nwy Naturiol wedi ei Ostwng, Hydrogen a Storio Ynni, mae Dewis Amgen A1 yn debygol o arwain at allyriadau carbon sylweddol is nag EN-1, a fydd o fudd bioamrywiaeth a Safleoedd Ewropeaidd yn y tymor hir, oherwydd llai o gyfraniad at effeithiau newid yn yr hinsawdd ar gynefinoedd a rhywogaethau.

Mae technolegau adnewyddadwy yn tueddu i gynnwys defnydd tir mwy helaeth na gweithfeydd pŵer thermol sydd â chynhwysedd cyfatebol, ac mae nwy naturiol wedi'i leihau yn gofyn am gymryd mwy o dir ar gyfer cyfleusterau dal carbon. Felly, gallai'r opsiwn hwn arwain at fwy o effeithiau'n gysylltiedig â phresenoldeb ffisegol seilwaith ynni, gan gynnwys mwy o golli a darnio cynefinoedd a/neu sŵn, aflonyddwch golau a gweledol yn digwydd dros ardal fwy.

Gallai dibynnu mwy ar dechnolegau adnewyddadwy arwain at lefelau is o dynnu a gollwng dŵr, ynghyd â llai o allyriadau llygryddion aer. Fodd bynnag, gallai'r opsiwn hwn arwain at ddatblygu nwy naturiol gostyngedig, hydrogen, biomas ac ynni o weithfeydd pŵer gwastraff, sy'n cael effeithiau tebyg i weithfeydd pŵer nwy naturiol heb eu lleihau o ran ansawdd dŵr a llygredd aer (ac eithrio allyriadau nwyon tŷ gwydr). Er bod y mathau o effeithiau o weithfeydd pŵer niwclear yn debyg i rai gorsafoedd pŵer eraill, mae maint rhai effeithiau yn debygol o fod yn fwy. Er enghraifft, yn gyffredinol mae gan orsafoedd pŵer niwclear lawer mwy o ddefnydd dŵr na gweithfeydd pŵer nwy, biomas neu danwydd gwastraff, ac am y rheswm hwn maent yn tueddu i gael eu lleoli ar yr arfordir. O'r herwydd, gall absenoldeb niwclear yn A1 arwain at effeithiau llai yn gysylltiedig â thynnu a gollwng dŵr, a newid arfordirol, nag EN-1.

5.5.2. A2: Fel ar gyfer EN-1 heb Nwy Naturiol heb ei Ostwng

Trwy ganolbwyntio ar gyfuniad o dechnolegau Ynni Adnewyddadwy, Nwy Naturiol wedi ei Ostwng, Niwclear, Hydrogen a Storio Ynni, mae Dewis Amgen A2 yn debygol o arwain at allyriadau carbon sylweddol is nag EN-1, a fydd o fudd bioamrywiaeth a Safleoedd Ewropeaidd yn y tymor hir, oherwydd llai o gyfraniad at effeithiau newid yn yr hinsawdd ar gynefinoedd a rhywogaethau.

Gall cynnwys technoleg ynni Niwclear ar gyfer y dewis amgen hwn arwain at ddefnydd mwy effeithlon o dir, gan fod niwclear yn tueddu i gynhyrchu mwy o ynni fesul metr sgwâr nag ynni adnewyddadwy. Fodd bynnag, mae angen mwy o dir ar gyfer cyfleusterau dal carbon ar gyfer nwy naturiol sydd wedi'i leihau. O'r herwydd, mae'r opsiwn hwn yn debygol o arwain at golli a darnio cynefinoedd yn gyffredinol ac arwain at effeithiau eraill sy'n gysylltiedig â phresenoldeb ffisegol y safle dros ardal lai o gymharu ag A1, ond gall arwain at fwy o gymryd tir ac effeithiau cysylltiedig nag EN-1.

5.5.3. A3: Fel ar gyfer EN-1 heb Niwclear

Gall y dewis amgen hwn arwain at fwy o allyriadau carbon nag EN-1 (yn ogystal ag A1 ac A2), oherwydd gallai tynnu niwclear o'r gymysgedd arwain at fwy o ddibyniaeth ar ynni o nwy naturiol, yn enwedig ar gyfer dibynadwyedd cyflenwad ynni. Byddai hyn yn arwain at fwy o effeithiau newid yn yr hinsawdd ar gynefinoedd a rhywogaethau, gan arwain o bosibl at effeithiau andwyol ar Safleoedd Ewropeaidd.

O ystyried effeithlonrwydd uchel ynni niwclear o ran ynni fesul metr sgwâr, gallai ei eithrio o'r gymysgedd arwain at fwy o dir yn cael ei gymryd, gan arwain at gynnydd mewn effeithiau cysylltiedig, gan gynnwys colli a darnio cynefinoedd ac aflonyddu rhywogaethau dros ardal fwy, o'i gymharu â EN-1. Fodd bynnag, mae cymryd tir ar gyfer A3 yn debygol o fod yn llai nag ar gyfer A1.

Er bod y mathau o effeithiau o weithfeydd pŵer niwclear yn debyg i rai gorsafoedd pŵer eraill, mae maint rhai effeithiau yn debygol o fod yn fwy. Er enghraifft, yn gyffredinol mae gan orsafoedd pŵer niwclear lawer mwy o ddefnydd dŵr na gweithfeydd pŵer nwy, biomas neu danwydd gwastraff, ac am y rheswm hwn maent yn tueddu i gael eu lleoli ar yr arfordir. O'r herwydd, gall absenoldeb niwclear yn A3 arwain at effeithiau llai yn gysylltiedig â thynnu a gollwng dŵr, a newid arfordirol, nag EN-1.

5.5.4. A4: Fel ar gyfer EN-1 ond gyda gwarchodaeth lymach o'r amgylchedd morol

Yn yr un modd ag EN-1, mae Dewis Amgen A4 yn cyfuno defnydd o'r holl dechnolegau, ond mae'n cymryd yn ganiataol na all ellir defnyddio ynni adnewyddadwy ar y môr i'r eithaf oherwydd amddiffyniad llymach fyth ar yr amgylchedd morol. O'r herwydd, gallai A4 arwain at fwy o allyriadau carbon na dewisiadau amgen eraill, gyda mwy o effeithiau cysylltiedig ar gynefinoedd a rhywogaethau. Fodd bynnag, nid yw hyn yn wir o reidrwydd, oherwydd mae'n bosibl y bydd y gofynion ynni sy'n weddill yn dal i gael eu diwallu gan dechnolegau sero a charbon isel.

Wrth gyfyngu ar ddatblygiad ar y môr, byddai'r dewis arall hwn yn debygol o arwain at lai o aflonyddwch i rywogaethau morol. Gallai diogelu'r amgylchedd morol yn llymach hefyd leihau datblygiad arfordirol ac felly osgoi effeithiau andwyol ymhellach ar gyfanrwydd Safleoedd Ewropeaidd sydd â nodweddion arfordirol a morol, yn y DU ac mewn gwledydd eraill (effeithiau trawsffiniol). Gallai hyn gynnwys llai o newid arfordirol a morol, newidiadau i gaeau electromagnetig, ansawdd dŵr morol ac aflonyddwch o'i gymharu ag EN-1. Fodd bynnag, byddai ynni adnewyddadwy ar y môr yn dal i gael ei ganiatáu, felly, gallai rhai effeithiau ddigwydd o hyd.

Er y byddai gan yr amgylchedd morol fwy o ddiogelwch, byddai'r opsiwn hwn yn debygol o arwain at fwy o ddatblygiad ar y tir. O'r herwydd, mae'n bosibl y bydd ystod o effeithiau yn fwy tebygol o effeithio ar Safleoedd Ewropeaidd daearol a dŵr croyw, o'u cymharu ag EN-1.

5.5.5. Casgliadau ynghylch datrysiadau amgen

Mae gan bob math o dechnoleg botensial i arwain at effeithiau sylweddol ac effeithiau andwyol tebygol ar gyfanrwydd Safleoedd Ewropeaidd. Yn yr un modd â'r EN-1 diwygiedig, nid yw'r un o'r dewisiadau amgen yn nodi lleoliadau penodol ar gyfer datblygu, felly, bydd yr ansicrwydd a nodwyd mewn perthynas ag EN-1 hefyd yn berthnasol. O'r herwydd, ni ellir diystyru'r potensial i unrhyw un o'r dewisiadau amgen rhesymol arwain at effeithiau andwyol ar gyfanrwydd un neu fwy o Safleoedd Ewropeaidd mewn perthynas ag unrhyw un o'r dewisiadau amgen a nodwyd. Mae pob dewis arall a ystyrir yn debygol o berfformio'n well nag EN-1 mewn rhai ffyrdd (gostyngiad mewn allyriadau carbon, potensial i golli a darnio cynefinoedd yn llai, neu lai o effaith ar Safleoedd morol Ewropeaidd), ond byddai'n perfformio'n waeth mewn ffyrdd eraill (mwy o allyriadau carbon, mwy o botensial ar gyfer colli a darnio cynefinoedd a mwy o effaith ar Safleoedd Ewropeaidd daearol a dŵr croyw).

6. Am Resymau Hanfodol sef Er Budd Cyhoeddus Tra Phwysig (IROPI)

6.1. Dull o ystyried IROPI

Daeth yr Asesiad Priodol (Pennod 4) i'r casgliad na ellid diystyru'r potensial am effeithiau andwyol ar gyfanwydd Safleoedd Ewropeaidd, naill ai o EN-1 i EN-5 yn unig, neu mewn cyfuniad ag eraill cynlluniau. Nododd yr asesiad fesurau osgoi a lliniaru ond, yn absenoldeb manylion lefel prosiect, nid yw wedi gallu dod i'r casgliad y tu hwnt i amheuaeth wyddonol resymol y bydd yr effeithiau andwyol posibl a nodwyd ar gyfanwydd y Safleoedd Ewropeaidd yn cael eu hosgoi neu eu lliniaru yn effeithiol.

Os gellir dangos nad oes atebion amgen dichonadwy, a lle mae effeithiau andwyol yn parhau ar Safle Ewropeaidd, rhaid ystyried IROPI. Dangosodd yr asesiad o ddewisiadau amgen ym Mhennod 5 nad oes unrhyw ffyrdd amgen o gyflawni amcanion EN-1 i EN-5, heb fod â'r potensial i gael effeithiau andwyol ar gyfanwydd unrhyw Safle Ewropeaidd.

Mae'r cam hwn yn ystyried a yw'r cynllun neu'r prosiect³³:

- **Yn angenrheidiol:** rhaid iddo fod yn hanfodol (p'un a yw'n fater brys neu fel arall), wedi'i bwysu yng nghyd-destun yr elfennau eraill isod, bod y cynllun neu'r prosiect yn mynd yn ei flaen;
- **Yn drech:** mae'r budd a wasanaethir gan y cynllun neu'r prosiect yn gorbwysu'r niwed (neu'r risg o niwed) i gyfanwydd y safle fel y nodwyd yn yr asesiad priodol. Yn y cyd-destun hwn, mae canllawiau'r Comisiwn Ewropeaidd yn nodi ei bod yn rhesymol tybio y gall y budd fod yn drech dim ond os yw'n "fudd tymor hir";
- **Er lles y cyhoedd:** rhaid darparu budd cyhoeddus yn hytrach na budd preifat yn unig.

Er bod EN-1 yn nodi y dylai 'datblygiad o leiaf anelu at osgoi niwed sylweddol i fioamrywiaeth a buddiannau cadwraeth ddaearegol', er ei fod hefyd yn cydnabod efallai na fydd yn bosibl osgoi niwed sylweddol, ac os felly dylid ceisio mesurau iawndal priodol.

Mae achos y Llywodraeth dros IROPI wedi'i nodi isod. Sylwer fod yr achos IROPI hwn yn asesiad lefel cynllun sy'n berthnasol i EN-1 i EN-5 yn unig. Bydd i ba raddau y mae unrhyw brosiect yn cwrdd ag achos IROPI yn cael ei bennu fesul achos ac mae'n dibynnu ar raddfa, natur a lleoliad y prosiect a nodweddion lles y Safle(oedd) Ewropeaidd yn effeithir arnynt.

6.2. Achos dros IROPI

Mae'r achos IROPI hwn yn asesiad lefel cynllun sy'n berthnasol i EN-1 i EN-5 yn unig. Mae'r achos dros IROPI yn cael ei ragfynegi gan yr egwyddor a'r angen hanfodol i'r NPSs wrth ddarparu fframwaith ar gyfer cyflawni ymrwymadau rhyngwladol y DU ar newid yn yr hinsawdd yn unol ag amcanion Cytundeb Paris. Byddai canlyniadau peidio â chyflawni'r amcanion hynny yn niweidiol iawn i gymdeithasau ledled y byd, gan gynnwys y DU, i iechyd pobl, i fuddiannau cymdeithasol ac economaidd ac i'r amgylchedd.

³³ DEFRA (2012) Cyfarwyddeb Cynefinoedd: canllawiau ar gymhwyso erthygl 6(4) Datrysiadau amgen, am resymau hanfodol sef er budd cyhoeddus tra phwysig (IROPI) a mesurau cydadferol

6.2.1. Mae gan y DU ymrwymiad cyfreithiol i ddatgarboneiddio

Gosododd y Llywodraeth, trwy'r Ddeddf Newid Hinsawdd ('CCA') 2008, dargedau rhwymol gyfreithiol ar gyfer y DU, gyda'r nod o dorri allyriadau (yn erbyn llinellau sylfaen 1990) o 34% erbyn 2020 ac o leiaf 80% erbyn 2050³⁴. Yn sail i CCA2008 mae deddfwriaeth a mesurau polisi pellach. Mae llawer o'r rhain wedi'u cydgrynhoi yng Nghynllun Pontio Carbon Isel y DU ('LCTP')³⁵, a Strategaeth Twf Ynni Glân y DU³⁶. Mae'r Llywodraeth wedi gosod cyllidebau carbon pum mlynedd sydd ar hyn o bryd yn rhedeg tan 2037. Mae'r DU wedi cwrdd â'i chyllidebau carbon cyntaf ac ail ac mae ar y trywydd iawn i berfformio'n well na'r drydedd (2018 i 2022).

Mae rhwymedigaethau CCA2008 yn trosi i darged cyfanswm allyriadau o ~550 MtCO_{2e} yn 2020. Prif ysgogydd lleihau carbon y DU hyd yma fu'r sector cynhyrchu pŵer. Ymrwymodd CCA2008 y DU i ddod o hyd i 15% o gyfanswm ei ynni (ar draws y sectorau trafnidiaeth, trydan a gwres) o ffynonellau adnewyddadwy erbyn 2020 a disgwylid i brosiectau newydd barhau i ddod ymlaen ar frys i sicrhau bod y targed hwn yn cael ei gyrraedd.

Ym mis Hydref 2018, ar ôl i Gonfensiwn Fframwaith y Cenhedloedd Unedig ar Newid Hinsawdd ('CCC') fabwysiadu Cytundeb Paris, cyhoeddodd y Panel Rhynglywodraethol ar Newid Hinsawdd ('IPCC') 'Adroddiad Arbennig ar effeithiau cynhesu byd-eang o 1.5°C uwchlaw'r lefelau cyn-ddiwydiannol'. Daw'r adroddiad hwn i'r casgliad bod cynhesu a achosir gan bobl eisoes wedi cyrraedd oddeutu 1°C yn uwch na lefelau cyn-ddiwydiannol, a heb ddirywiad sylweddol a chyflym mewn allyriadau ar draws pob sector, ni fyddai cynhesu byd-eang yn debygol o gael ei atal, ac felly mae gweithredu rhyngwladol mwy brys yn ofynnol. Mewn ymateb, ym mis Mai 2019, cyhoeddodd y CCC eu hadroddiad 'Net-Zero: The UK's contribution to stopping global warming'³⁷. Argymhellodd yr adroddiad hwn y dylai'r Llywodraeth ymestyn uchelgais CCA2008 heibio i gyflawni arbedion nwy tŷ gwydr net o 80% o lefelau 1990, erbyn 2050. Yn bwysig, nododd argymhelliad CCC yr angen am ddatblygu seilwaith carbon isel sy'n gyson â'r achos angen a nodwyd yn NPS EN-1, ond mae'n tynnu sylw at fwy o frys i weithredu.

Ym mis Mehefin 2019, cyhoeddodd y Llywodraeth y dylid gosod offeryn statudol yn y Senedd, sy'n diwygio CCA2008, er mwyn gweithredu argymhelliad y CCC yn gyfraith (allyriadau i'w torri 100% o'i gymharu â llinell sylfaen 1990 erbyn 2050). Daeth hyn i rym ar 27 Mehefin 2019, gan wneud y DU yr economi fawr gyntaf i basio deddfau i ddod â'i chyfraniad at newid yn yr hinsawdd i ben erbyn 2050. Ym mis Rhagfyr 2020, nododd y DU ei NDC i leihau allyriadau nwyon tŷ gwydr o leiaf 68 y cant o lefelau 1990 erbyn 2030. Ym mis Ebrill 2021, cyhoeddodd y Llywodraeth y chweched gyllideb garbon (CB6) ac o ganlyniad bydd yn deddfu i leihau allyriadau nwyon tŷ gwydr ~78% erbyn 2035 o'i gymharu â lefelau 1990.

³⁴ Mae'r ymrwymiad i ddatgarboneiddio yn ymestyn ar draws Teyrnas Unedig Prydain Fawr a Gogledd Iwerddon. Mae Gogledd Iwerddon yn gysylltiedig â system bŵer y tir mawr trwy gysylltwyr, ond mae'n cael ei weithredu o dan fframwaith marchnad trydan wahanol. Felly, o hyn ymlaen rydym yn cyfeirio at Brydain Fawr ('GB') mewn perthynas â chynhyrchu a throsglwyddo trydan, a'r DU, i gyfeirio at y genedl sydd wedi ymrwymo'n gyfreithiol i allyriadau carbon Net-Sero erbyn 2050

³⁵ Llywodraeth EM. *The UK Low Carbon Transition Plan*. HMSO, 2009. Five Point Plan.

³⁶ BEIS. *The Clean Growth Strategy*. LIEM, 2017 (Cywirwyd 2018).

³⁷ Pwyllgor ar Newid yn yr Hinsawdd. *Net Zero - The UK's contribution to stopping global warming*. 2019.

6.2.2. Pam mae angen cymysgedd o seilwaith ynni arnom a pham mae arnom angen pob un o'r technolegau a gwmpesir gan yr NPSs Ynni a adolygwyd yn y gymysgedd honno

Mae angen amrywiaeth o ffynonellau ynni arnom fel nad ydym yn or-ddibynol ar unrhyw un ffynhonnell dechnoleg (gan osgoi cloi i mewn posibl i dechnoleg), tanwydd neu gyflenwr.

Nid yw **gwynt a solar** yn ddibynol ar danwydd i'w gynhyrchu. Nhw yw'r ffyrdd cost isaf o gynhyrchu trydan, a fydd yn helpu lleihau costau a darparu ffynhonnell lân a diogel o gyflenwi trydan. Mae system net sero gyson ddiogel, ddibynadwy a fforddiadwy yn 2050 yn debygol o gynnwys gwynt a solar yn bennaf. Mae sicrhau dibynadwyedd system fforddiadwy, heddiw ac yn y dyfodol, yn golygu bod angen ategu gwynt a solar â thechnolegau sy'n cyflenwi trydan, neu'n lleihau'r galw, pan nad yw'r gwynt yn chwythu, neu pan nad yw'r haul yn tywynnu³⁸.

Mae gan **storio** ran allweddol i'w chwarae wrth gyflawni sero-net a darparu hyblygrwydd i'r system ynni, fel y gellir integreiddio cyfeintiau uchel o bŵer, gwres a chlodiant carbon isel. Mae angen storio i leihau costau'r system drydan a chynyddu dibynadwyedd trwy storio trydan dros ben ar adegau o alw isel i ddarparu trydan pan fydd y galw'n uwch. Mae'r rhain yn cynnwys gwneud y mwyaf o'r allbwn y gellir ei ddefnyddio o gynhyrchu carbon isel ysbeidiol, lleihau cyfanswm y capasiti cynhyrchu sydd ei angen ar y system, a lleihau cyfyngiadau ar y rhwydwaith, helpu gohirio neu osgoi'r angen am uwchraddio rhwydwaith yn gostus wrth i'r galw gynyddu³⁹.

Mae **rhyng-gysylltwyr** yn hwyluso system drydan carbon isel diogel am y gost isaf. Mae'r DU yn cydnabod buddion lefelau cynyddol o ryng-gysylltu ac mae ganddi uchelgais i wireddu o leiaf 18GW o gapasiti erbyn 2030. Fodd bynnag, mae cyfyngiadau ar faint o gapasiti y gellir ei ddefnyddio ac er mewn theori gall rhyng-gysylltyddion ddarparu cyflenwad ychwanegol pryd bynnag y bydd diffyg yn y farchnad ddomestig, mae hyn yn dibynnu ar gyflenwad digonol o farchnadoedd eraill⁴⁰.

Mae **gorsafoedd pŵer llosgi** yn defnyddio tanwydd i gynhyrchu ynni. Mae hyn yn golygu ei bod yn bosibl iddynt ddarparu cynhyrchu anfonadwy pan fo allbwn ynni adnewyddadwy ysbeidiol yn isel, ond maent yn ddibynol ar gyflenwad tanwydd i'w gynhyrchu. Mae'r mwyafrif o fathau o bŵer llosgi hefyd yn cynhyrchu allyriadau gweddilliol, a lle mae hyn yn wir bydd angen cyfyngu ar eu defnydd dros amser oni bai eu bod yn gallu cael eu datgarboneiddio. Rhaid adeiladu pob gorsaf pŵer llosgi ar raddfa fasnachol (ar dros 300MW) (gan gynnwys nwy, glo, olew neu fïomas) i fod yn Barod i Ddal Carbon (CCR)⁴¹.

Mae gorsafoedd ynni **niwclear** yn darparu ynni carbon isel parhaus, dibynadwy a diogel. Nid yw gorsafoedd ynni niwclear yn cynhyrchu allyriadau uniongyrchol pan fônt yn gweithredu ac mae ganddynt allyriadau cylchred oes anuniongyrchol sy'n debyg i wynt ar y môr. Gallai niwclear, ochr yn ochr â thechnolegau eraill, hefyd gynnig buddion system ehangach, megis cynhyrchu hydrogen carbon isel trwy electrolysis, neu wres carbon isel. Yn ogystal, mae cynhyrchu niwclear yn darparu diogelwch buddion cyflenwi trwy ddefnyddio ffynhonnell danwydd amgen i weithfeydd thermol eraill, gyda chadwyn gyflenwi yn annibynnol ar gyflenwadau nwy⁴².

³⁸ NPS EN-1 Para 3.3.21

³⁹ NPS EN-1 Para 03.03.24

⁴⁰ NPS EN-1 Para 03.03.30

⁴¹ NPS EN-1 Para 03.03.32

⁴² NPS EN-1 Para 03.03.39

Gall **ygni dŵr** ddarparu cynhyrchiant gymharol ragweladwy ac, mewn rhai achosion, carbon isel hyblyg ond mae cyfanswm y capasiti wedi'i gyfyngu gan dopograffeg y DU. Gall **tonnau a llanw** hefyd ddarparu pŵer carbon isel rhagweladwy cymharol a gallent chwarae rôl yn y dyfodol os gellir lleihau eu costau. Fodd bynnag, mae cyfanswm y capasiti yn gyfyngedig ar gyfer pŵer llanw ac mae cysylltiad agos rhwng pŵer tonnau a gwynt. Mae'r technolegau hyn, fel gyda'r mwyafrif o ynni adnewyddadwy eraill, yn helpu darparu sicrwydd cyflenwad gan nad ydyn nhw'n ddibynnol ar danwydd i'w gynhyrchu a gall wella dibynadwyedd lle nad yw'n gysylltiedig â gwynt a solar⁴³.

Nid yw gweithfeydd cynhyrchu trydan newydd yn defnyddio glo neu olew ar raddfa fawr yn gyson â'r newid i net sero oherwydd eu hallyriadau penodol uchel ac felly nid ydynt yn cael eu cynnwys yn achos angen EN-1. Mae camau gweithredol yn cael eu cymryd i'w diddymu'n raddol o'r system ynni. Bydd angen defnyddio nwy naturiol heb ei drin ar gyfer gwres a thrydan, ac olew crai i ddarparu tanwydd i'w gludo, yn ystod y newid i economi net sero net cysylltiedig. Bydd angen **seilwaith olew a nwy** cysylltiedig, gan gynnwys piblinellau. Bydd hyn yn galluogi cyflenwadau ynni diogel, dibynadwy a fforddiadwy wrth i ni ddatblygu a defnyddio'r dewisiadau amgen carbon isel i'w disodli⁴⁴.

Bydd angen **rhwydweithiau trydan** newydd i gysylltu'r ffynonellau trydan hyn â'i gilydd, a gyda chanolfannau galw defnyddwyr. Bydd angen datblygu llinellau trawsyrru newydd o 132kV ac uwch i gadw a gwarantu gweithrediad cadarn a dibynadwy'r system drydan gyfan⁴⁵.

Mae **hydrogen carbon isel** yn debygol o chwarae rhan gynyddol arwyddocaol yn y system ynni ac mae ganddo'r potensial i helpu datgarboneiddio sectorau diwydiant hanfodol y DU a darparu defnydd hyblyg ar draws gwres, pŵer a thrafnidiaeth. Gallai fod yn ddewis arall yn lle nwy naturiol os yw cynhyrchu yn cael ei gyplysu â CCS, neu drwy electrolysis wedi'i bweru gan drydan carbon isel. Fodd bynnag, mae costau a chyflenwad hydrogen carbon isel ar gyfer cynhyrchu trydan yn ansicr, ac mae angen datblygu a dangos cost a gweithredadwyedd tyrbinau sy'n cael eu tanio gan 100% hydrogen yn unig ar raddfa fasnachol⁴⁶. Bydd y Llywodraeth yn darparu cyllid arloesi i gefnogi datblygu a defnyddio storio hydrogen carbon isel⁴⁷.

Bydd angen **seilwaith CCS** i sicrhau'r trawsnewidiad i economi sero net, gallai hwn fod yn seilwaith newydd neu wedi'i ailgyflwyno. Mae angen CCS i alluogi cynhyrchu hydrogen carbon isel yn y cartref o nwy naturiol, yn ogystal â datgloi'r defnydd posibl o fiomas ar gyfer cynhyrchu hydrogen carbon isel gydag allyriadau negyddol. Mae CCS hefyd yn sylfaenol i ddatgarboneiddio dwfn diwydiannau ynni-ddwys, naill ai ar ei ben ei hun neu mewn cyfuniad â mesurau fel trydaneiddio a newid tanwydd. Lle nad yw sectorau wedi'u datgarboneiddio'n llwyr, bydd angen allyriadau negyddol arnom i wneud iawn am allyriadau gweddilliol yn y sectorau hyn. Mae ffynonellau allyriadau negyddol eraill yn gyfyngedig mewn rhyw ffordd ac mae allyriadau negyddol sy'n defnyddio seilwaith CCS yn cael eu hystyried yn hanfodol ar gyfer cyflawni ein targed sero net⁴⁸.

⁴³ NPS EN-1 Para 03.03.41

⁴⁴ NPS EN-1 Para 2.3.8

⁴⁵ NPS EN-1 Para 03.03.46

⁴⁶ NPS EN-1 Para 03.03.38

⁴⁷ NPS EN-1 Para 03.03.27

⁴⁸ NPS EN-1 Adran 3.5

Mae angen yr holl dechnolegau a grybwyllir uchod ar frys i gyflawni amcanion ynni'r Llywodraeth.

6.2.3. Pam mae angen yr NPSs Ynni a adolygwyd

Mae'r NPSs Ynni yn galluogi cyflawni un o egwyddorion allweddol y system gynllunio ar gyfer Prosiect Seilwaith o Arwyddocâd Cenedlaethol yn unol â Deddf Gynllunio 2008; sef y dylai'r Ysgrifennydd Gwladol ystyried seilwaith sydd ei angen ar frys mewn modd amserol a dylid gwneud penderfyniadau yn ddi-oed. Mae'r angen cenedlaethol am y seilwaith wedi'i sefydlu gan y Llywodraeth (fel y nodir yn EN-1). Pan fydd yr Ysgrifennydd Gwladol yn ystyried cais unigol, dylai felly weithredu ar y sail bod yr angen am ddatblygiad o'r fath wedi'i ddangos ac y dylid rhoi pwys sylweddol arno.

Mae'r NPSs Ynni yn nodi'r polisi y dylai'r Ysgrifennydd Gwladol weithredu'n unol ag ef wrth ystyried ceisiadau am seilwaith ynni. Heb orfod ystyried manylion yr angen am bob achos, bydd yr Ysgrifennydd Gwladol yn gallu canolbwyntio ar effeithiau lleol y datblygiad, gan ystyried barn pobl leol ac awdurdodau lleol ac asesiadau amgylcheddol a rheoliadol perthnasol.

Bydd nodi polisi cynllunio, (gan gynnwys mynegiant cryf o'r angen am seilwaith ynni newydd) yn yr NPS Ynni yn arwain at system gynllunio symlach gyda gwell sicrwydd i ddatblygwyr. Byddai oedi parhaus yn y broses gynllunio yn ychwanegu at ansicrwydd i gwmnïau ynni a gallai arwain atynt yn dewis buddsoddi mewn technolegau cynhyrchu eraill neu mewn gwledydd eraill. Byddai hyn yn ei gwneud yn anoddach i Lywodraeth y DU gyflawni ei hamcanion polisi ynni o ddarparu diogelwch cyflenwad, darparu system fforddiadwy, ddibynadwy, a sicrhau bod y system yn sero net yn gyson.

Mae'r Llywodraeth wedi ystyried dulliau amgen o ddatblygu EN-1 i EN-5 ac wedi dod i'r casgliad mai'r ffordd orau o reoli'r potensial ar gyfer effeithiau sylweddol tebygol ar Safleoedd Ewropeaidd yn EN-1 i EN-5. Dim ond yn amodol ar gydymffurfio â'r Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau a Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd Morol a Rhywogaethau Ar y Môr, ac yn unol â'r NPSs, y caniateir Prosiectau Seilwaith Ynni Sylweddol Cenedlaethol⁴⁹.

Yng ngoleuni amcan y Llywodraeth o gael NPSs sy'n nodi: Polisi ynni'r Llywodraeth; yr angen am seilwaith ynni newydd ac egwyddorion asesu ac effeithiau generig, ac ar ôl ystyried y byddai'r dewis arall o beidio â chael EN-1 i EN-5 yn debygol o achosi oedi ac ansicrwydd yn y system gynllunio, mae IROPI ar gyfer EN-1 i EN-5. Byddai'r dewisiadau amgen o beidio â chael EN-1 i EN-5, neu eu hadeiladu mewn ffordd wahanol, yn gohirio penderfyniadau caniatâd datblygu nad ydynt yn gydnaws ag amcanion y Llywodraeth, sy'n gofyn am ddatgarboneiddio'r gymysgedd cynhyrchu yn gyflym, diogelwch y cyflenwad ac ynni fforddiadwy.

6.2.4. Pam mae angen seilwaith ynni newydd

Prif amcanion y gyfres NPS Ynni yw i'r system ynni sicrhau bod y cyflenwad ynni bob amser yn ddiogel, yn ddibynadwy, yn fforddiadwy ac yn gyson â chyrraedd ein targed i dorri allyriadau nwyon tŷ gwydr i sero net erbyn 2050.

Mae cyflawni'r amcanion hyn yn gofyn am gryn dipyn o seilwaith ynni gan gynnwys yr isadeiledd sydd ei angen i gynyddu'r cyflenwad o ynni glân o ynni adnewyddadwy, niwclear a hydrogen a weithgynhyrchir gan ddefnyddio prosesau carbon isel a, lle rydym yn dal i

⁴⁹ Rhaid i'r Ysgrifennydd Gwladol benderfynu yn unol â'r NPSs ac eithrio i'r graddau y mae rhai eithriadau statudol yn berthnasol o dan a.104 o Ddeddf Cynllunio 2008.

ollwng carbon, gan ddatblygu'r diwydiant a'r seilwaith i'w ddal, cludo a storio. Fel y nodwyd yn EN-1, bydd yn rhaid adeiladu seilwaith ynni newydd i ddisodli allbwn gweithfeydd sy'n darfnod ac i sicrhau y gallwn ateb y galw cynyddol. Mae'r CCC yn disgrifio un senario: 'trydaneiddio helaeth, yn enwedig trafniadaeth a gwresogi, wedi'i ategu gan ehangu mawr ar ynni adnewyddadwy a chynhyrchu pŵer carbon isel arall.' Mae'r adroddiad yn mynd ymlaen i ddisgrifio bod 'y senarios yn ymwneud â dyblu'r galw am drydan, gyda'r holl bŵer yn cael ei gynhyrchu o ffynonellau carbon isel (o'i gymharu â 50% heddiw)'⁵⁰.

Disgrifir nodweddion gofynion trydan y DU yn y dyfodol trwy set o senarios posibl a ddatblygir (trwy ymgynghoriad diwydiant) yn flynyddol gan Weithredydd System Drydan y DU ac ymgymerwr statudol, Gweithredwr System Trydan Grid Cenedlaethol ('ESO'). Enw'r cyhoeddiad blynyddol hwn yw Future Energy Scenarios ('FES')⁵¹. Mae cyflymder datgarboneiddio yn nodwedd allweddol yng nghyhoeddiadau FES 2018, 2019 a 2020, gyda dau o'r pedwar senario yn cyrraedd targed lleihau carbon 2050 trwy lwybrau gwahanol: sy'n gofyn am fuddsoddiad trwm mewn naill ai effeithlonrwydd ynni, neu ddatgarboneiddio trydan. Mewn gwirionedd, nid yw'r llwybrau hyn yn annibynnol ar ei gilydd.

Mae adroddiad CCC a rhagolygon ESO y Grid Cenedlaethol o ddatblygiad cynhyrchu carbon isel yn y DU, yn arwain at y casgliad, er mwyn i'r DU gyflawni Net-Sero, bod angen gwneud yr holl ddefnydd posibl o'r adnoddau a'r seilwaith ar gael ar gyfer datblygiadau carbon isel.

Fodd bynnag, ni all y trawsnewid hwn ddigwydd yn syth. Mae gan olew a nwy rolau allweddol hefyd yn nhirwedd ynni'r DU, gydag olew yn darparu tanwydd ar gyfer cludo a defnyddio nwy i gynhyrchu gwres a thrydan. Efallai y bydd angen rhywfaint o ddefnydd gweddilliol cyfyngedig o danwydd ffosil heb ei drin y tu hwnt i 2050 hyd yn oed i gyflawni amcanion ynni'r DU. Fodd bynnag, gall rhywfaint o ddefnydd gweddilliol fod yn gyson â'r targed Net Sero os yw'r allyriadau o'u defnydd yn cael eu cydbwysu gan allyriadau negyddol o dechnolegau Tynnu Nwy Tŷ Gwydr.

Mae'r AoS ar gyfer EN-1 yn ystyried yn fanwl y dewisiadau amgen posibl⁵² yn lle ychwanegu capasiti cynhyrchu newydd: rhoi pwyslais ar Ynni Adnewyddadwy, Nwy Naturiol Gostyngedig, Hydrogen a Thechnolegau Storio Ynni; rhoi pwyslais ar Ynni Adnewyddadwy, Nwy Naturiol Gostyngedig, Hydrogen, Storio Ynni a Thechnolegau Niwclear; rhoi pwyslais ar Adnewyddadwy, Technolegau Storio Nwy Naturiol Gostyngedig a Heb Ostyngiad, Hydrogen ac Ynni; a rhoi pwyslais ar Ynni Adnewyddadwy ar y Môr wedi'i Gapio, Technolegau Storio Nwy Naturiol Gostyngedig a Heb Ostyngiad, Hydrogen, Niwclear ac Ynni. Nid yw'r un o'r dewisiadau amgen hyn cystal â, neu'n well na, y cynigion a nodir yn EN-1 a fyddai'n perfformio'n dda o ran cyflawni pedwar amcan y cynllun:

- Cynnal cyflenwadau ynni saff a diogel;
- Cynnal cyflenwadau ynni fforddiadwy;
- Cefnogi cyflawni'r nod o Net Sero erbyn 2050; a
- Darparu ar gyfer lefelau uchel o ddiogelu'r amgylchedd.

⁵⁰ Pwyllgor ar Newid yn yr Hinsawdd. *Net Zero - The UK's contribution to stopping global warming*. 2019.

⁵¹ Grid Cenedlaethol. *Future Energy Scenarios*. Grid Cenedlaethol, 2020.

<https://www.nationalgrideso.com/future-energy/future-energy-scenarios/fes-2020-documents>. Gwelwyd ar 16/05/21.

⁵² NPS EN-1 Para 1.7.6 – 1.7.12

Am y rhesymau hyn uchod yr opsiwn a ffeifrir gan y Llywodraeth yw bwrw ymlaen â'r NPS Ynni EN-1 a'r NPSs technoleg-benodol EN-2 i EN-5.

Mae'r Llywodraeth hefyd wedi ystyried ei hamcan o sicrhau diogelwch cyflenwad wrth frwydro yn erbyn newid yn yr hinsawdd, yn wyneb y galw cynyddol a'r capasiti y mae angen eu disodli. Mae wedi ystyried y dewisiadau amgen o bwyslais ar wahanol gymysgeddau ynni, y galw tebygol am drydan erbyn 2050 a bod angen datgarboneiddio'r cyflenwad trydan.

Ar ôl ystyried y dewisiadau amgen, mae IROPI wrth ddynodi'r polisi hwn sy'n caniatáu seilwaith ynni newydd oherwydd bod diogelwch cyflenwad yn hanfodol ar gyfer cynnal iechyd pobl a diogelwch y cyhoedd, ac oherwydd brwydro yn erbyn newid yn yr hinsawdd (sy'n un o'r ffactorau sy'n creu'r galw am gapasiti cynhyrchu newydd) bydd yn arwain at ganlyniadau buddiol o'r pwys mwyaf i'r amgylchedd.

Mae angen seilwaith ynni newydd arnom; mae angen system o gydsyniadau datblygu a set o feini prawf ar gyfer penderfynu arnynt.

Felly mae'r Llywodraeth yn fodlon bod IROPI wrth fabwysiadu EN-1 i EN-5.

6.2.5. IROPI ar gyfer prosiectau

Mae'r achos dros IROPI a nodir uchod yn ymwneud ag EN-1 i EN-5. Rhaid i HRA o brosiectau sy'n dod ymlaen o dan yr NPSs ddilyn y broses HRA llawn a dilyn yr hierarchaeth lliniaru. Nid yw IROPI yn berthnasol yn awtomatig i brosiectau sy'n dod ymlaen o dan yr NPSs, er ei fod yn berthnasol i'r NPSs eu hunain. Rhaid ystyried pob cynnig fesul achos. Gellir gwrthod unrhyw gynigion prosiect a allai gael effeithiau andwyol ar gyfanrwydd safle Ewropeaidd hyd yn oed ar ôl ystyried dewisiadau amgen a lliniaru, os nad yw IROPI yn berthnasol.

6.3. Iawndal

Yn unol â chanllawiau a luniwyd gan Defra (2021⁵³), pe bai prosiect neu gynllun yn mynd trwy'r rhanddirymidiadau, yn ystod y cam hwn y nodir mesurau cydadferol.

Rhaid i'r awdurdod cymwys fod yn hyderus y bydd yr iawndal a gynigir yn sicrhau'r canlyniad a ddymunir a dylai ystyried y canlynol:

- Pa mor dechnegol ymarferol ac effeithiol fydd y mesurau - yn seiliedig ar dystiolaeth wyddonol ac enghreifftiau blaenorol?
- Pa mor ariannol hyfyw yw'r mesurau - rhaid bod gan y cynigydd ddigon o arian i dalu costau?
- Sut y byddai'r iawndal yn cael ei gyflawni, gan gynnwys sut y bydd yn cael ei reoli a'i fonitro dros yr amser sydd ei angen, a sut y mae wedi'i sicrhau?
- Pellter o'r safle yr effeithir arno - yn gyffredinol mae'n well cael iawndal yn agosach at y safle, oni bai y bydd mesurau ymhellach i ffwrdd o fudd i'r rhwydwaith o safleoedd Ewropeaidd yn eu cyfanrwydd?

Pa mor hir y bydd y mesurau cydadferol yn ei gymryd i gyrraedd yr ansawdd a'r maint gofynnol o gynefin? Rhaid i'r awdurdod priodol sicrhau'r mesurau cydadferol angenrheidiol i sicrhau bod cydlyniad y rhwydwaith safleoedd cenedlaethol o Safleoedd Ewropeaidd yn cael ei amddiffyn cyn y rhoddir caniatâd i brosiect fynd yn ei flaen. Bydd y mecanweithiau ar gyfer gwarantu iawndal trwy'r broses gydsynio ar gyfer prosiectau unigol.

⁵³ Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd: diogelu safle Ewropeaidd - GOV.UK (www.gov.uk)

Heb effeithiau diffiniedig, nid yw'n bosibl penderfynu pa fesurau cydadferol fydd eu hangen ac i ba raddau y mae angen eu defnyddio. Felly mae unrhyw iawndal yn benodol i bob prosiect ac mae angen ei archwilio a'i ddylunio'n llawn ar yr HRA ar lefel prosiect.

Gallai iawndal gynnwys:

- Gwelliant sylweddol o gynefin diraddiedig a fydd yn cefnogi nodweddion cymwys yr effeithir arnynt.
- Creu cynefin tebyg mewn man arall a fydd yn cefnogi nodweddion cymwys yr effeithir arnynt.
- Gwella cysylltedd cynefin sy'n cefnogi nodweddion cymwys yr effeithir arnynt.
- Adfer ac atgyfnerthu rhywogaethau, gan gynnwys atgyfnerthu rhywogaethau ysglyfaethus.
- Cymhellion ar gyfer rhai gweithgareddau economaidd sy'n cynnal swyddogaethau ecolegol allweddol (megis coedlannu).
- Lleihau bygythiadau (eraill).

Bydd angen i fesurau cydadferol ddangos eu bod yn ddigonol i wneud iawn am y niwed a achosir gan ddatblygiad. Dylent gyfyngu ar niwed i'r Safle Ewropeaidd, er enghraifft, trwy sicrhau bod y prosiect wedi'i amseru fel bod y cynefin cydadferol yn gallu ymsefydlu cyn i unrhyw golled cynefin ddigwydd, er mwyn cynnal statws cadwraeth y rhywogaeth gymhwyso.

Bydd angen trin cynefin cydadferol yn yr un modd, gyda'r un pwysigrwydd â Safleoedd Ewropeaidd, yn unol â'r NPPF⁵⁴, a bydd yn cael ei ddynodi'n rhan o'r rhwydwaith safleoedd cenedlaethol neu estyniad i'r Safle Ewropeaidd.

Yn ogystal, dylid ystyried y nodyn Canllaw Iawndal Ardal Forol a Warchodir, sydd yn y broses ymgynghori ar hyn o bryd, sy'n ceisio barn ar y canllawiau arfer gorau ar gyfer datblygu mesurau cydadferol mewn perthynas ag Ardaloedd Morol a Warchodir, dull yn y dyfodol o iawndal strategol, a sut gall enillion net ac iawndal weithio gyda'i gilydd i gyflawni'r canlyniadau gorau i'r amgylchedd morol⁵⁵.

⁵⁴ Y Weinyddiaeth Dai, Cymunedau a Llywodraeth Leol (2019) Fframwaith Polisi Cynllunio Cenedlaethol (NPPF). Paragraff 176.

⁵⁵ [MPA compensation guidance consultation - Defra - Citizen Space](#)

7. Casgliad

O ystyried natur strategol yr NPSs a diffyg cynigion safle-benodol, maent yn caniatáu i ystod eang o ddatblygiadau ynni posibl ddigwydd mewn unrhyw ran o Gymru a Lloegr, dyfroedd tiriogaethol ac o fewn y Parth Ynni Adnewyddadwy ar y môr. O'r herwydd, nid yw'n bosibl dod i'r casgliad na fydd unrhyw effeithiau ar Safleoedd Ewropeaidd o ganlyniad i ddatblygiad yn dod ymlaen o dan yr NPSs. Nid oedd yn bosibl sgrinio effeithiau sylweddol tebygol yn y cam sgrinio, nac effeithiau andwyol ar gyfanrwydd yn y cam asesu priodol.

Cydnabyddir nad oes rhaid i asesiad priodol o gynllun ddarparu ateb pendant i'r holl gwestiynau a godir yn gyfreithlon ynghylch y potensial i gael effaith andwyol sylweddol ar gyfanrwydd y safle dynodedig⁵⁶. Ym Marn yr Adfocad Cyffredinol Kokott⁵⁷ ym mharagraff 49 nododd na all asesiad o gynlluniau ystyried yr holl effeithiau trwy ddiffiniad oherwydd "Nid yw llawer o fanylion yn cael eu setlo'n rheolaidd tan amser y caniatâd terfynol" a "prin y byddai hefyd bod yn briodol gofyn am lefel uwch o fanylion mewn cynlluniau blaenorol neu ddileu gweithdrefnau cynllunio a chymeradwyo aml-gam fel y gellir canolbwyntio asesiad o oblygiadau ar un pwynt yn y weithdrefn. Yn hytrach, rhaid asesu effeithiau andwyol ar feysydd cadwraeth ar bob cam perthnasol o'r weithdrefn i'r graddau y mae hynny'n bosibl ar sail manwl gywirdeb y cynllun. Mae'r asesiad hwn i'w ddiweddarau gyda phenodolrwydd cynyddol yng nghamau dilynol y weithdrefn".

Ystyriwyd nifer o ddewisiadau amgen i'r NPSs, ond ni fyddai unrhyw un o'r dewisiadau amgen rhesymol yn gallu osgoi'r potensial am effeithiau andwyol ar gyfanrwydd ar Safleoedd Ewropeaidd.

Mae'r Llywodraeth wedi dod i'r casgliad, er y dylai datblygu ynni geisio osgoi effeithiau andwyol sylweddol ar Safleoedd Ewropeaidd, mae achos dros IROPI. Mae hyn yn golygu y gellir dynodi'r NPSs, hyd yn oed pe gallent arwain at effeithiau andwyol ar gyfanrwydd Safleoedd Ewropeaidd. Rhaid i bob cynnig prosiect a gyflwynir o dan yr NPSs fod yn ddarostyngedig i'r broses HRA llawn. Nid yw sefydlu IROPI yn y cam cynllun yn golygu bod IROPI yn berthnasol yn awtomatig i bob prosiect posibl a allai ddod ymlaen o ganlyniad i'r NPSs. Pan ganfyddir bod prosiect yn cael effeithiau andwyol ar gyfanrwydd Safle Ewropeaidd ar ôl osgoi, lliniaru ac ystyried dewisiadau amgen, a bod IROPI yn berthnasol, rhaid darparu mesurau cydadferol digonol, penodol i brosiect.

⁵⁶ Feeney yn erbyn Cyngor Dinas Rhydychen a'r Ysgrifennydd Gwladol CLG (24 Hydref 2011) Rhif Achos CO/3797/2011 ac Ymgyrch y Cairngorms ac eraill yn erbyn Awdurdod Parc Cenedlaethol y Cairngorms ac eraill 2012 SOH153

⁵⁷ Y Comisiwn Ewropeaidd yn erbyn y DU (2005) ECR I-9017 Achos C-6/04

Appendix A: Gweithgareddau a allai effeithio ar nodweddion cymwys yn absenoldeb manylion am leoliad, graddfa, dyluniad, osgoi neu liniaru

A.1. Gweithgareddau adeiladu

- Bydd pob datblygiad ynni yn cynnwys cam adeiladu a bydd gweithgareddau ac effeithiau perthnasol yn debyg i bawb. Bydd effeithiau prosiectau morol, yn enwedig gwynt ar y môr (EN-3), yn wahanol i fathau eraill o seilwaith, gan mai traffig morol fydd traffig adeiladu a bydd angen cloddio ar wely'r môr.
- Gall tyrchu a chloddio arwain at golli cynefin yn uniongyrchol, darnio, gwahanu neu aflonyddu:
 - Gallai colli a darnio cynefinoedd arwain at ddadleoli nodweddion diddordeb Ewropeaidd o dir bridio, clwydo a chwilota am fwyd i ardaloedd amgen. Gall hyn gael effeithiau synergidd trwy gynyddu'r gystadleuaeth am adnoddau bwyd neu safleoedd gwarchoddedig ymhellach i ffwrdd. Pan fydd prosesau geomorffolegol (e.e. trosglwyddo a symud gwaddod) sy'n cynnal lefelau mewnbwn ac allbwn maetholion a gwaddodion yn cael eu haddasu, gallai nodweddion cynefin cymwys fel aberoedd, banciau tywod neu wastadeddau llaid gael eu heffeithio.
 - Gall aflonyddwch ddigwydd i rywogaethau unigol (gan gynnwys rhywogaethau prin a sensitif a'r rhai sy'n cael eu diogelu'n benodol rhag aflonyddwch o dan Gyfraith Ewrop).
 - Gall darnio ddigwydd pan fydd prosiectau yn ynysu / gwahanu rhywfaint neu ran o Safleoedd Ewropeaidd naill ai dros dro neu'n barhaol neu'n torri cysylltiadau rhyngddynt.
 - Efallai y bydd rhai cloddiadau yn ymestyn i neu o dan y lefel trwythiad ac efallai y bydd angen dad-ddyfrío o ganlyniad. Bydd hyn yn newid lefel y lefel trwythiad yn yr ardal, a allai arwain at lefelau dŵr is mewn cyrff dŵr sy'n cael eu bwydo gan ddŵr daear a cholli cynefinoedd gwlyptir (gan gynnwys ecosystemau daearol sy'n ddibynol ar ddŵr daear (GWDTE)). Gall lefelau dŵr is effeithio nid yn unig ar gyfaint y dŵr, ac felly 'gofod' sydd ar gael ar gyfer rhywogaethau dyfrol, ond gallent newid llif y corff dŵr ac arwain at ddirywiad yn ansawdd y dŵr, gan y gallai llygryddion a gwaddod crog fod yn fwy dwys.
 - Bydd clirio llystyfiant, cloddio sy'n gysylltiedig â gwaith paratoi safle ar gyfer piblinellau olew a nwy (EN-4) a phiblinellau sy'n gysylltiedig â chludo carbon i'w storio (EN-1), gweithgareddau drilio a cholli nodweddion tirwedd, fel gwrychoedd, yn bennaf yn effeithiau dros dro a chyda lliniaru digonol dim ond mân effeithiau tirwedd hirdymor weddilliol ddylai aros.
 - Bydd aflonyddu gwely'r môr yn digwydd wrth adeiladu technolegau morol a gwynt ar y môr (EN-3), a fydd yn cael effeithiau tebyg i wrthgloddiadau a chloddiadau daearol, yn ogystal â:
- Potensial i ryngweithio â gwaddodion gwely'r môr ac felly'r potensial i effeithio ar gymunedau pysgod, llwybrau mudo, gweithgareddau silio ac ardaloedd meithrinfeydd

rhywogaethau penodol. Gallai hyn gael sgil-ffeithiau ar rywogaethau morol eraill, gan gynnwys pysgod mwy, mamaliaid ac adar y môr, oherwydd newid yn argaeledd rhywogaethau ysglyfaethus.

- Gall tarfu ar waddodion gwely'r môr neu ryddhau halogyddion arwain at effeithiau anuniongyrchol ar gynefinoedd a bioamrywiaeth.
 - Gall adeiladu arwain at allyriadau llygryddion aer, gan gynnwys ocsidau nitraidd (NO_x), ocsidau sylffwr (SO_x) a gronynnau. Gall allyriadau nwyol a rhai gronynnau ddeillio o allyriadau peiriannau a cherbydau adeiladu, a gall symud deunydd wrth adeiladu ryddhau llwch. Gall y rhain arwain at gyfoethogi maetholion ac ewtroffeiddio mewn safleoedd Ewropeaidd, a allai, os ydynt yn fwy na llwythi critigol, arwain at effeithiau andwyol ar rywogaethau a chynefinoedd gwarchoddedig. Gall gronynnau hefyd effeithio'n andwyol ar systemau anadlol anifeiliaid.
 - Gall gwaith adeiladu, gan gynnwys stancio ar y môr, gyrraedd lefelau sŵn sy'n ddigon uchel i achosi anaf, e.e. nam ar eu clyw, ac erys y posibilrwydd o achosi marwolaeth mewn mamaliaid morol sy'n agos iawn. Ar lefelau is, gall effeithiau sŵn adeiladu a dirgryniad effeithio ar ymddygiad, llwyddiant atgenhedlu a dosbarthiad nodweddion cymwys.
 - Mae effeithiau traffig adeiladu o fewn ac i ac o'r safleoedd yn cael eu hystyried o dan 'symudiadau cerbydau a phersonél'.

A.2. Tynnu a gollwng dŵr

- Mae hyn yn arbennig o berthnasol i ddatblygiadau sy'n defnyddio dŵr at ddibenion oeri, sef nwy naturiol (EN-2), biomas ac ynni o weithfeydd gwastraff (EN-3), yn ogystal â gorsafoedd pŵer niwclear a gweithfeydd dal carbon (EN-1). Ar ôl oeri, yna bydd y dŵr yn cael ei ollwng i gorff dŵr addas. Gall gollyngiad fod i'r môr, afonydd neu lynnoedd.
- Mae angen dŵr at ddibenion oeri a gellir ei dynnu o ddŵr daear, y môr, afonydd neu lynnoedd. Gall cymeriant dŵr o gyrff dŵr wyneb arwain at:
 - Farwolaethau achlysurol pysgod a rhywogaethau dyfrol eraill, yn enwedig ar y sgriniau cymeriant. Efallai y bydd pysgod yn cael eu rhwystro ar y sgriniau cymeriant.
 - Gellir atal söoplancton a ffytoplantcon yn yr uned cyddwysydd a'i drin gyda gwres a bioladdwr cyn eu dychwelyd i'r môr.
 - Gall bioladdwyr yn y gollyngiad elifiant effeithio ar fioamrywiaeth ddyfrol trwy gynyddu crynhoad metelau trwm, halwynau a gall y nifer sy'n cymryd cyfansoddion gwenwynig gynyddu bregusrwydd rhywogaethau i glefyd a mwtadiad genetig, gan newid cyfraddau atgynhyrchu a gwasgaru o bosibl.
 - Gall tyniadau dŵr daear, lle mae Safleoedd Ewropeaidd wedi'u cysylltu'n hydrolegol, effeithio ar gyflenwad dŵr daear i ardaloedd eraill o gynefin gwerthfawr gan gynnwys afonydd a nentydd, gan arwain at ddiraddio cynefinoedd a allai effeithio ar rywogaethau pysgod mudol (e.e. Llysywod pendoll, Gwangod).
 - Gallai tynnu a / neu ychwanegu dŵr i neu yng nghyffiniau Safleoedd Ewropeaidd (yn enwedig cyfaint, amseriad a hyd llif dŵr croyw mewn afonydd ac aberoedd) effeithio ar ymfudiad pysgod a silio. Gallai hefyd newid strwythur cynefinoedd ffisegol a chyfaddawdu cymunedau planhigion dyfrol ac infertebratau.

- Gallai newidiadau i lefelau dŵr daear o ganlyniad i dynnu a / neu ollwng dŵr arwain at lifoedd sylfaen newidiol mewn afonydd, neu effeithio ar lefelau dŵr mewn cynefinoedd pwysig (e.e. corsydd).
 - Yn aml, bydd tymheredd y gollyngiad yn uwch na thymheredd y corff dŵr sy'n derbyn a gall arwain at newidiadau i'r ecoleg ddyfrol trwy leihau faint o ocsigen toddedig yn y golofn ddŵr, gan greu cynefin sy'n ffafrio rhywogaethau anfrodorol a / neu greu rhwystrau thermol a chemegol i fudo pysgod.
 - Gall dŵr oeri wedi'i ollwng hefyd effeithio ar ansawdd dŵr oherwydd ychwanegion cemegol sy'n cael eu hychwanegu at y system oeri.
 - Mewn perthynas â cheudyllau halen (EN-4), bydd angen trwytholchi ceudodau halen newydd, p'un a ydynt wedi'u hadeiladu ar safle mwynglawdd halen sy'n bodoli ai peidio. Mae hyn yn cynnwys chwistrellu dŵr i'r strata tanddaearol i doddi'r halen nes bod ceudodau o ddimensiwn digonol wedi'u ffurfio ac yna mae'r heli yn cael ei dynnu'n ôl trwy'r un twll ffynnon. Y mater yw cael gwared ar yr heli a diogelu ansawdd ac adnoddau dŵr.
 - Ar gyfer pŵer dŵr wedi'i bwmpio, mae dŵr yn cael ei ryddhau o gronfa uchder uwch i gronfa uchder is i gynhyrchu trydan ar adegau o alw mawr, yna caiff dŵr ei bwmpio yn ôl i'r gronfa uwch ar adegau o alw isel. Gall y gollyngiad dŵr fod o ansawdd neu dymheredd newidiol na'r dŵr a dderbynnir. Yn benodol, mae pwmpio dŵr i'r gronfa uchaf yn debygol o arwain at dymereddau uwch.

A.3. Newidiadau i ddraenio

- Gall draenio'r safle arwain at gyfraddau dŵr ffo newidiol i gyrsiau dŵr a allai yn ei dro effeithio ar hydroleg nentydd (yn enwedig cyfraddau llif) a morffoleg. Mae gan hyn y potensial i effeithio ar ansawdd ac adnoddau dŵr. Gall defnyddio peiriannau, cerbydau a systemau draenio newydd symud gronynnau pridd mewn dŵr ffo ar yr wyneb a all arwain at effeithiau andwyol ar fflora a ffawna dyfrol oherwydd bod ffrydiau'n cael eu llwytho'n fwy gan achosi gostyngiad yn ansawdd y dŵr.
- Efallai y bydd risg uwch hefyd o ddiferiadau a gollyngiadau llygryddion i'r amgylchedd dŵr, o gerbydau eu hunain neu'r deunyddiau y maent yn eu cario.

A.4. Llosgi deunyddiau

- Mae hyn yn berthnasol i hylosgi nwy naturiol (EN-2) yn ogystal â llosgi biomas a gwastraff (EN-3). Mae fflagu / awyru nwy (EN-4) yn cael effeithiau ychwanegol a drafodir yn y pwynt olaf.
- Yn gyffredinol, mae allyriadau o weithfeydd hylosgi yn cael eu rhyddhau trwy bentyrrau gwacáu. Dyluniad y pentyrrau gwacáu, yn enwedig uchder, yw'r prif ysgogydd ar gyfer cyflwyno'r gwasgariad gorau posibl o allyriadau ac yn aml mae'n cael ei bennu gan ofynion statudol. Gall gwahanol danwydd arwain at wahanol fathau o allyriadau:
 - Gall technolegau hylosgi arwain at ryddhau llygryddion aer, fel NO_x, SO_x, metelau trwm (yn dibynnu ar y deunydd ffynhonnell) a gronynnau. Gall y rhain arwain at gyfoethogi maetholion ac ewtropheiddio mewn safleoedd Ewropeidd, a allai, os ydynt

yn fwy na llwythi critigol, arwain at effeithiau andwyol ar rywogaethau a chynefinoedd gwarchoddedig.

- Bydd llosgi nwy naturiol yn arwain at gynnydd sylweddol mewn allyriadau nwyon tŷ gwydr. Er nad yw effaith allyriadau o reidrwydd yn cael ei theimlo'n lleol, maent yn cyfrannu at newid hinsawdd byd-eang, a all gael effeithiau andwyol ar gynefinoedd a rhywogaethau, trwy newid yr amodau o fewn eu hystod (neu newid eu hystod).
- Defnyddir fflagu nwy (EN-4) i ddelio â llif parhaus o nwy gwastraff cyfaint isel o'r prosesu. Gellir awyru nwy yn achlysurol mewn cyfleusterau pan fo cyfeintiau cymharol isel o nwy hydrocarbon y mae angen eu gwaredu'n ddiogel, fel arfer yn gysylltiedig â chomisiynu, datgomiynu a chynnal a chadw. Mae fflachio neu awyru nwy yn ystod gweithrediad cyfleuster yn cael ei reoleiddio gan y Rheoliadau Trwyddedu Amgylcheddol (EPR) a weinyddir gan Asiantaeth yr Amgylchedd.

A.5. Symudiadau cerbydau a phersonél

- Gall cludo deunyddiau, nwyddau a phersonél i ac o ddatblygiad, cyfleuster gwaredu a storio gwastraff niwclear neu leoliad storio carbon gael amrywiaeth o effeithiau ar y seilwaith trafndiaeth o'i amgylch ac o bosibl ar gysylltu rhwydweithiau trafndiaeth, e.e. aflonyddu oherwydd sŵn a symudiadau cerbydau o gludiant ffordd neu ddŵr a allai darfu ar nodweddion cymwys.
- Mae defnyddio cerbydau, peiriannau a symud personél ar y safle hefyd yn arwain at y risg o sŵn ac aflonyddu gweledol o'r safle i gael effaith andwyol ar rywogaethau, yn enwedig rhywogaethau adar sensitif sy'n gysylltiedig ag AGAs cyfagos a safleoedd Ramsar.
- Mae symudiadau cerbydau yn cynnwys allyriadau i'r aer (fel NO_x, SO_x a gronynnau). Gall y rhain arwain at gyfoethogi maetholion ac ewtroffeiddio mewn safleoedd Ewropeaidd, a allai, os ydynt yn fwy na llwythi critigol, arwain at effeithiau andwyol ar rywogaethau a chynefinoedd gwarchoddedig.
- Mae symud cerbydau, personél a deunyddiau i'r safle ac oddi arno yn dod â risg o ledaenu rhywogaethau ymledol, anfrodorol.

A.6. Presenoldeb ffisegol y safle: ar y môr

- Mae hyn yn berthnasol yn benodol i dechnolegau arfordirol a morol, ffrwd llanw a gwynt ar y môr (EN-3), ond gall hefyd fod yn berthnasol i biblinellau olew a nwy (EN-4) a phiblinellau sy'n gysylltiedig â chludo carbon i'w storio (EN-1) – gweler y pwyntiau terfynol.
- Gall adeiladu prosiect ynni artraeth ar yr arfordir gynnwys, er enghraifft, carthu, dyddodiad rwbel carthu, dŵr oeri, adeiladu cylfat, adeiladu cyfleusterau glanio morol a mesurau amddiffyn rhag llifogydd a allai arwain at effeithiau uniongyrchol ar y morlin, gwely'r môr ac ecoleg forol a bioamrywiaeth. Mae cysylltiad agos rhwng effeithiau gwasgfa arfordirol a cholli a darnio cynefinoedd (a rhywogaethau), ac maent yn ymwneud â sefyllfaoedd lle mae ymyl arfordirol yn cael ei wasgu gan ffin tua'r tir sefydlog – yn bennaf trwy amddiffynfeydd llifogydd a môr, ac atgyfnerthu ymylon arfordirol trwy beirianeg galed.
- Gall presenoldeb tyrbinau gwynt achosi newidiadau i drefn y tonnau neu uchder y llanw, a allai gael sgil-ffaith ar ecoleg forol a bioamrywiaeth.

- Gall symudiad gwaddodion o ganlyniad, fel tywod ar draws gwely'r môr neu yn y golofn ddŵr, effeithio ar nodweddion cynefin fel banciau tywod.
- Gallai gwasgfa arfordirol atal a / neu newid cludiant a symudiad naturiol deunydd arfordirol, ac effeithio ar rywogaethau, cymunedau a chynefinoedd.
- O ran gwynt ar y môr, gall cyfraddau marwolaeth o ganlyniad i wrthdrawiadau â thyrbinau gwynt fod yn sylweddol i rai rhywogaethau mewn rhai lleoliadau a chreu dirywiad uniongyrchol yn y boblogaeth. Gall effeithiau ar linellau hedfan (h.y. effaith rhwystr) a gwariant egniol cysylltiedig ar gyfer hediadau cymudo arwain at golli ffitrwydd a dirywiad yn y boblogaeth yn y pen draw. Gall llif llanw hefyd arwain at wrthdrawiadau â thyrbinau tanddwr.
- Colli cynefin rhynglanwol ac islanwol, naill ai'n uniongyrchol neu oherwydd newid mewn prosesau arfordirol. Y parth islanwol yw'r ardal rhwng islaw marc y llanw isel sy'n parhau i fod o dan y dŵr ar lanw isel. Mae colli cynefin islanwol ac ecoleg benthig naill ai trwy ôl troed fferm wynt alltraeth neu isadeiledd nentydd llanw (EN-3), neu lwybr cebl yn fater ychwanegol i'w ystyried. Gall ecoleg islanwol gynnwys nodweddion Atodiad I fel riffiau *Sabellaria spinulosa*. Y parth rhynglanwol yw'r ardal rhwng marciau llanw uchel a llanw isel. Mae cynefin ac ecoleg rhynglanwol yn aml yn cael eu cydnabod trwy ddynodiadau cadwraeth natur statudol. Bydd llwybrau cebl allforio yn croesi'r parth rhynglanwol gan arwain at golli cynefin dros dro ac aflonyddu ecoleg rhynglanwol, a allai gynnal nodweddion adaregol a rhywogaethau eraill o ddiddordeb.
- Gall piblinellau olew a nwy (EN-4) a phiblinellau sy'n gysylltiedig â chludo carbon i'w storio (EN-1) groesi aberoedd a'r amgylchedd morol. Gall effeithiau piblinellau a osodir yn yr amgylchedd alltraeth gynnwys aflonyddu rhywogaethau morol neu fygu cynefinoedd morol neu nodweddion daearegol, o'r biblinell neu ddeunyddiau carthu cysylltiedig neu domen greigiau. Efallai y bydd effeithiau hefyd ar brosesau arfordirol a morwrol naturiol fel drifft gwaddod, erydiad traethlin a chroniad.
- Efallai y bydd angen carthu ychwanegol ar gyfer cyfleusterau mewnforio nwy naturiol hylifedig (LNG) (EN-4) i ddarparu ar gyfer llongau LNG. Mae effeithiau amgylcheddol posibl carthu cynnal a chadw yn ddeublyg yn gyffredinol, yn gyntaf o ganlyniad i'r broses garthu ei hun, a all ryddhau halogion, ac yn ail o ganlyniad i waredu'r deunydd a garthwyd. Bydd carthu yn cael ei reoleiddio gan y Sefydliad Rheoli Morol.

A.7. Presenoldeb ffisegol y safle: ar y tir

- Gallai cymryd tir uniongyrchol (datblygu'r safle ei hun, ardaloedd gosod adeiladu, seilwaith dŵr oeri ac ati), datblygiadau ysgogedig ac ategol (e.e. seilwaith trafndiaeth) ac adeiladu a chynnal amddiffynfeydd llifogydd arwain at golled uniongyrchol a diraddio cynefin cymwys.
- Ar gyfer storio dŵr pwmpio (EN-3), ystyrir llifogydd i ffurfio cronfa ddŵr o dan y pennawd hwn, gan ei fod yn arwain at golli'r cynefin presennol.
- Gall presenoldeb corfforol adeiladau a strwythurau ar y safle achosi aflonyddwch uniongyrchol trwy effeithio ar linellau hedfan / llinellau gweld, llygredd golau a mathau eraill o aflonyddu gweledol neu farwoldeb uniongyrchol unigolion. Gall hyn hefyd gynnwys torri coridorau mudo a

llwybrau cymudo ar gyfer rhywogaethau a warchodir. Mae creu argae ar gyfer storio hydro wedi'i bwmpio yn fath o ddarnio, gan y gallai greu rhwystr ar hyd llwybrau mudol.

- Gall gweithrediad y seilwaith ffisegol ar y safle arwain at effeithiau sŵn a dirgryniad. Mae hyn yn berthnasol i bob NPS, er y bydd rhai technolegau yn cael mwy o effeithiau sŵn nag eraill. Y gweithgareddau mwyaf annifyr yw digwyddiadau sŵn afreolaidd, anrhagweladwy ac uchel, a dirgryniadau o hyd hir. Mae yna weithgareddau ac allbynnau eraill, fel sŵn tonyddol. Gall sŵn a dirgryniad effeithio ar ymddygiad, llwyddiant atgenhedlu a dosbarthiad nodweddion diddordeb Ewropeaidd.
- Mae storio dŵr pwmp (EN-3) yn newid patrymau hydroleg, trwy greu argae, gan arwain at gronfa ddŵr. Mae hyn nid yn unig yn newid ardal o gynefin daearol i ddyfrol, ond mae hefyd yn arafu llif i lawr y ffrwd yr afon, gyda hyn yn cynyddu'n sydyn pan fydd pŵer yn cael ei gynhyrchu.

A.8. Datgomisiynu ac adfer

- Yn ystod datgomisiynu gall fod risg o halogiad parhaus mewn pridd, dŵr ac aer os caiff deunyddiau peryglus eu rhyddhau yn ystod gweithgareddau datgomisiynu. Ystyrir bod y risg o hyn yn isel iawn o ystyried y gofynion rheoliadol llym y byddai angen cadw atynt yn ystod datgomisiynu. Byddai angen strategaeth ddatgomisiynu lem ynghyd ag AEA llawn cyn datgomisiynu.
- Gallai gweithgareddau datgomisiynu hefyd gynnwys dymchwel neu ddatgymalu unrhyw seilwaith adeiledig, a allai arwain at aflonyddwch sŵn a dirgryniad, yn ogystal ag aflonyddwch gweledol. Gallai hyn hefyd gynnwys cloddio ac aflonyddu ar wely'r môr, gydag effeithiau tebyg i'r rhai a gydnabyddir o dan 'effeithiau adeiladu'.
- Mae'n debygol hefyd y bydd cynnydd mewn symudiadau cerbydau yn ystod y datgomisiynu. Bydd datgomisiynu seilwaith ynni niwclear yn debygol o arwain at gynnydd mewn symudiadau cerbydau pellter hir yn ogystal â chynyddu cerbydau yn y safle ac o'i gwmpas, oherwydd yr angen i gludo elfennau tanwydd i gyfleuster rheoli gwastraff niwclear. Gweler 'symudiadau cerbydau a phersonél' am effeithiau tebygol.
- Gall datgomisiynu seilwaith ynni niwclear gymryd mwy o amser na mathau eraill o seilwaith ynni, oherwydd yr angen i ddad-halogi'r safle a thrin a symud gwastraff ymbelydrol arall. Gall hyn gynnwys adeiladu cyfleuster Storio Diogel ar gyfer adeilad yr adweithydd (gweler 'gweithgareddau adeiladu').
- Yn dilyn datgomisiynu, gellir adfer y safle, gan roi cyfle i greu cynefinoedd a thrwy hynny wella gwerth cadwraeth natur. Gall camau cynnar yr adferiad gael effeithiau tebyg i weithgareddau adeiladu, oherwydd yr angen am gloddiadau, presenoldeb peiriannau ar y safle a symudiadau cerbydau i'r safle ac oddi yno.
- Gallai adfer gynnwys:
 - Adfer tir halogedig.
 - Plannu a hadu.
 - Ffensio (gallai hyn fod dros dro neu'n barhaol, yn dibynnu ar y defnydd terfynol).
 - Mwy o bresenoldeb dynol ar y safle.

Appendix B. Sylwadau'r ymgynghoriad

Cyhoeddwyd datganiad methodoleg ar gyfer HRA adolygiad NPS Ynni ym mis Ebrill 2021. Mae'r adroddiad hwn yn seiliedig ar y dull a nodir yn y ddogfen honno. Nodir isod y sylwadau a dderbyniwyd mewn perthynas â'r datganiad methodoleg a sut yr aethpwyd i'r afael â hwy yn y ddogfen hon (lle bo hynny'n berthnasol).

Ymgynghorai	Sylw	Ymateb / sut mae hyn wedi cael sylw
Ystad y Goron	Mae'r adolygiad NPS a HRA ar lefel cynllun NPS yn rhoi cyfle i'r llywodraeth fynd i'r afael â rhai o'r materion allweddol, megis mesurau cydadferol, ar lefel strategol i sicrhau canlyniadau gwell amgylcheddol tra'n parhau i gynnal cyflymder y gweithrediad sy'n ofynnol i gyrraedd targedau sero net. Mae nifer o heriau sylweddol i'w hwynebu ar hyn o bryd o ran nodi, cyflawni a diogelwch mesurau cydadferol ar gyfer gwynt ar y môr ac mae'n dod yn amlwg y bydd angen datrysiad strategol i alluogi lleoli gwynt ar y môr ymhellach yn unol ag uchelgais y llywodraeth.	Mae manylion iawndal priodol yn dibynnu ar natur, maint a lleoliad y datblygiad. O ystyried nad yw'r NPSs yn nodi maint na lleoliadau penodol ar gyfer datblygu, mae ansicrwydd sylweddol ynghylch y math o ddatblygiad i ddod ymlaen ac ymhle. O'r herwydd, nid yw'n bosibl ar hyn o bryd nodi mesurau iawndal strategol.
Ystad y Goron	Mae HRA yn broses sy'n dylanwadu ar benderfyniadau, ac nid yw'n eglur sut y bydd HRA adolygiad yr NPS yn cael ei ddefnyddio wrth lunio a diwygio'r cynllun – yr NPSs. At hynny, nid yw'n glir sut mae'r HRA ar lefel cynllun yn eistedd ochr yn ochr â'r Asesiad Amgylcheddol Strategol Ynni Ar y Môr cyfredol 4.	<p>Mae pwrpas yr adroddiad HRA wedi'i nodi yn Adran 1.2 y ddogfen hon. Anfonir yr HRA at BEIS cyn cwblhau'r NPSs i ganiatáu ar gyfer unrhyw newidiadau unwaith y bydd y wybodaeth yn yr HRA wedi'i hystyried.</p> <p>Swyddogaeth HRA cynllun yw sicrhau bod y cynllun yn un y gellir ei gyflawni, gyda mesurau diogelwch rhesymol yn cael eu cynnwys os oes angen. Yma mae lefel yr asesiad yn gymesur â lefel y manylion sydd ar gael.</p> <p>Mae SEA Ynni Ar y Môr 4 yn seiliedig ar ystyriaethau manylach ond dylai ystyried y materion posibl a amlygir yn yr HRA hwn. Yn ogystal, bydd angen i unrhyw HRAs ar gyfer cynlluniau ynni alltraeth sydd ar ddod ystyried yr HRA hwn ar gyfer yr NPSs.</p>
Ystad y Goron	Mae angen mwy o fanylion am y fethodoleg ar gyfer ystyried effeithiau cyfunol cynlluniau / prosiectau hysbys eraill. Yn	Mae adrannau 3.6.1 a 4.3 o'r ddogfen hon yn nodi ystyriaeth o effeithiau cronus, gan

Ymgynghorai	Sylw	Ymateb / sut mae hyn wedi cael sylw
	<p>enwedig Rownd Prydlesu Gwynt ar y Môr 4. Mewn perthynas ag EN-3 (ynni adnewyddadwy) ac EN-5 (seilwaith rhwydwaith trydan) mae'n teimlo fel cyfle a gollwyd i beidio ag ymgorffori'r gwaith sy'n cael ei wneud eisoes.</p>	<p>dynnu sylw at y mathau o ddogfennau a phrosiectau y dylid eu hystyried wrth asesu cynigion prosiect penodol. Fel y cyfeirir ato yn Adran 3, mae'r Llawlyfr HRA⁵⁸ yn cynnwys arweiniad pellach ar ystyried effeithiau mewn cyfunol.</p> <p>Byddai prosiectau sy'n dod ymlaen trwy Rownd Prydlesu Gwynt ar y Môr 4 yn dod o dan 'Prosiectau seilwaith eraill sydd naill ai'n gweithredu, wedi eu cydsynio neu'n cynllunio' fel y nodir yn Nhabl Tabl 3-3.</p>
<p>Ystad y Goron</p>	<p>Mae diffyg eglurder ynghylch defnyddioldeb yr HRA. Fel y mae wedi'i ddrafftio ar hyn o bryd, mae'r fethodoleg yn eithaf drslyd a gwrthgyferbyniol (gweler y pwynt Effeithiau Cyfunol penodol isod fel enghraifft). Yn gyffredinol, mae angen rhywfaint o gyfeiriad ar y ddogfen – beth mae'r ymarfer HRA hwn yn ei ychwanegu at y broses gydsynio / reoli gyffredinol? Bydd sicrhau a chydlynu mesurau ar lefel cynllun yn arwain at liniaru mwy effeithiol ac yn lleihau'r heriau a wynebir wrth gydsynio prosiectau unigol.</p>	<p>Mae pwrpas yr adroddiad HRA wedi'i nodi yn Adran 1.2 y ddogfen hon. Anfonir yr HRA at BEIS cyn cwblhau'r NPSs i ganiatáu ar gyfer unrhyw newidiadau unwaith y bydd y wybodaeth yn yr HRA wedi'i hystyried.</p> <p>Nid rôl yr HRA yw ychwanegu at y broses gydsynio / rheoli, ond at y broses o lunio cynlluniau trwy sicrhau bod safleoedd cadwraeth natur o bwys rhyngwladol yn cael eu gwarchod.</p> <p>Nid yw'n bosibl ar hyn o bryd nodi mesurau lliniaru strategol a / neu iawndal penodol, oherwydd yr ansicrwydd sylweddol ynghylch y math o ddatblygiad i ddod</p>

⁵⁸ Tyldesley, D. a Chapman, C., (2013) The Habitats Regulations Assessment Handbook, Mawrth 2021 rhifyn y DU: DTA Publications Limited.

Ymgynghorai	Sylw	Ymateb / sut mae hyn wedi cael sylw
		ymlaen a ble. Ni ellir gwybod ar hyn o bryd a fydd angen mesurau o'r fath. Serch hynny, mae Adran 4.4 yn nodi mesurau lliniaru potensial generig, sy'n nodi'r math o fesurau y gallai fod eu hangen yn dibynnu ar brosiectau unigol
Ystad y Goron	Diffyg cydran Ofodol. Heb hyn mae'n heriol iawn gweld beth fydd yr HRA yn ei ychwanegu at y broses asesu gyffredinol. Fel y nodwyd uchod, mae HRA yn broses sy'n dylanwadu ar benderfyniadau ac felly siawns mai'r gydran ofodol yw ardal diriogaethol a morol Lloegr a Chymru gyfan wrth ystyried gwynt ar y môr er enghraifft? Pe bai'r dull hwn yn cael ei ddefnyddio, yna gallai'r HRA nodi a thargedu ardaloedd o fewn y terfyn hwn lle na fyddai datblygiad yn cael ei gefnogi.	Cwmpas gofodol yr NPSs yw Cymru a Lloegr, yn ogystal â dyfroedd tiriogaethol a'r Parth Ynni Adnewyddadwy. Gwneir hyn yn glir yn Adrannau 1.2 a 3.1 yr adroddiad hwn. Mae'r HRA yn ystyried y maes hwn, yn ogystal â chydabod y gallai'r NPSs gael effeithiau y tu hwnt i ardal y cynllun, gan gynnwys effeithio ar safleoedd Ewropeaidd mewn gwledydd eraill. Fodd bynnag, mae safleoedd penodol y gellid eu heffeithio yn dibynnu ar natur a lleoliad y datblygiad. At hynny, mae y tu allan i gwmpas yr HRA i nodi 'meysydd targed' o'r fath.
Ystad y Goron	Mae'r adroddiad methodoleg yn cyfeirio at 'ymgyngoriad statudol' (rhagair a t1). A allwch chi ddarparu mwy o fanylion am y broses hon os gwelwch yn dda – pryd mae ymgynghorwyr yn cael cyfle i wneud sylwadau? Dylai'r broses hon fod yn ailadroddol a rhoi cyfle i fwydo i'r broses esblygol.	Mae'n ofynnol yn y broses HRA ymgynghori â'r corff cadwraeth natur priodol (yn yr achos hwn Natural England a Chyfoeth Naturiol Cymru). Ymgynghorwyd â Natural England ar y fethodoleg ar gyfer yr HRA hwn a ymgynghorir â nhw ar yr Adroddiad HRA hwn. Bydd unrhyw sylwadau'n cael eu hystyried a bydd Adroddiad HRA yn cael ei ddiweddarau, os oes angen.

Ymgynghorai	Sylw	Ymateb / sut mae hyn wedi cael sylw
Ystad y Goron	<p>Mae hwn yn gynllun lefel uchel strategol ond mae cyfyngu'r asesiad i unrhyw raddau gofodol yn teimlo fel cyfle a gollwyd. Dylid cynnwys technolegau perthnasol, hysbys, i helpu i lywio'r 'achos gwaethaf' (h.y., gwynt ar y môr arnofiol a gwaelod sefydlog). Ar dudalen 12 (para 3.5.2) mae'r fethodoleg yn sôn am nodi effeithiau posibl yn unig ac mewn cyfuniad ac yn nodi "lle bo hynny'n bosibl, bydd effeithiau penodol posibl yn cael eu nodi, ond mae'n ddoeth tybio mai dim ond yn y prosiect y bydd ystyriaeth fanwl o effeithiau yn cael ei gwneud ar HRA lefel prosiect ar gyfer prosiectau seilwaith arfaethedig unigol". Mae Ystad y Goron wedi gwneud cryn dipyn o waith ar HRA ar lefel cynllun ar gyfer gwynt ar y môr, er enghraifft datblygu amlenni dylunio prosiect i lywio ein hasesiad a'n meintioli effeithiau.</p>	<p>Mae gan yr asesiad raddau gofodol. Mae hyn yn canolbwyntio ar gwmpas gofodol yr NPSs, sef Cymru a Lloegr, yn ogystal â dyfroedd tiriogaethol a'r Parth Ynni Adnewyddadwy. Mae'r HRA hwn hefyd yn ystyried y potensial i effeithiau ddigwydd y tu hwnt i'r ardal hon, er o gofio nad yw'r NPSs yn dyrannu safleoedd datblygu penodol, dim ond ar lefel prosiect y gellir nodi ardaloedd o'r fath.</p> <p>Mae'r HRA wedi nodi effeithiau posibl technolegau hysbys a'r effeithiau y gallai'r rhain eu cael ar safleoedd Ewropeaidd (gweler Tabl 3-1 a Thabl Tabl 3-2).</p> <p>Mae datblygu amlenni dylunio a dadansoddiad cyfyngiadau prosiect y tu hwnt i gwmpas yr HRA.</p>
Ystad y Goron	<p>Effeithiau Cyfunol: Mae paragraff 3.5.3 (t12) yn nodi "Mae absenoldeb polisiâu neu amcanion a allai hyrwyddo datblygiad a diffyg safleoedd enwebedig sy'n gysylltiedig ag unrhyw un o'r chwe NPS, yn golygu nad oes mecanwaith uniongyrchol ble gallai NPSs gael unrhyw effaith ar Safleoedd Ewropeaidd." Mae paragraff 3.6.7 (t15) yn nodi "lle gellir dangos na fydd yr NPS yn cael unrhyw effaith, h.y. dim effaith sylweddol, yna nid oes unrhyw ofyniad i gynnal asesiad mewn cyfuniad". Mae'n ymddangos bod dod â'r rhain at ei gilydd yn dod i'r casgliad na fydd angen asesiad mewn cyfuniad. Fodd bynnag, mae para 3.6.8 (t15) yn parhau: "oherwydd natur strategol a lefel uchel yr NPSs, efallai na fydd yn bosibl sgrinio Safleoedd Ewropeaidd o asesiad priodol". Mae hyn yn cysylltu â phwyntiau cynharach am</p>	<p>Ni fyddai'r NPSs yn cael effaith uniongyrchol, ond gallent gael effeithiau anuniongyrchol trwy ganiatáu datblygu seilwaith ynni. Mae'r geiriad ynglŷn â hyn a'r gydran ofodol wedi'u diweddarau yn yr Adroddiad HRA hwn er eglurder.</p>

Ymgynghorai	Sylw	Ymateb / sut mae hyn wedi cael sylw
	nad oes gan y fethodoleg gydran ofodol a phwrpas cyffredinol yr ymarfer HRA hwn.	
Ystad y Goron	Gellid defnyddio'r NPS a'u HRA cysylltiedig i nodi'r fframwaith strategol sy'n cysylltu polisi â chynllunio â chyflawni, gyda'r nod trosfwaol o adeiladu llwybr i sero net. Byddai ymgynghori a chydweithio â chyrrff polisi a chyflenwi eraill yn allweddol yma ond gyda faint o waith sydd eisoes wedi'i wneud o fewn y sectorau mae'n teimlo bod hwn yn gyfle go iawn i BEIS ddarparu rhywbeth ystyrion ac ymarferol ar gyfer trosglwyddo ynni a chyrraedd sero net.	Rôl yr HRA yw ystyried a yw'r NPSs yn debygol o arwain at effeithiau andwyol ar gyfanrwydd safle Ewropeaidd. Offeryn ar gyfer llunwyr polisi yw'r HRA ond nid yw'n nodi'r dull o ymdrin â pholisi ei hun. O'r herwydd, mae'r sylw hwn i'w ystyried gan y llunwyr polisi, yn hytrach na'r HRA ei hun.
Natural England	Mae'r fethodoleg yn ymddangos yn eithaf cynhwysfawr ac mae'n amlwg ei bod wedi'i llywio gan gyfeiriadau perthnasol a'i chyflwyno o fewn tirwedd briodol cyfraith achos.	Nodwyd.
Natural England	Para 2.1.5 Mae cyfeiriadau at reoliad 63 ond os delir â hyn fel cynllun (fel y disgrifir yn 1.1.2), y cyfeiriadau mwy perthnasol fydd rheoliad 105, ac ati.	Mae'r cyfeiriadau at y rheoliadau wedi'u diweddarau fel yr awgrymwyd yn yr Adroddiad HRA hwn.
Natural England	Para 3.6.2 Os mai Cymru a Lloegr yw'r cwmpas, mae angen i'r adroddiad ehangu ei gyfeiriadau at Amcanion Cadwraeth. Bydd yr Amcanion Cadwraeth yn wahanol o wlad i wlad o ran arddull a ffurf, ac yn dweud pethau ychydig yn wahanol (er bod ganddyn nhw bwrpas a rennir). Mae gan CNC agwedd ychydig yn wahanol i NE er enghraifft.	Diweddarwyd cyfeiriadau at amcanion cadwraeth yn unol â hynny yn yr Adroddiad HRA hwn.
Natural England	Para 4.3.3 Hoffem weld HRA yr NPS hefyd yn cynnal dadansoddiad lefel uchel (o'u dibynadwyedd, effeithiolrwydd, ac ati) o'r mesurau lliniaru safonol y gellid eu defnyddio ar lefel prosiect. Gallai hyn	Mae dibynadwyedd ac effeithiolrwydd llawer o fesurau yn dibynnu ar natur, lleoliad a maint yr effeithiau sydd i'w lliniaru. Serch hynny, mae trafodaeth

Ymgynghorai	Sylw	Ymateb / sut mae hyn wedi cael sylw
	nid yn unig lywio'r asesiadau lefel prosiect sy'n dilyn wedi hynny ond gallai o bosibl eu cyflymu.	bellach ar hyn wedi'i chynnwys yn Adran 4.4.
Natural England	<p>Para 6.2.1</p> <p>Mae mesurau cydadferol yn cynnwys, ond nid ydynt o reidrwydd yn gyfyngedig i, brosiectau creu cynefinoedd. Mae yna bethau eraill a allai wrthbwysu unrhyw effeithiau andwyol na ellir eu hosgoi, yn dibynnu ar natur yr effeithiau a'r amgylchiadau. Unwaith eto, byddai'n ddefnyddiol pe gallai'r HRA archwilio'r opsiynau hyn yn fwy manwl ar lefel uchel i lywio asesiadau ar lefel prosiect.</p>	<p>Trafodir mesurau cydadferol yn Adran 6.2.5 yr Adroddiad HRA hwn. Fodd bynnag, i gyrraedd Cam 4 bydd prosiect wedi ystyried yr holl fesurau lliniaru posibl yng Ngham 2. Ni chaiff y rhain eu diarddel wrth fynd i mewn i'r rhanddirymiadau. Er na ystyrir bod archwilio opsiynau cydadferol o werth ar hyn o bryd oherwydd cwmpas hynod eang yr NPSs, mae Adran 6.2.5 yn nodi enghreifftiau o fesurau cydadferol generig a allai fod yn briodol. Byddai astudiaeth fanylach yn edrych ar un ffynhonnell ynni benodol, lleoliadau posib, effeithiau, lliniaru ac iawndal, efallai gan gyfeirio at astudiaethau achos, yn lle mwy priodol ar gyfer yr archwiliad hwn.</p>
SEPA	<p>Rydym yn ymwybodol o, ac wedi trafod cwmpas yr HRA (yn dilyn rheoliadau Lloegr) a sut y cafodd yr Alban ei chwmpasu fodd bynnag gan fod gan rai o'r polisi gymhwysiad ledled y DU, e.e. mynd i'r afael â materion ynni neilltuedig, hoffem holi ymhellach a ddylai HRA (rheoliadau'r Alban) fod wedi cael ei gynnal hefyd.</p>	<p>Mae Rheoliad 2(2)(k) o Reoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau 2017 yn ei gwneud yn glir y bydd Rheoliadau 2017 yn berthnasol i'r Alban mewn perthynas â HRA NPS. O'r herwydd, nid oes angen cynnal asesiad ar wahân o dan reoliadau'r Alban.</p>
Cyfoeth Naturiol Cymru	<p>Fframwaith cyfreithiol</p> <p>At ei gilydd, mae'r fframwaith cyfreithiol yn ymddangos yn glir a chynhwysfawr wrth nodi sut yr ymgwymerir â'r HRA. Rydym yn argymhell bod y term 'Safleoedd Ewropeaidd' yn cael ei ddisodli</p>	<p>Mae 'safleoedd Ewropeaidd' yn derm dilys ar gyfer ACA ac AGA sy'n bodoli ar 31 Rhagfyr 2020 a safleoedd a oedd wedi dechrau'r broses ddynodi trwy Gomisiwn yr UE. Mae hefyd yn cwmpasu ACA ac AGA</p>

Ymgynghorai	Sylw	Ymateb / sut mae hyn wedi cael sylw
	<p>gan 'safleoedd rhwydwaith safleoedd cenedlaethol (y term ôl-Brexit ar gyfer y dynodiadau hyn).</p> <p>Dylai'r pwynt olaf Cam 4 ar dud. 9 sy'n disgrifio Asesiad lle nad oes atebion amgen yn bodoli a lle mae effeithiau andwyol yn parhau gyfeirio at yr angen i'r mesurau cydadferol fod yn 'ddiogel', fel y cyfeirir atynt ar waelod tud. 7.</p> <p>Ar hyn o bryd nid yw'r ddogfen ymgynghori yn nodi'r meini prawf ar gyfer gohirio i gynllun haen is neu lefel prosiect, er mai hwn yw'r dull cyffredinol o ymdrin â'r asesiad. Rydym yn cynghori bod angen trafodaeth lawnach o ohirio i gynllun haen is neu asesiad ar lefel prosiect, gan gynnwys nodi'n glir yr amodau y mae hwn yn ddull derbyniol oddi tanynt. Cyfeirir yn aml at hyn fel asesiad cynllun lefel uchel ac at y ffaith y bydd angen asesiad ar lefel prosiect ar gyfer prosiectau unigol, ond nid yw'r gofynion ar gyfer gohirio wedi eu hegluro. Rhaid cwrdd â'r meini prawf canlynol i gyd i'w gohirio:</p> <p>Ni all yr asesiad cynllun lefel uwch ragweld yn rhesymol unrhyw effaith ar safle Ewropeaidd mewn ffordd ystyrion AC</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bydd y cynllun neu'r prosiect lefel is, a fydd yn nodi'n fwy manwl gywir natur, amseriad, hyd, graddfa neu leoliad y datblygiad, ac felly ei effeithiau posibl, yn cael yr hyblygrwydd angenrheidiol dros union natur, amseriad, hyd, graddfa a lleoliad y cynnig i alluogi osgoi effaith andwyol ar gyfanrwydd y safle AC • Mae HRA y cynllun haen is neu brosiect yn ofynnol fel mater o gyfraith neu bolisi'r llywodraeth. <p>Mae gohirio asesiad hefyd yn gofyn am y canlynol:</p>	<p>y tu allan i'r DU, sy'n cael eu hystyried yn yr HRA hwn. Sylwer hefyd nad yw'r 'rhwydwaith safleoedd cenedlaethol' yn cynnwys safleoedd Ramsar, sydd hefyd yn destun HRA.</p> <p>Ychwanegwyd cyfeiriad at sicrhau mesurau cydadferol.</p> <p>Mae'r ddogfen hon yn cynnwys HRA yr EN-1 i EN-5 diwygiedig ac felly nid yw'r HRA wedi'i ohirio i gynllun neu brosiect lefel is. Er nad yw'r HRA wedi gallu dod i gasgliad ynghylch a allai'r NPS arwain at effeithiau andwyol ar gyfanrwydd unrhyw safle Ewropeaidd, dilynwyd y broses HRA ac mae'r HRA wedi dod i'r casgliad y gall yr NPSs fwrw ymlaen yn unol â'r Rheoliadau Cynefinoedd fel y mae IROPI yn berthnasol.</p>

Ymgynghorai	Sylw	Ymateb / sut mae hyn wedi cael sylw
	<ul style="list-style-type: none"> a. Dim ond ar asesiad priodol y gellir ei gynnal, nid yn y cam sgrinio; b. mai dim ond os gellir cyflwyno'r polisi mewn rhyw siâp neu ffurf ar lefel haen is cynllun neu brosiect heb unrhyw effeithiau andwyol ar gyfanrwydd y safle y gellir gohirio asesu polisi; c. y dylai'r asesiad priodol ar lefel cynllun asesu polisïau / cynigion cyn belled ag sy'n rhesymol ac yn ystyrlon yn seiliedig ar lefel y manylion sydd ar gael; d. lle mae lefel y manylion ar gael, dylai'r HRA ddarparu rhestr o'r safleoedd sydd o leiaf wedi cael eu hasesu i asesiad priodol, ac sydd felly hefyd yn debygol o ofyn am asesiad yn yr HRA o gynlluniau a phrosiectau haen is (mae hyn yn gyffredinol yn cyfeirio at bolisïau sydd ag elfen ofodol glir); e. y dylai'r asesiad priodol ddarparu rhestr o'r effeithiau generig posibl o'r polisi; f. y dylai'r asesiad priodol ddarparu rhestr o'r mesurau lliniaru generig sy'n sicrhau y gellir osgoi'r effeithiau generig posibl (yn unol â'r pwynt uchod), y gall cynllun a phrosiectau haen is dilynol ddibynnu arnynt i osgoi effeithiau andwyol ar gyfanrwydd y safle (h.y. rhaid i'r lliniaru allu osgoi'r effeithiau andwyol) – mae hyn yn angenrheidiol er mwyn rhoi hyder y gellir osgoi effeithiau andwyol ar lefelau haen is; g. ei fod wedi'i nodi'n glir nad yw casgliad unrhyw effeithiau andwyol ar gyfanrwydd safle ar lefel cynllun yn seiliedig ar gynlluniau a phrosiectau haen is, ar ôl tynnu ar y rhestr generig o liniaru, ymgymryd â HRA, gan ddod i'r casgliad dim effeithiau andwyol ar gyfanrwydd y safle; 	

Ymgynghorai	Sylw	Ymateb / sut mae hyn wedi cael sylw
	<p>h. ei fod wedi'i nodi'n glir beth yw'r goblygiadau os nad all cynllun haen is neu HRAs lefel prosiect ddiystyru effeithiau andwyol ar gyfanrwydd y safle h.y. y bydd yn rhaid i'r cynllun neu'r prosiect haen is naill ai gael ei dynnu'n ôl, neu ei newid a'i ailasesu, neu basio'r rhanddirymiadau a nodir o dan Erthygl 6(4) o'r Gyfarwyddeb Cynefinoedd, sef dim atebion amgen, Am Resymau Hanfodol sef Er Budd Cyhoeddus Tra Phwysig (IROPI) a mesurau cydadferol a sicrhawyd, y gall neu na all y cynnig eu pasio.</p>	
<p>Cyfoeth Naturiol Cymru</p>	<p>Ymagwedd at Sgrinio</p> <p>Mae'r dull o sgrinio yn ymddangos yn gadarn ar y cyfan, ond mae gennym nifer o ymholiadau penodol.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rhywogaethau symudol: Mae'r rhywogaethau y gallai fod angen eu hystyried yn mynd gryn dipyn ymhellach na'r grwpiau hynny a restrir yn 3.1.3. Er nad ydym yn eu rhestru i gyd yma, mae enghreifftiau ychwanegol yn cynnwys ystlumod, dyfrgwn, adar sy'n gaeafu, ac ati. • Mae paragraff 3.1.3 yn nodi (o ran rhywogaethau symudol) 'rhagdybir nad yw'r effeithiau ar safleoedd Ewropeaidd y tu allan i'r rhwydwaith safleoedd cenedlaethol yn gwneud hynny mae angen eu hystyried' oherwydd tybir y bydd yr asesiad ar gyfer rhywogaethau symudol o safleoedd y DU yn ymdrin yn ddigonol â'r materion. Mae'n bosibl bod gan safleoedd tramor rywogaethau eraill sy'n crwydro i'r DU ar gyrion eu hystodau ond nad ydynt wedi'u cynnwys yn unrhyw safleoedd yn y DU. Mae unrhyw asesiad yn anodd ar y lefel uchel gyfredol hon, ond 	<p>Mae adar mudol wedi'u hychwanegu at y paragraff cyfatebol yn yr adroddiad hwn. Ni chynhwysir ystlumod a dyfrgwn gan eu bod yn cael eu hystyried yn annhebygol iawn o symud rhwng cenedloedd mewn niferoedd sylweddol neu yn rheolaidd. Er y gall y rhywogaethau hyn symud yn rhydd rhwng Gogledd Iwerddon a Gweriniaeth Iwerddon, nid yw'r NPSs yn ymdrin â Gogledd Iwerddon.</p> <p>Mae cyfeiriad at ystyried rhwydwaith safleoedd cenedlaethol y DU yn unig wedi cael ei ddileu ac mae'r HRA wedi ystyried potensial ar gyfer effeithiau trawsffiniol.</p>

Ymgynghorai	Sylw	Ymateb / sut mae hyn wedi cael sylw
	<p>byddem yn pryderu pe bai diystyru effeithiau yn yr asesiad lefel uchel cychwynnol hwn yn golygu na chawsant eu hystyried hyd yn oed mewn asesiadau lefel prosiect dilynol. Nodir ymhellach ym mharagraff 3.5.4 y gallai 'datblygu seilwaith ynni, fel y'i hwylusir gan yr NPSs, ddigwydd yn unrhyw le yng Nghymru a Lloegr, a thrwy hynny effeithio o bosibl ar unrhyw un o'r safleoedd Ewropeaidd ledled y DU ac yn ehangach ledled Ewrop.' Mae'r datganiad hwn yn ymddangos yn rhesymol, ac yn tynnu sylw at y ffaith ei bod yn amhriodol tybio nad oes angen ystyried effeithiau ar rywogaethau symudol o'r tu allan i'r DU. Mae HRAs lefel uwch yn gosod y fframwaith ar gyfer HRAs cynllun haen is a lefel prosiect, ac felly mae'n bwysig peidio â diystyru ystyried safleoedd yn arwynebol pan nad yw'r manylion ar gael i'w gyfiawnhau.</p> <p>Mae paragraff 3.5.1 yn nodi 'Tybir, ar sail senario waethaf, y bydd effeithiau datgomisiynu yn debyg i effeithiau adeiladu ac, felly, hefyd yn cael eu cynnwys yn yr effeithiau a ystyrir.' Rydym yn ceisio eglurder a yw'r dybiaeth hon yn ddilys ar gyfer NPS 6 – Niwclear.</p>	<p>Nid yw EN-6 (NPS Niwclear) yn cael ei adolygu ar hyn o bryd ac felly mae y tu allan i gwmpas yr HRA, er bod niwclear yn cael ei ystyried o dan EN-1. Ystyrir bod effeithiau datgomisiynu yr un fath fwy neu lai; mae manylion pellach wedi'u cynnwys yn Atodiad A.</p>
<p>Cyfoeth Naturiol Cymru</p>	<p>Methodoleg</p> <p>Rydym yn cefnogi'r dull rhagofalus a nodir yn 4.1.5 yn dilyn: 'Cymerir dull rhagofalus o gwmpasu Safleoedd Ewropeaidd mewn neu allan o asesiad priodol yn ystod y sgrinio oherwydd absenoldeb elfen ofodol i'r cynlluniau. Fel y sefydlir uchod, mae HRAs lefel uwch yn gosod y fframwaith ar gyfer HRAs cynllun haen is a lefel prosiect, ac felly mae'n bwysig peidio â diystyru</p>	<p>Nodwyd.</p>

Ymgynghorai	Sylw	Ymateb / sut mae hyn wedi cael sylw
	ystyried safleoedd yn arwynebol pan nad yw'r manylion ar gael i'w gyfiawnhau.	
Cyfoeth Naturiol Cymru	Dull Dewisiadau Amgen Rhesymol Nid oes gennym unrhyw sylwadau pellach ar yr adran hon.	Nodwyd.
Cyfoeth Naturiol Cymru	Cam 4 – Dull IROPI Mae 6.2.1 yn nodi y bydd unrhyw greu neu ail-greu cynefin tebyg yn cael ei ddynodi'n Safle Ewropeaidd yn y pen draw. Er mwyn cael ei ystyried yn iawndal digonol, dylid dynodi unrhyw gynefin cydadferol yn safle Ewropeaidd, a rhaid iddo fod yn destun amddiffyniad cyfatebol cyn i'r dynodiad hwnnw ddod i rym. 6.2.2 - dylai'r awdurdod cymwys hefyd ystyried pa mor ymarferol yw iawndal arfaethedig yn ariannol ac a oes gan y cynigydd ddigon o arian i dalu costau tymor hir y mesurau cydadferol arfaethedig. Dylid nodi'n glir bod yn rhaid sicrhau mesurau cydadferol cyn rhoi caniatâd i brosiect fynd yn ei flaen.	Nodwyd. Mae'r testun cyfatebol wedi'i aralleirio yn y ddogfen hon er eglurder.
Cyfoeth Naturiol Cymru	Sylwadau eraill Adran 7 – Paratoi adroddiadau HRA NPS <ul style="list-style-type: none"> • Mae 7.1.2 yn nodi bod yr NPS ar gyfer Niwclear, EN-6, wedi'i asesu ar wahân oherwydd cynnwys safleoedd enwebedig. At ddibenion diweddariad yr NPS, nid yw'r safleoedd enwebedig yn cael eu hystyried, dim ond y ddogfen bolisi.' Rydym yn ceisio eglurder ynghylch a fwriedir cynnwys y safleoedd enwebedig yn yr EN-6 sydd i'w hadolygu, neu a fyddant yn cael eu cyfeirio? Os cyfeirir atynt, a fwriedir dibynnu ar yr HRA 	Nid yw EN-6 (NPS Niwclear) yn cael ei adolygu ar hyn o bryd ac felly mae y tu allan i gwmpas yr HRA, ac felly mae y tu allan i gwmpas yr HRA (bydd EN-6 2011 a'r HRA sy'n cyd-fynd ag ef yn parhau i fod y fersiynau perthnasol). Mae iawndal wedi'i gynnwys o dan 'IROPI' gan ei fod yn rhan annatod o'r broses honno.

Ymgynghorai	Sylw	Ymateb / sut mae hyn wedi cael sylw
	<p>blaenorol, ac os felly a yw'r HRA blaenorol yn dal i fod yn berthnasol ac yn gyfredol</p> <p>Nid yw Adran 7.1.2 strwythur adroddiadau HRA yn cyfeirio at fesurau cydadferol, h.y. eu trafod a sut y cânt eu sicrhau, a ddylai ddod ar ddiwedd y rhestr</p>	

Mae'r cyhoeddiad hwn ar gael o: www.gov.uk/beis

Os ydych angen fersiwn o'r ddogfen hon mewn fformat mwy hygyrch, e-bostiwch enquiries@beis.gov.uk. Dywedwch wrthym pa fformat ydych chi angen. Bydd yn ein helpu os dywedwch pa dechnoleg gynorthwyol rydych chi'n ei defnyddio.